امریکایي چوڼۍ

او

استعماري نخښې

Ketabton.com

لیکنه او څېړنه :

محمد هارون خپل شعشعي

(c) ketabton.com: The Digital Library

امریکایي چونډۍ

او

استعماري نخښې

د

محمد هارون خپل شعشعي

لیکنه او څېړنه

لندن، ۲۰۱۱ع کال

(c) ketabton.com: The Digital Library

The Imperialistic Aims of US Military Bases In Afghanistan

By: M. H. Khpal

London, 2011

(c) ketabton.com: The Digital Library

د چاپ ټول حقوق خوندي دي.

د کتاب پېژندنه

د کتاب نوم:	امريکايي چوڼۍ او استعماري نخښې
ليکنه او څېړنه:	محمد هارون خپل
کمپوز:	په خپله ليکوال
د ښېښتې طرحه او انلاين چاري:	مختار احمد احسان –لراوبر کتابتون

www.Larawbar.com

LARAWBAR

این کتاب به لسان دری در سایت لراوبر دات کام قابل دریافت است .

(c) ketabton.com: The Digital Library

اهداء

دا کتابګوټی هغو زړورو، خپلواکو او سرلوړو هیوادوالو ته اهداء کوم، چې د هرډول پردو اشغالګرو په وړاندې د ګران افغانستان د خپلواکۍ، پت او ناموس دفاع کیي.

محمد هارون خپل شعشعي

لندن، ۲۰۱۱ع کال

(c) ketabton.com: The Digital Library

فهرست

په افغانستان کې د امريکايي چوڼيو د جوړېدو او تداوم اساسي سببونه
امريکايي چوڼۍ او د افغانستان د تجزيې کرغېړنه نخشه
په افغانستان کې د امريکا د دايمي چوڼيو مخالفين او پلويان
د امريکايي چوڼيو تنني پلويان: د امريکايي يرغل پروني مخکښان او ستايونکي
امريکايي چوڼۍ او د سولې بې ځايه هيله
امريکايي چوڼۍ او په افغانستان کې د تنظيمي جګړو د تکرار انديښنه
د امريکايي چوڼيو نن او سبا
امريکايي چوڼۍ او د سيمې د اټومي ځواکو زياتېدونکی خطر
زموږ په ملي تاريخ کې د خاورې او ناموس ساتنې وياړلې دودونه
امريکايي چوڼۍ او په هيواد کې د سياسي - اقتصادي ثبات مسأله
د امريکايي چوڼيو د اقتصادي ګټو افسانه
امريکايي چوڼۍ او نمايشي لويه جرګه
په افغانستان کې د جرګو تاريخي دود ته يوه کتنه
قانوني لويه جرګه، که عنعنه يي لويه جرګه، که يوه هم نه؟
له امريکايي چوڼيو او نورو استعماري فتنو څخه د ژغورنې لار
انګرېزي «بېس» ته په پښتو او درې کې څه و وايو؟
ماخذونه او سرچينې

(c) ketabton.com: The Digital Library

امریکایي چوڼۍ او استعماري نخشې

امریکايي پوځ د ۲۰۰۱ عیسوي کال د اکتوبر پر اوومه، زموږ پر ویاړلي هیواد (افغانستان) وسله وال یرغل وکړ. د دې یرغل پلمه ظاهراً د القاعدې او طالب واکمنۍ نسکورول وه، خو وینبو او دراکو افغانانو له همغې لومړۍ ورځې څخه د دې ظالمانه برید تر شا د داسې تورو او کرغېړنو لوبو نخشې لیدلې، چې خدای مکړه یوه ورځ به زموږ د پلرو او نیکو دا تاریخي مېنه له لویو خطرو سره مخامخ کړي. دا پوښتنه چې آیا امریکایي استعمارګران او د هغو نور سیاسي - پوځي متحدین به په افغانستان او شاوخوا سیمه کې د خپلو ناروا هدفو په عملي کولو بریالي کېږي که یا ، دمګړۍ څه روښانه جواب نه لري؛ ځکه تر اوسه لا ډېري لوبې صحنې ته نه دي راغلي ؛ مګر په دې ځلانده حقیقت د هر چا سد رسیږي، چې زموږ په سرلوړي او خپلواک هیواد کې د امریکا د دایمي چوڼیو یا لښکرکوټو جوړول، د دغه راز استعماري نخشو د تحقق په لار کې، تر ټولو لومړی او اساسي ګام دئ.

څو میاشتې مخکې مې په افغاني او بهرنیو مطبوعاتو کې، د امریکایي چوڼیو د خواشینوونکي خبر له اروېدو سره جوخت، په هغه لنډه مقاله کې خپله ژوره اندېښنه څرګنده کړه، چې د« پایگاه های نظامی امریکا: عامل تشنج و بی ثباتی» تر سرلیک لاندې د «لر او بر»، « افغانستان آزاد - آزاد افغانستان» او ځینو نورو معتبرو افغاني ویبپاڼو له لارې خپره سوه.

اوسنۍ پېښتو لیکنه، له نسبتاً پراخو جزییاتو او مدارکو سره په څو برخوکې وړاندې کیږي. په پیل کې د امریکایي چوڼیو د جوړېدو پر اساسي علتو او عواملو رڼېږو؛ بیا د امریکایي لښکرکوټو تر منحوس سیوري لاندې د هغو نتیجو او عواقبو پر ځینواړخو خبري کوو، چې زموږ تاریخي ټاټوبی به یوه ورځ د ډېورنډ د لعنتي کرښې په شان د تجزیې او حتا نابودی له خطر سره مخامخ کړي؛ په یوه بله برخه کې د امریکایي عسکرو د دایمي حضور د مخالفینو او پلویانو ببلابېلي ډلې درپېژنو؛ او د امریکایي عسکري اډو د پلویانو پر مختلفو دلایلو او اندېښنو جلا جلا بحثونه کوو؛ ور پسې زموږ په لرغوني هیواد کې د جرګو تاریخي دود او دستور ته په لنډې اشارې سره، پر دې مهمه او اساسي مسأله غوَرکوو، چې ایا د حامدکرزي د تېل سوي حکومت په لاس جوړه سوې « لویه جرګه» په افغانستان کې د امریکایي عسکرو دایمي اډو ته « رسمیت» او « مشروعیت» ورکولای سي که څنګه؟ دې پوښتني ته تر جواب ویلو وروسته، د پردو لښکرو د همېشني حضور پر ځای، د یوه معقول سوله ییز بدیل په توګه د حل ملي او افغاني لار بیانوو؛ او په پای کې د ایتیمولوژۍ او لیکسیکالوژۍ په رڼا کې د ځینو لښکري یا عسکري ټکو(اډه، پوځي اډه، پایګاه، لشکرګاه/ لښکرګاه، لښکرکوټ، چونی/ چوڼۍ، چهاونی/ چهاوڼی) په اړه لنډه شرحه کاږو. هېره دې نه یي (وي)، چې د هري لانجمني او جنجالي مسألې د روښانولو یا زبادولو دپاره مو پر خپلو دلایلو سربېره، پراخ ماخذونه او سندونه هم وړاندې کړې دي، چې کولای سي د موضوعاتو په لا زیاته څېړنه او سپړنه کې له حقیقت موندونکو لوستونکو سره هر اړخیزه مرسته وکي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په افغانستان کې د امریکایي چوڼیو د جوړېدو او تداوم اساسي سببونه

په افغانستان کې د امریکایي چوڼیو د جوړېدو او تداوم د اساسي علت د شنني او سپړني د پاره باید تر هر څه مخکې، د جیمي کارټر د جمهوري ریاست په زمانه کې د سپیني ماڼۍ د امنیتي سلاکار او د پینتاګان او سي. آی .اې. د لوی لاربنود - پروفیسر ډاکتر ز. برژینسکي هغه نظر ته مراجعه وکو ، چې په خپل نامتو اثر (د سطرنج لو تخته)کې یې بیان کړی دئ. دی د خپل کتاب په د برشم او یود برشم مخ کې کاږي، چې د نړۍ په او سنیو شرایطو کې د یوریشا د سیمې کنټرول د امریکا د متحدو ایالاتو له خورا مهمو ستراتیژیکو لومړیتوبو څخه ګڼل کیږي. ډاکټر برژینسکي ټینګار کیي، چې په سیمه کې د پخواني شوروي اتحاد د نفوذ تر ختمېدو وروسته، اوس د امریکا د متحدو ایالاتو د پاره تر ټولو لوی او مهم کار دا دئ، چې په یوریشا کې د لوی مخالف ځواک د را ټوکېدو مخه ونیسي. چین، روسیه او ایران په دې ارزښتناکه سیمه کې درې احتمالي مخالف ځواکونه بلل کیږي. د برژینسکي د څېړني له مخې په دې سیمه کې د نړۍ په سلو کې پینځه اویا وګړي ژوند کیي؛ او د ګرده نړۍ د انرژۍ او نورو طبیعي شتمنیو درې پر څلور برخې هم د دې سیمې ترخاورو لاندې پرتې دي.

د پروفیسر برژینسکي له ستراتیژیکي سپړني څخه په څرګنده دا نتیجه اخیستله کیږي، چې د یوریشا د پراخې او شتمنې سیمې د ټولو امکاناتو او ظرفیتو په لاس کې نیول، د امریکایي لښکرو د رواني لس کلني جګړې اوعسکري اډو له اصلي او اساسي مقصدو څخه شمېرل کیږي.

که څوک د استعمار تاریخ ته یوه ځغلنده کتنه وکي، له ورایه ګوري، چې د هر یرغلګر جنګ او هر استعماري تیرې تر شا اصلاً اقتصادي ګټې پرتې دي. په حقیقت کې همدا اقتصادي ګټې دي، چې د لاس ته راوړلو یا ساتنې د پاره یې تل د سیالو اړخو تر منځ رنګارنګ شخړې او جنګونه کیږي. زموږ خلګ بې ځایه نه وایي: جنګ پر غله دئ. دا خبره له ورایه روښانه ده، چې د ګټې خبره نه یې، هیڅ هیواد لښکرکښۍ، جګړې او بربادۍ ته لاس نه اچیي. ښکاره خبره ده، چې افغانستان د یوریشا د ټولې سیمې د انرژۍ او نورو طبیعي زېرمو د لېږدولو په چارو کې د خورا مهم ارتباطي رول په لرلو سره امریکایي ستراتیژیستانو ته ډېر لوی ارزښت لري؛ خود پروفیسر برژینسکي د غولوونکي استدلال پر خلاف، په افغانستان کې یوازې اقتصادي ګټو د امریکا د سیاسي او لښکري ستراتیژیستانو سترګې نه دي وړې. دلته د پوځي حضور او دایمي چوڼیو تر پردې شاته پر پراخو اقتصادي ګټو سربېره، ډېر نور خطرناک سیاسي او عسکري پلانونه هم پراته دي، چې د سي. آی. اې او پینتاګان مکار استاد یې په ډاګه یادونه نه کیي (کوي).

(c) ketabton.com: The Digital Library

د يوريشا د جغرافيايي - سياسي، جغرافيايي - اقتصادي او جغرافيايي - ستراتېژيکي سيمې د واکمنۍ تر لاسه کول د انرژۍ د پراخو زېرمو، بې سارو طبيعي شتمنيو او لويو انساني ظرفيتو تر څنګ، متحدو ايالاتو او د هغو نورو سياسي - عسکري متحدينو ته د دغو نخشو او هدفو د تحقق واک ورکيې:

- د بېلابېلو ستونزو او کړکېچونو په را منځ ته کولو سره د نړۍ د راتلونکي سترځواک (چين) د اريانوونکو اقتصادي او نظامي پرمختګو مخنيوی؛ ځکه پوهېږو، چې د ۲۰۱۰ ع کال په وروستيبو درو مياشتو کې د متحدو ايالاتو اقتصادي وده په سلو کې ګرسره درې اعشاريه يو (۳،۱) ته کل سوې وه؛ په داسې حال کې چې د چين اقتصاد له اوږدو کلو راهيسې، په منځني ډول، په سلو کې لس (۱۰) وده لرل. د امريکا سياسي، عسکري او اقتصادي طراحان دا وضعه تر ډېره نسي زغملائ.

- په سيمه کې د روسي فدراسيون د بيا واکمنۍ او نفوذ لار تړل.

- د سيمې ملي، اسلامي او ازدای بخښونکو غورځنګو ته د نابودې تر پولې د کړاوونو او پېچومو جوړول.

- پر سياسي لاسوهنو او اقتصادي بنديزو سربېره، داتومي وسلو په ترلاسه کولو کې د ايران اخوندي رژيم ته بېلابېل خنډونه پيدا کول.

- د پاکستان بې ثباته سياسي او امنيتي حالاتو ته په پام سره له يوې خوا د خپلو وفادارو ملګرو او متحدينو په لاس کې د هغه هيواد د اتومي وسلو خوندي ساتل؛ او له بلې خوا د دغه هيواد په سياسي، عسکري او اقتصادي نظام کې دچين د زياتېدونکي نفوذ مخنيوی.

- د پخواني شوروي اتحاد د مرکزي آسيا په نوو خپلواکو هيوادو کې د ډيموکراسۍ، بشري حقوقو، آزادو مطبوعاتو اوتخنيکي - اقتصادي پرمختګو تر پردې لاندي سياسي اقتدار ته د خپلو مزدورو سياسي ګوندو او سازمانو رسول.

- د افغانستان د شمالي سيمو د بشپړ يا نيمه خپلواک کولو له لاري، په سيمه کې د استعماري لومو خپرول.

- په سيمه کې د خپلي فرهنګي او مذهبي اغېزې پراخول او پياوړي کول...

دا ټول سياسي، اقتصادي او ستراتيژيک هدفونه په ګډه، زموږ په پراخه او غني سيمه کې د متحدو ايالاتو د هر اړخيز برلاسي په مقصد لوی او حياتي ارزښت لري. له همدې کبله دا خبره ناڅاپي نه ده، چې د سيمې هر هيواد د دغه راز خطرو په ليدو سره د امريکايي پوځو له موقتي او دايمي حضور سره کلک مخالفت لري. په سيمه کې د امريکايانو دې استعمارګر ضربتي ځواک ته د هر ممکن زيان رسولو په خاطر له تېرو لسو کالو راهيسي زموږ په وران او ويرژلي هيواد کې د افغان وژني بې رحمانه جګړه روانه ده. د پردو دولتو دا ناروا او ظالمانه جګړه يا پروکسي وار (proxy war) په بېله شکه تر هغه مهاله ادامه لري، چې ايتلافي پوځونه په خپل موقتي يا دايمي حضور سره د سيمې د هيوادو سياسي، اقتصادي او ستراتيژيکو ګټو ته ګواښ پېښيي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځيني امريکا مشربه افغان ليکوال او شننونکي، چې بې ګومانه له امريکايي استعمارګرانو سره په يوه کاشين کې ډوډۍ خوري ، د دې خبرې له حقانيت څخه سترګې نه پټيي، چې امريکايي پوځونه په افغانستان او مرکزي آسيا کې اصلاً د انرژۍ او نورو طبيعي زېرمو د لوټولو دپاره زموږ په هيواد کې د خپلو استعماري چوڼيو زيندی کوونکی جال خپريي؛ مګر سره له هغه هم په بې شرمۍ سره استدلال کيي، چې د نورو اولسو د ملي شتمنيبو چور او چپاو افغانانو ته هيڅ تاوان نه لري. د دوی د ادعا له مخې کېدای سي، په دغه راز لوټمارکي پر افغانانو هم څه وڅخيږي. د دې خبري مانا دا ده، چې افغانان بايد د جوال په نيولو سره د امريکايانو د غلا او غارت په کار کې، له هغو سره مرسته وکړي.

شرموونکې خو لا دا ده، چې دا راز خاينانه بيانونه، د هغو کسانو تر خولې هم راوزي، چې پرون يې د روسانو په نوکرۍ کې د امريکايي امپرياليزم د مرګ او نابودۍ شعارونه ورکول. ايا دا د انسانيت، شرافت او افغانيت خبره ده، چې څوک د نورو ملتو د ملي شتمنيبو په چور او غارت کې کومک او همکاري، خپله ملي ګټه وبولي؟ که د استعمارګرانو په دغه راز چور او چپاوکې برخې اخيستنې ته دخپلو ملي ګټو نوم ورکوو ، بيا نو د پنجابي جنرالانو او ايراني اخوندانو سياستونه ولې په خپلو کورنيبو چاروکې، د هغو د ناروا او ظالمانه لاسوهنو په توګه يادوو؟ !

لکه څنګه چې د پاکستاني او ايراني حکمرانانو مداخلو ته د کرکې او نفرت په سترګه ګورو ، همداسې بايد د نورو ملتو په کورنيبو چاروکې لاسوهنو ته هم د ناروا او انساني ضد عمل په سترګه وګورو. په دې خبره کې هيڅ ستونزه او پېچلتيا نسته. هغه څه چې ځان ته نه خوښوو ، بايد نورو ته يې هم خوښ نه کو. که امريکايان د خپل وحشيانه ښکار يوه برخه موږ ته هم د محصول، تاجايي يا اقتصادي کومک په نامه را کيي، دا خو څه حلاله او مشروع ګټه نه ده.

مالوميږي چې دا بېچاره ليکوال، څېړونکي او شننونکي د افغانستان د ملي ګټو په پېژندنه کې جدي مشکلات لري. هغه ګټې هيڅکله ملي ګټې او مصلحتونه نسي ګڼل کېدای، چې د نړۍ د نورو ملتو د ملي ثروتو د لوټولو له لارې تر لاسه کيږي. د خپلو په اصطلاح ملي ګټو دپاره د نورو ملتو مځکنۍ بشپړتيا ، سياسي استقلال، ملي واکمنۍ او ملي شتمنيبو ته زيان اړول، په څرګنده فاشيستي او استعماري سياست دئ. دا بشري ضد سياست نه يوازې له افغاني او اسلامي دودو سره هيڅ ډول سمون نه لري؛ بلکې طرحه کول يې لا د روښانفکرۍ او انسان دوستۍ د اصولو له مخې، لويه بې ننګي او نامردي بلل کيږي. زه نه پوهېږم ځيني کسان څنګه له يوې خوا د روښانفکرۍ، ملي ويښتوب او بشري سوکالۍ باتې ولي؛خو له بلې خوا د نورو اولسو د ملي زېرمو په چور او تاراج کې، له امريکايي غاصبانو سره جوال نيول، ځانو ته شرم او پېغور نه ګڼي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

هو ! په دې کې هيڅ شک او شبهه نسته، چې موږ ته د ګاونډيو او نورو سيمه ييزو قدرتو تر اندېښنو خپلې ملي ګټې او ملي مصلحتونه ډېر ارزښت لري. له همدې سَوَبه (سببه) بايد زموږ ملي سياستونه تل د دې هيواد له ملي ګټو او ملي مصلحتو سره نه شلېدونکې اړيکې ولري. په بله وينا ، موږ به د خپلو ملي ګټو د ډاډمنې ساتنې د پاره له هرې انساني او مشروع لارې کار اخلو. که څه هم ناپېيلتوب يا په سياسي- عسکري ترونو کې برخه نه اخيستنه د يوه کُلي او عمومي اصل په توګه د افغانستان د مځکنۍ بشپړتيا ، سياسي خپلواکۍ او ملي واکمنۍ د ساتنې تر ټولو ښه او ډاډمنه لار ده؛ خو سره له هغه هم په ځينو اضطراري او استثنايي حالاتو کې کېدای سي د هيواد د ملي ګټو د ښه تضمين د پاره د ځينو سياسي او پوځي سازمانو غړيتوب هم له پامه و نه غورځول سي. په پېيلتوب (انسلاک) او ناپېيلتوب (عدم انسلاک) دواړو حالاتو کې بايد د افغانستان لوړې ملي ګټې او ټولو افغانانو خوښې، لومړنی ځای ولري. تاريخ شاهد دئ، چې حکومتونه زياتره د خپلو ګروهي، ګوندي او سياسي ګټو د دوام او تضمين په خاطر په سياسي - پوځي ترونو کې د خپلو ملتود ښکېلولو هڅې کيې. له دې جهته بايد په دغه راز سترو او ارزښتناکو ملي مسألو کې د خلګو له نظر پوښتنې يا د هغو د واقعاً ريښتينو استازو له خوا کړې پرته، هيڅ پرېکړه و نسي.

يو پلا بيا بايد په ټينګار سره و وايو ، چې زموږ ملي ګټې او مصلحتونه هيڅکله د ګاونډيانو په ګواښلو او لمسولو کې نه تأمينيږي. که غواړو ، چې څوک زموږ په کورنيو چارو کې لاسوهنونه ونه کړي، تر هر څه مخکې بايد د هغو په کورنيو چارو کې له لاسوهنې او لمسونې لاس واخلو. البته، افغان دولتو يا افغان ملت هيڅکله په خپله خوښه يا خپله اراده د چا په کورنيو چارو کې لاسوهنه نه ده کړې؛ خو د پردو لښکرو په دايمي حضور کې هيڅوک د داسې لاسوهنو، ګواښو او لمسوونو مخه نسي نيولائ. موږ افغانان بايد دا واقعيت د سر پر سترګو ومنو، چې نه د سره پوځ په واکمنۍ، نه د امريکايانو په مشرۍ د نړۍ د ستر ايتلافي ځواک په فرعوني واکدارۍ او نه د دې دوو يرغلګرو پوځو د واکمنۍ تر منځ کلونو کې د دې خاورې واک او اختيار د افغانانو په لاس کې ؤ. له تېرو دو دېرشو کالو راهيسې ډېره زموږ، خو واک يې د نورو په لاس کې دئ.

بيرته را ګرځو د امريکايي چوڼيو د جوړېدو او تداوم اساسي سببونه. زموږ وينس او بيدار هيوادوال خبر دي، چې د امريکا متحده ايالات او سياسي - نظامي متحدين يې په تېرو څه کم لسو کالو کې د خپلو اوږد مهاله سياسي، اقتصادي او ستراتيژيکو هدفو د تحقق د پاره له يونيم لک رسمي او لسګونو زره غير رسمي پوځ (په ملکي کالو کې استخباراتي، امنيتي او اکمالاتي کارکوونکو) څخه کار اخلي. د ۲۰۰۱ ع کال د اکتوبر پر اوومه د امريکايي يرغل له پيل څخه د دې مقالې تر ليکلو پورې د ايتلافي دولتو دوه زره څلور سوه نه څلوېښت(۲،۴۴۹) پوځيان وژل سوي دي، چې له هغو څخه يو زر و پينځه سوه يو اويا(۱،۵۷۱)کسه امريکايان دي. د تېبي سوو پوځيانو شمېر

(c) ketabton.com: The Digital Library

تر دې هم څو واره زيات دئ. بېله شکه، دا د رواني ظالمانه جګړې ګرده انساني تلفات نه دي. ټولو ته مالومه ده، چې د جګړې د انساني تلفاتو ګڼه د هرې ورځې په تېرېدو سره مخ پر ډېرېدو روانه ده. د بېلابېلو ايتلافي قواوو د وژل سوو کسانو د شمېر او نورو ځانګړتياوو دپاره دا لينک وګورئ:

http://icasualties.org/oef/

په خواشينۍ سره زموږ زرګونو بې ګونا وژل سوو، معيوبو او معلولو افغانانو خو نه دقيق شمېر چاته مالوم دئ؛ او نه هم څوک د يوې خاشې په اندازه، چورت په خرابيې...

د دغه ناروا تېرې پر زياتېدونکو انساني تلفاتو سربېره، ټولو ايتلافي هيوادو، په تېره بيا امريکا او انګلستان ته، خورا درانه او ملا ماتونکي مالي زيانونه هم رسېدلي دي. د يوه رپوټ له مخې، يوازې متحدو ايالاتو ته تر اوسه څه کم څلورسوه ميليارډه (۴۰۰ ،۰۰۰ ،۰۰۰،۰۰۰) ډالره تاوان رسېدلئ دئ. د امريکا د جنګي لګښتو د دقيقو شمېرو دپاره دا وېبپاڼې وګورئ:

http://costofwar.com/en/
http://www.fas.org/sgp/crs/natsec/RL33110.pdf

په بلومبرګ خبرو کې د پياوړي خبريال - ډېويډ ج. لينچ د شمېرو له مخې، امريکا په تېرو څه کم لسو کالو کې له القاعدې او بن لادن سره په څو اړخيزو جګړو کې ټوله دوه ټريليونه يا دوه زره ميليارډ (۲،۰۰۰،۰۰۰ ،۰۰۰ ،۰۰۰) ډالره لګولي دي، چې دا پيسې د دغه هيواد د نه اعشاريه اته شپېته (۹،۲۸) ټريليونه دولتي پور، په سلو کې شلمه برخه ده. د نورمالوماتو دپاره د بلومبرګ ډاټ کام په لاندې لينک کې د ډ. ج. لينچ د علمي مقالې بشپړ تفصيل ولولئ:

http://www.bloomberg.com/news/2011-05-12/bin-laden-s-death-won-t-end-toll-on-taxpayers.html

پخوا د امريکايي پوځ د يوې مياشتې خرڅ درې اعشاريه شپږ (۳،۶) ميليارډ ډالره او د يوه امريکايي عسکر کلنی لګښت يو ميليون ډالره ګڼل کېده؛ خو په يو. ايس. ټو ډې (US TODAY) کې د ريچرډ وولف د رپوټ له مخې، په ۲۰۱۱ع کال کې د امريکا عسکري خرڅونه يو سل و اوولس (۱۱۷) ميليارډ ډالره اټکل سوي دي، چې د مياشتې نيژدې لس (۱۰) ميليارډ ډالره نبيي. نور تفصيل د دوی په وېبپاڼه کې کتلای سئ:

http://thehill.com/blogs/blog-briefing-room/news/63121-crs-calculates-cost-of-us-troop-presen
http://www.digitaljournal.com/article/282238
http://www.usatoday.com/news/military/2010-05-12-afghan_N.htm

(c) ketabton.com: The Digital Library

په عراق او افغانستان کې هره ورځ زیاتېدونکو پوځي خرڅونو د ایتلافي هیوادو ، په تېره بیا امریکا او انګلستان اقتصاد له داسي لوی او بې ساري بحران سره مخامخ کړی دئ، چې اوس د خپلو بودجو د کسر (کمښت) پوره کولو د پاره، لکونه دولتي مأمورین او کارکوونکي په بې رحمۍ سره له دولتي کارو شړي؛ د ښوونځییو، روغتونو، کتابتونو او نورو عام المنفعه مؤسسو دروازې تړي؛ د پوهنتونو د محصلانو فیسونه لوړیږي (په انګلستان کې یې له پراخو او خونړییو احتجاجو سره سره، د بېوزلو محصلینو کلني فیسونه ترنهو زرو پونډو یاني تقریباً درې چنده پورې لوړ کړه)؛ د خلګو انساني او مدني حقوق محدودیږي؛ او په لسګونو داسي ناوړه او استبدادي سیاستونه پرمخ بیايي، چې تر ټولو لوی او اساسي علت یې همدا تیري کوونکي جنګونه دي. دا لوی اقتصادي بحران په ډاګه ښیي، چې لوېدیځه نړۍ، په تېره بیا د امریکا متحده ایالات د ډیوالیتوب خوا ته رهي دي.

د دې ستر اقتصادي کړکیچ ناوړه اغېزې نه یوازې د جنګ ځپلو هیوادو د بېوزلو اولسو، بلکې د پانګه والو هیوادو په ګډون د نړۍ د نورو ملتو او خلګو په ژوندانه کې هم په اسانۍ سره لیدلائ سو. په بله وینا، د نړۍ ګرده بېوزلي اولسونه په دې دردونکي او ویرجن مُقدرکي یو د بل ملګري دي.

لکه څنګه چي ګورو، د نړۍ جګړه ماري او لوټماري کړۍ د یرغلګرو جګړو او نورو انساني ضد سیاستو په پیل کولو سره، د اولسو په اقتصادي زېرمو او ظرفیتو لیونۍ لوبې کیي؛ خو د هغو ملاماتوونکي او ربړوونکي پېټي د ډول ډول مالیو او محصولو په بڼه، د بېلابېلو هیوادو د مظلومو او بېوزلو خلګو پر اوږو باریږي.

خیر، د افغانستان او عراق د تیري کوونکو جګړو انساني تلفاتو او د نړۍ ژور اقتصادي بحران، چي لوی سَوَب او عامل یې بیا هم د همدغو جنګو اسمان ته ختونکي اقتصادي لګښتونه دي، په پانګه واله نړۍ کي ډېره ناوړه حالت منځ ته را وړئ دئ. له همدې امله، په ټولو ایتلافي هیوادو ، په تېره بیا متحدو ایالاتو او انګلستان کې د جنګ غوښتونکو سیاستو او د هغو د ناوړو نتیجو پر خلاف د عامو خلګو مخالفتونه، ورځ په ورځ پراخیږي.

د استعماري جګړو پر انساني تلفاتو او لوی اقتصادي بحران سربېره، په ټولو ایتلافي دولتو، په تېره بیا امریکا او انګلستان کې د هري ورځي په تېرېدو له جنګ او وژنو سره د عامو خلګو مخالفتونه مخ پر ډېرېدو دي. په امریکا او انګلستان کي واکمنه طبقه د عامو خلګو دې زیاتېدونکو مخالفتو ته لاس تر زني نسي کښېنستلائ. د امریکا د جمهوري ریاست راتلونکي انتخابات تر سترګو نیهام دي. له دې کبله د اوباما اداره تر هر بل هیواد د خلګو د نظر اړولو د پاره په خپلي پوځي او سیاسي ستراتیژۍ کي تغییر او بدلون ته اړتیا لري. د بن لادن د وژني اریانوونکې ډرامه هم د همدې ستراتیژۍ یوه مهمه برخه ګڼل کېدای سي. د پاکستان د ایبټ آباد د عسکري

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښارګوټي په يوه لويه او مزبوته درې پوړيزه ودانۍ کې د بن لادن د استوګنې ادعا ، له ورايه دا ښيي، چې هغه د امريکايانو او پاکستاني جنرالانو په سلا مشوره همدې ورځو ته ساتل سوی ؤ .

د بن لادن د وژلو خبر به موقتاً ټولې لوېديځې نړۍ، په تېره بيا امريکا په عامه افکاروکې د اوباما د ادارې د جنګي، سياسي او اقتصادي ناکاميو پر مخ پرده وغوړيږي؛ او هغه ته به د جمهوري رياست په راتلونکو انتخاباتو کې د يوه بل بري امکانات برابر کړي؛ ځکه اوباما او له ده سره ملګري پوځي - استخباراتي کړۍ به په وياړ او غرور سره ادعا وکړي، چې تر زياتو کوښښو وروسته بالاخره د امريکايانو د هغه لوی او پياوړي دوښمن په وژلو بريالي سوه، چې د بيل کلينټن او جورج ډبليو بوش حکومتونه يې په نيولو يا وژلو کې پاته راغلي وه . د بن لادن د وژنې خبر به دغه راز په تېر لس کلن استعماري جنګ کې، د امريکايي پوځيانو ډول ډول قربانۍ او ملاماتوونکې جنګي لګښتونه هم پر ځای وښيي . دا خبره هم بې ځايه نه ده، چې د بن لادن د وژنې خبر به په افغانستان او عراق کې د امريکايي لښکرو د بايللې او کمزورې روحيې له څه نا څه ژوندۍ کولو سره هم مرسته وکي.

تر ټولو مهم دا چې د بن لادن وژنه به په پای کې د امريکا سياسي او پوځي ستراتيژيستانو ته د دې فرصت ورکړي، چې د اوږو پزه کښېږدي؛ او د خپلو بې سر و پايه پوځو ډېره برخه لومړی خپلو اصلي چوڼيو او بيا له هغه ځايه د حملې او غوڅې د پاره کومې بلې خوا ته سوق کړي.

اوباما او په امريکا کې د هغه پوځي، سياسي او اقتصادي متحدين د هغه هيواد د عامه افکارو د قانع کولو له لارې د جمهوري رياست په راتلونکو انتخاباتو کې د برې د پاره دغه راز بدلونو او برياوو ته ټينګ ضرورت لري؛ اما دا خبره بايد هېره نه کو ، چې د بن لادن د وژنې خبر به هيڅکله په افغانستان او شاوخوا سيمه کې، د تروريزم تر پلمې لاندې، د امريکا او نورو متحدينو استعماري جګړه ختمه نه کړي؛ ځکه زموږ سترګه ور او ژوراند ښه لوستونکې په دې خبره ښه پوهيږي، چې په دې استعماري جګړه کې مقصود بل څه، بن لادن صرف بهانه ده.

همدې مهمو دلايلو او عواملو ته په پام سره امريکايي ستراتيژيستان غواړي د افغانستان په حساسو ستراتيژيکو سيمو کې د دېرشو - څلوېښتو زرو پوځيانو په ځای پر ځای کولو سره، همېشنۍ چوڼۍ جوړې کړي. البته، د امريکا سياسي او پوځي مشران په اسانۍ سره کولای سي د اړتيا پر مهال دا شمېر، په چټکۍ سره، نور هم زيات کړي. په داسې حال کې، چې ګرده نړۍ د امريکا په پوځي اډو لړلې ده، د پوځي وسايلو يا عسکرو لېږد را لېږد امريکايي پوځي واکمنانو ته هيڅ ګران کار نه دئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په افغانستان کې به د دې دايمي چوڼيو په جوړولو سره له يوې خوا د اوسني حالت په پرتله د اشغالګرو لښکرو ځاني تلفات او مالي خرڅونه لږ سي؛ او له بلې خوا به په پوره ډاډ او تياري سره زموږ پر هيواد سربېره په ټوله سيمه کې د هغو اوږد مهاله استعماري پلانو د تحقق د پاره خپلو پرله پسې تلاښو ته دوام ورکړي، چې مخکې مو لنډه يادونه وکړه. زموږ په هيواد کې د امريکايي چوڼيو سته والی او دوام په واقعيت کې په يوه غشي دوه ښکار ويشتل دي. يوې خوا ته د خپلې مزدورې ادارې بقاء او بلې خوا ته په سيمه کې د لويو استعماري نخشو پر مخ بيول ؛ ځکه پر عراق او لېبيا د امريکايي لښکرو يرغل په ډاګه وښوول، چې امريکايان له القاعدې او طالبانو سره د حساب کتاب د پاره نه، بلکې د خپلو اوږدمهاله ستراتيژيکو موخو د تحقق د پاره دغو هيوادو ته تللي دي. د عراق پخوانی ديکتاتور، صدام حسين، او د لېبيا اوسنی ديکتاتور، معمر القذافي، چې دا دئ له څو مياشتو راهيسې په مړاني د خپل حکومت دفاع کيي، دواړه د القاعدې او نورو سخت دريځه اسلامي سازمانو سرسخت مخالفين وه؛ خو سره له هغه هم د امريکا او متحدينو له استعماري يرغله خوندي پاته نه سوه.

د همدې استدلال له مخې القاعده، طالبان، تروريزم، مخدره مواد، د ډله ييزې وژنې وسلې او داسې نورې خبرې، ګرده هغه پلمې او افسانې دي، چې د استعماري جنګو د پيل کولو او غزولو د پاره په لوېديځو هيوادو کې د ملاتړ موندلو، د استبدادي قوانينو د تصويبولو، د بشري حقوقو او آزاديو د لا محدودولو او کاملاً پوليسي فضا د را منځ ته کولو په مقصد کارېږي. حقيقت دا دئ، چې امريکايي امپرياليزم د خپلو اوروپايي او سيمه ييزو انډيوالانو په ملګرتيا د دې ټولو وحشتناکو جريانو او پديدو په را منځ ته کولو کې پخوا هم مستقيم لاس درلود؛ او تر اوسه يې هم لري. پر افغانستان پوځي يرغل، د زرګونو پوځيانو او ميليارډو ډالرو ضايع کول؛ او په پای کې د همېشنيو پوځي اډو جوړول هم ټول په سيمه کې د امريکا د لويو استعماري لوبو د برياليي کولو يوازنی او اساسی شرط دئ.

امريکايي چوڼۍ او د افغانستان د تجزيې کرغېړنه نخشه

زموږ وينښ او دراک هيوادوال ټول پوهيږي، چې د امريکايي لښکرکوټو تر شا خورا کرغېړنې او خطرناکې نخشې د عملي کېدو په حال کې دي. ښه به دايي، چې د دې تورو نخشو جزييات او نتيجې زموږ د تاريخي هيواد (ګران افغانستان) د تجزيې د امريکايي نوښتګر - په هند کې د امريکا د پخواني سفير، د عراق د پاره د امريکا د متحدو ايالاتو د امنيت شورا د مرستيال او د هند، پاکستان او افغانستان په چارو کې د متحدو ايالاتو د بهرني سياست د اوسني لوی او باوري سلاکار- رابرټ ډيبين بلکويل په دوهمه شيطاني نخشه (Plan B) کې وګورو؛ مګر د بلکويل د دوهمې نخشې د جزيياتو او نتيجو په اړه تر بحث دمخه بده نه ده، چې د هغه د لومړۍ نخشې (Plan A) په باره کې هم، څو ټکي بيان کو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بلکويل د سپيني ماڼۍ، پينټاګان او سي. آی. اې. واکمنانو ته مشوره ورکيې، چې په افغانستان کې د امريکا اوله نخشه (Plan A) ياني د هوايي بمبارييو، مځکنيو بريدو، شبانه تلاښييو، بندي کولو، څورونو، ګواښونو، د کلو او کورو نړولو او ډول ډول نورو جزاوو له لارې د افغانستان اشغال هيڅ نتيجه نه ده ورکړې. بالعکس، د امريکايي پوځيانو زياتېدونکو تلفاتو، د جګړې ملا ماتوونکو اقتصادي تاوانو او په امريکا او بهرنۍ نړۍ کې راز راز مخالفتو د امريکايانو روانه جګړه د ناکامۍ له جدي خطر سره مخامخ کړې ده. لــه دې امله، بلکويل له امريکايي مقاماتو څخه غوښتنه کيې، چې د جګړې د ګټلو دپاره پر دوهمه نخشه (Plan B) غوَر وکړي.

د رابرټ بلکويل د دوهمې نخشې مقصد دا دئ، چې امريکايان بايد په افغانستان کې د خپلو پوځي ناکاميو، انساني تلفاتو او اقتصادي زيانو د تلافي او په سيمه کې د خپلو اوږد مهاله ګټو د تحقق دپاره د افغانستان د پخواني شمالي اتحاد د مشرانو په مرسته، د تاريخي افغانستان وتجزيې ته لار هواره کړي. تر رابرټ بلکويل دمخه د بالکان د تجزيې «قهرمان» او د افغانستان او پاکستان دپاره د جمهور رييس اوباما خاص استازي - ريچرډ هولبروک هم په دې لار کې ځيني لمسوونکي ګامونه اخيستي وه؛ خو له نېکه مرغه چې په خپلې مړيني سره يې دا منحوس او ناولي خوبونه له ځان سره ګور ته يووړه. د ريچرډ هولبروک تر نابېره مړيني وروسته اوس د امريکا د متحدو ايالاتو د سنا د بهرنييو اړيکو د جرګه ګۍ مشر او د افغانستان او پاکستان په چارو کې د اوباما د ادارې ډېر لوړ او ځواکمن استازی - سناتور جان کېري هم په دې لار کې پرله پسې هڅې کيې. مزار شريف ته د هغه مستقيم سفرونه او له قومندان عطاء او نورو جنګي ډلو ټپلو سره د هغه پټې او ښکاره کتنې او باندارونه، ګرده د همدې استعماري نخشې د تحقق دپاره د يوه پاخه او پياوړي تاداو د اېښوولو په مقصد کيږي.

البته، د عسکري اډو سته والی، د دې شوم او لعنتي هدف د تر لاسه کولو لومړنۍ او اساسي شرط دئ. دا چې امريکايي چونۍ او د امريکايانو بېلتون غوښتونکي مزدوران به د دې توري او ظالمانه نخشې په عملي کولو کې څنګه ونډه اخلي، هر خپلواک او هيوادپال افغان ته د ډېر دقت او تعمق وړ خبره ده. په لاندي کرښو کې د دې خاينانه پلان پر ځينو برخو رڼا اچوو.

په دې حقيقت هر افغان ښه پوهېږي، چې امريکايانو له تېرو لسو کالو راهيسې د افغانستان په ګوټ ګوټ کې لويې او کوچنۍ چونۍ جوړې کړې دي. د رابرټ بلکويل د دوهمې نخشې پر بنسټ ماته دا انتباه پيدا کيږي، چې د هيواد په سوهيلي او ختيځو سيمو کې ځای پر ځای سوې چونۍ به د مځکنۍ توطيې له مخې سوکه سوکه طالبانو او نورو وسله والو مخالفينو ته ور پرېښوول سي؛ او په دې توګه به طالبان او نوري وسله والې ډلې، د خپل عسکري زور او ځواک په تناسُب، د هيواد د جنوبي او شرقي سيمو بشپړه واکمني په لاس کې واخلي. امريکايي

(c) ketabton.com: The Digital Library

پوځونه به له مخکني پلان او نخشې سره سم د هيواد مرکزي او شمالي سيمو ته پر شا سي؛ او هورې به خپل پخواني جوړ کړي لښکرکوټونه لا پسې پياوړي کړي.

په پخواني شمالي اتحاد کې د ببلابېلو بېلتون غوښتونکو خاينو ډلو مشرانو او استازو خو د ۲۰۱۰ع کال په اگسټ کې لا د امريکا د استازو د جرگې له څلورو غړو (درو جمهوري غوښتونکو او يوه ډيموکراټ) سره د برلين په مرموزه غونډه کې د داسي بېلتون غوښتونکو پلانو پر مقدماتو خبري کړې دي. پر دغو وطن پلورونکو سربېره، د هيواد په شمال کي نوري ستمي ډلي ټپلي (افغانستانيان، خراسانيان او نور) هم له خدايه داسي باد او باران غواړي.

د بلکوېل د دې شيطاني طرحې له مخي به امريکا او نورو استعماري قوتونه په پيل کي د پراخو پوځي، تخنيکي او اقتصادي کومکو په برابرولو سره، په شمال کي د تجزيه غوښتونکو خاينانو گوډاگي حکومت، په ضمني ډول، په رسميت و پېژني. د وخت په تېرېدو سره به دا ډيفکټو (de facto) بېلتون ورو ورو ډيژوري (de jure) بڼه واخلي؛ او په دې توگه به زموږ د خپلواکۍ مينو پلرو او نيکو تاريخي ميراث د ۱۸۹۳ع کال په څېر يو پلا بيا پر دوو يا څو برخو و ويشل سي.

د شمال له مزدور حکومت څخه به تل تر تله په مرکزي آسيا، چين، کسپين سيمه، شمالي ايران او نورو شاوخوا هيوادوکي د امريکايي استعمارگرانو د پخي سياسي او عسکري اډې په توگه کار اخيستل کيږي. کرار کرار به امريکايي استعمارگران د اژدهاوو په شان پر ټوله سيمه خپل کرغېړن سيوری واچيي؛ او د هري ورځي په تېرېدو سره به د شاوخوا سيمي ټول هيوادونه د بلاوو په يوه خطرناکه ځاله واوړي. بايد دا خبره هم هېره نه کو، چي که يو وار د دې ستر استعماري ښامار منگولي زموږ په خاوره او سيمه کي ښخي سوې، بيا يې نست کول يا پر شا تگ ته اړ ايستل بې خدايي معجزې په بله لار ممکن نه برېښي؛ ځکه نو بې ځايه نده، چي نامتو فلسفي او عرفاني شاعر - علامه اقبال لاهوری (۱۸۷۷- ۱۹۳۸ع) د غربيانو دې استعماري رول ته د اشارې په ترڅ کي د ختيځ ځينو بېدو اولسو ته داسي خبرداری ورکيي:

غـربيان را شيـــوه های ســاحری است
تکيه جز بر خويشتن کردن کافری است
(لاهوری، كليات: آنسوی افلاک ۱۸۰).

البته، دامريکا سياسي او پوځي ستراتيژيستان به د خپلو وفادارو پاکستاني متحدينو په مرسته د طالبانو او نورو وسله والو ډلو تر واک لاندي سيمو کي هم د خپل سياسي نفوذ د پراخولو دپاره له هيڅ راز کوښښو ډډه ونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړي. پاکستاني جنرالان به د افغانستان په پښتني سيموکي د امريکايي اجندا د عملي کولو دپاره د خپل صادقانه چوپړ په بدل کي دا فرصت تر لاسه کړي، چي زموږ په تاريخي او سرلوړي هيواد کي هم د اسلام او اسلاميت تر نامه لاندي د پاکستاني کشمير د سردار عبدالقيوم خان او سردار سکندر حيات خان په څېر مزدورانو په ګومارلو سره، ګران افغانستان عملاً په دوهم پاکستاني کشمير واړوي، چي ټولي پوځي، سياسي او اقتصادي چاري به يې د اسلام آباد له خوا اداره کيږي. په دي ترتيب به نه يوازي د افغانستان شمالي برخي، بلکي په جنوب او ختيځ کي ټولي پښتني سيمي هم د پاکستاني او امريکايي استعمار په خطرناکه لومه کي ښکېلي پاته سي.

زموږ ګډ تاريخي کور (ګران افغانستان) نن د امريکايانو د پوځي اډو تر کرغېړن سيوري لاندي د تجزيې له خطر سره مخامخ دئ. موږ بايد دي ستري لوبې ته د ټوکو او مسخرو په سترګه و نه ګورو. د دي سپېڅلي وطن خاوره، اوبه او هوا پر موږ ټولو افغانانو حق لري، چي د استعمار د دي خاينانه نخشې د شنډولو دپاره ګرده په يوه وجود او يوه آواز د مبارزي په ليکو کي ودرېږو. خداى دي دا اند ښبني هيڅکله نه ريشتيا کيږي؛ خو د پرنګي استعمار ظالمانه تجربو ته په کتني سره بايد د ننيو امريکايي چوڼيو استعماري رول ته هم په بې غورۍ و نه ګورو. د رابرټ ډ. بلکويل د شوم پلان جزييات، په دي ويبپاڼو کي وګورئ:

http://www.foreignaffairs.com/articles/67026/robert-d-blackwill/plan-b-in-afghanistan
http://www.blogfrommiddleeast.com/?new=69848

په برلين کي د امريکا د استازو د جرګي له غړو سره د پخواني شمالي اتحاد د ځينو بېلتون غوښتونکو ډلو ټپلو د پټي کتني د تفصيل دپاره د افغان نوميالي ليکوال او سياسي شننونکي - ډاکټر مير عبدالرحيم عزيز علمي مقاله په دغه لينک کي، تر نظر تېره کړئ:

http://afgazad.com/Siasi/081810-Dr-Aziz-Formal-Support-and-Infomral-Subversion[1].pdf

په افغانستان کي د امريکا د دايمي چوڼيو مخالفين او پلويان

د امريکايي اډو د جوړېدو ځيني پلويان په درواغو او بې انصافۍ سره ادعا کيږي، چي زياتره افغانان د امريکايي چوڼيو له جوړېدو او تداوم سره هيڅ ستونزه او مخالفت نه لري. له طالبانو او نورو وسله والو مخالفينو پرته دا يوازي د دوى په اصطلاح پخواني کمونيستان (خلقيان او پرچميان) دي، چي په هيواد کي د امريکايانو له پوځي حضور سره مخالفت کيږي. راسئ په لاندي کرښو کي د دي ښاغلو پر دي پوچه او بې اساسه ادعا يو څه غور او تأمل وکو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

که د یرغلګرو پوځو له واکمنۍ او حضور سره مخالفت ریشتیا هم د دوی په اصطلاح یوازي د کمونیستانو خوی او خصلت وي، نو په دي حساب خو زموږ پلرونه او نیکونه د کمونیستي ایډیالوژۍ د بنسټ ایښوونکو (مارکس، انګلز، لنین او ځینو نورو) تر زوکېدو پېړۍ پېړۍ مخکي لا کمونیستان وه؛ ځکه د دي خاوري تاریخ له ورایه ښیي، چي زموږ پلرونو او نیکونو تل سرونه ښندلي؛ وینې یې توی کړي؛ سختۍ او کړوانه یې ګاللي، خو هیڅکله یې په خپله مقدسه او سرلوړې مېنه کي، پردو مهاجمانو او غاصبانو ته د پښې ایښوولو ځای نه دی ورکړئ. له هخامنشي کوروش او مقدوني سکندر څخه نیولې بیا تر چنګېزي او ګورګاني مغولو، پرنګیانو، روسانو او ننیو ایتلافي فرعونانو پوري یې هر یرغلګر ځواک ته د سر په کاسه کي اوبه ورکړي دي؛ او په دي توګه یې ګرده نړۍ ته دا زباد کړې ده، چي افغانستان د تاړاکګرو فاتحانو او یرغلګرو پوځو نېستځای او هدیره ده.

زما په نظر، د نړۍ په اوسنیو سیاستو کي د کیڼ، ښی یا منځ اصطلاحاتو نور خپل پخوانی ارزښت له لاسه ورکړئ دئ. که په هیواد کي له امریکايي چوپړو سره مخالفت د مثال په توګه یاد کو، په اسانۍ سره ګورو، چي پر خپلواکو سیاسی او اجتماعي شخصیتو سربېره له بېلابېلو سیاسي او مذهبی ګوندو او ډلو سره تړلي ډېر مړني او باغروره افغانان هم له دغه راز استعماري تأسیساتو سره د مخالفت په لیکو کي ولاړ دي. په بهرنیو هیوادو کي هم د کیڼ، ښی او منځ د ګډون داسي مثالونه ډېر لیدل کیږي. ماته د تعجب او اریانۍ ځای نه ؤ، چي د انګلستان مخکني صدر اعظم - ټوني بلېر د کیڼ اړخی «لېبر» یا کارګر ګوند د مشر په توګه د امریکا د ښی اړخه ګوند له مشر - جورج ډبلیو بوش سره یو ځای د افغانستان او عراق پر ضد تیری کوونکی جنګ پیل کړ؛ او په میلیونو انسانان یې د خپلو خاینانه او وحشیانه ماجرا غوښتنو قرباني کړه. د اوسنۍ نړۍ په سیاستو کي داسي مثالونه خورا ډېر دي، چي کیڼ اړخه کسان، ښی اړخه عملونه کیږي یا بالعکس ښی اړخه سیاستوال د خلګو د غوښتنو او فشارونو له وجې، کیڼ اړخه پرېکړې کیږي.

د امریکايي چوپړیو د پلویانو دا ادعا ګرسره سمه نه ده، چي خلقیان او پرچمیان په افغانستان کي له پردو لښکرو او امریکايي چوپړیو سره مخالفت لري؛ ځکه د پردو سلاکارانو او عسکرو په زور د هغوی ځورلس کلنه خونړۍ واکمني په خپله پر دي بې اساسه ادعا د بطلان کرښه کاږي. چا چي، پرون د غلامۍ او بندګۍ طوق په غاړه کي اچولئ ؤ، نن نسي کولای په لګه غاړه له پردو عسکرو او پردي واک سره د مخالفت باتې و ولي. د دي پلورل سوو مزدورانو توري ښېرې هر چا ته مالومې دي. د پارسي ژبې لسان الغیب شاعر - حافظ شیرازي (د ۷۲۷-۷۹۲ هـ ق په شاوخوا کي) په دي اړه څه ښه وایي:

به هـــر رنګی که خــواهی جامه میپوش
مـــن از طـــرز خــرامت میشـــناســـم

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو هر خلقی، پرچمی، مجاهد یا نور کسان هرومرو په دې ډله کې نه راځي. ښه شکه، په خلقیانو، پرچمیانو او نورو سیاسي سازمانونو کې هم د داسې کسانو شرک لږ نه دئ، چې په خپل پلرني ټاټوبي (ګران افغانستان) کې د امریکايي استعمارګرانو وهمپښنییو ځالو ته زړونه نه ښه کیږي. ښایې له ازله یې په وینه کې د خپلواکۍ او افغانیت تومنه ګډه یي؛ یا ښایې د روسي بادارانو تر اوږدې مزدورۍ وروسته اوس د ازادۍ، استقلال او سرلوړي ژوند په خوند پوه سوي یي…

ریښتیا خو داده، چې د هیواد د مځکنۍ بشپړتیا، سیاسي خپلواکۍ، ملي واکمنۍ، ملي نوامیسو، دیني اعتقاداتواوکولتوري ارزښتو ساتنه زموږ د غیرتمنو او مړنییو پلرو داسې ویاړلئ میراث دئ، چې په کمونیستانو یا نورو سیاسي ډلو ټپلو هیڅ اړه او مانده نه لري. د پردو عسکرو او امریکايي چوڼییو مخالفین په حقیقت کې هغه خپلواک، مړني او سرلوړي افغانان دي، چې نه یې پرون د سره پوځ موجودیت او باداری ته غاړه ایښوده؛ او نه نن د امریکايي پوځ له حضور او دایمي اډو سره، په هیڅ بڼه او هیڅ شکل، موافقه او مصالحه کولای سي. طالبان، اسلامي حزب، حقاني ډله او نور وسله وال جنګیالي هم باید د دې لاري یوازني ټېکه داران ونه ګڼو. په بله ژبه، افغاني غرور، له خپلواکۍ سره مینه، ناموس ساتنه، ، غیرت، پر شانه تلنه، سرلوړي، ستم او ستمګرو ته نه تسلیمېدل، مېلمه پالنه او داسې نوري لوړي ښېګڼې او ارزښتونه یوازې او یوازې په طالبانو او نورو وسله والو جنګیالو پوري اړه نه لري. له امو تر اباسینه، له چترال ه تر هراته ټول خپلواک، غیرتمن او شمله ور افغانان، په تېره بیا سرلوړي او خپلواکۍ بخښوونکي پښتانه، په دې ستر ملي او وطني رسالت کې لو(لویه) او مُهمه ونډه لري. د امریکايي تېري له پیل څخه تر اوسه د هیواد په ګوټ ګوټ کې پر یرغلګرو پوځو د افغان اوردو او پولیسود ځینو منسوبینو وژونکي ګوزارونه د دې روښانه واقعیت ځیني ژوندي مثالونه دي.

زموږ د غرب مآبه لیکوالو او شننونکو د ناسمي ادعا پر خلاف، په تېرو نیژدې لسوکالوکې د نړۍ له تر ټولو پیاوړي ایتلاف (ائتلاف) سره دونه پراخ او غښتلی مقاومت په خپله ښیي، چې زړورافغانان پردې مهاجمان او د هغوی موقتی یا دایمي چوڼۍ په هیڅ ډول نسي منلائ.

د لیکني په دې برخه کې بې ګټې نه ده، چې د امریکايي چوڼییو د مخالفینو تر پېژندني وروسته د هغو د سرسپارلو مینانو، پلویانو او خواخوږو په اړه هم څو لنډې خبرې وکو.

په افغانستان کې د امریکايي چوڼییو په جادو سوو مینانو، پلویانو او خواخوږو کې بېلابېلې جنګې، مافیایي او سیاسي ډلې شاملې دي، چې زه یې په عمومي توګه پر څو لویو ډلو وېشم:

(c) ketabton.com: The Digital Library

- په لومړۍ ډله کي هغه کسان راځي، چي د ۲۰۰۱ع کال د اکتوبر پر اوومه د امريکايي جنګي الوتکو او ټانکو پر وزرو افغانستان ته ننوته. ټول افغانان دا ېبګل سوي جنايتکاران، ورانکاران، غله او خاينان ډېر ښه پېژني: کرزي خېل، فهيم خېل، دوستم خېل، رباني خېل، سياف خېل، قانوني خېل، عبدالله خېل، خليلي خېل، محقق خېل، امرالله خېل، عطاء خېل، مجددي خېل، ګيلاني خېل، رحيم وردګ خېل، شېرزی خېل او داسي نور. ټول جهان ته مالومه ده، چي د دې تورو او کرکجنو څېرو سياسي، عسکري او اقتصادي ژوند تر کومه بريده په ايتلافي عسکرو او امريکايي چوڼيو پوري تړلئ دئ. زه باور لرم، که د امريکايي پوځو او کورنيو جنګي ډلو ټپلو خونړۍ سيورۍ نه يي، زموږ دردېدلي او کړېدلي خلګ به په يوه ورځ کي د دې مزدورو جنايتکارانو پوستونه له پروړو ډک کړي؛ ځکه دې خاينانو د خپلو شخصي، ګروهي، تنظيمي او نورو ناروا ګټو دپاره زموږ د خلګو ژوند په اور او وينو ولاړه. پښتانه وايي: مځکه هغه سوځي، چي اور پر بل يي. د پردو لښکرو د توپ او ټانک تر خونړي سيوري لاندي په جګو ارګو او پرتمنيو ماڼيو کي ناست مزدوران، زموږ د ويرجنو او غمځپلو خلګو په حال څه خبر دي.

- د خراسانيانو، افغانستانيانو او نورو ېېلتون غوښتونکو ستمي ډلو ټپلو مشرانو او فعالانو هم د امريکايي استعمارګرانو له توپ و ټانک، پيسو او نعمتو څخه ګټه اخيستې ده. دا خايني ډلې ټپلې به ولې د امريکايي او ايتلافي اشغالګرو د سر دوعاوي نه کيي؟ ايا امريکايي او ايتلافي لښکرو په تېرو لسو کالو کي دقيقاً هغه څه ونه کړه؛ او تر اوسه يي لا نه کيي، چي پلورل سوو ستمي ډلو ټپلو يي له اوږدو کلو راهيسي، خوبونه لېده؟ د ډيورنډ د تپل سوي کرښي دواړو غاړو ته د د استعمار پرزوونکو پښتنو بې رحمانه وژني؛ او د هغو د ژبي، دودو او عقايدو د سپکاوي او کم رنګ کولو دپاره ېبلابېلو هڅو ته له داسي کړنلاري پرته بل څه نوم ورکول کېدائ سي؟ خپلواک او ملي فکره افغانان، په تېره بيا استعمارځپلي پښتانه بايد په دې خبره ځانونه ښه پوه کړي، چي امريکايي چوڼې به په راتلونکي کي هم د ډيورنډ د لعنتي کرښي د دې خوا او هاخوا پښتنو په عامي وژني سره د دې خاينو او بې ايمانه ستمي ېېلتون غوښتونکو اوږده خوبونه پوره کيي.

- په بله ډله کي هغه کسان راځي، چي د امريکايي يرغل په دوران کي د ټيکنوکراټانو، متخصصانو او ماهرانو په نامه افغاني ټولني ته ولېږل سوه؛ خو په واقعيت کي د استعمارګرو دولتو د جاسوسي سازمانو او معتبرو دولتي ادارو باوري استازي دي. دا کسان پر پردو دولتو سربېره د هيواد له ېبلابېلو مزدورو جنګي او سياسي ډلو سره هم پاخه اړيکي لري. د دوی اساسي رسالت دادئ، چي د حرفه يي جنايتکارو، تبهکارو او غلو اداري ته قانوني او مشروع رنګ ورکړي. له دې ډول پاراشوټ سوو کسانو څخه ځيني تر اوسه د وزارت، معينيت، سفارت، ولايت، رياست، قومندانۍ او سالارۍ پر چوکيو ناست دي. ځيني يي تر غلاوو، ناوړو استفادو، شرمندګيو او بې کفايتيو وروسته بېرته په امريکا، کاناډا، اورويا او استراليا کي د خوابني کوروته ستانه سوه؛ او ځيني نور يي لا تر اوسه له رازراز فضيحتو او شرمندګيو سره خپلو حملو او غوټو ته دوام ورکيي. اشرف غني خېل،

(c) ketabton.com: The Digital Library

ارسلاخېل، احدي خېل، جلالي خېل، رهين خېل، امين فرهنګ خېل، زلمی رسول خېل، سپنتاخېل، اتمر خېل، زاخېلوال خېل، رامين خېل او په لسګونو نور پاراشوټ سوي کسان، ګرده په دې ډله کي را ځي.

د جنايتکارو تنظيمي مشرانو او قومندانانو په څېرد دې ټولوتش په نامه ټيکنوکراټانو حيات و ممات هم په امريکايي عسکرو او جنګي ډلو ټپلوپوري تړلئ دئ. دا خبره لمر غوندي روښانه ده، چي که نن امريکايي عساکرکډه بارکړي، سبا به له دې مسخره نوابغو، پروفيسرانو، ډاکټرانو، ماسټرانو او هرکاره وو څخه يو هم ځوک په دوربين کي ونه ويني. له همدې کبله زه د دې ښاغلو او نازولو دپاره د «کرايه سوو افغانانو» اصطلاح کاروم. همدا اوس هم د ځينو ماينې او بچيان په اوروپا، امريکا، کاناډا او استراليا کي په کار، سوداګرۍ، زده کړو يا نورو مزو بوخت دي. دا خبره د دې واقعيت ښکارندوی ده، چي کرايه سوي ټيکنوکراټان يوازي د حملې او غوټې په مقصد له ماينو او اولادو څخه ليري په يوازيتوب کي ژوند کيي؛ ځکه د ګردو په دې حقيقت ښه سد رسيږي، چي په افغانستان کي دا ګرم تنورونه تر ډېره ګرم نه پاتيږي، بايد له موقع څخه ګټه واخلي؛ او ژر تر ژره خپلي ټکۍ پخې کړي. هري خوا ته پيسې، جايدادونه او رنګارنګ نعمتونه په چارښاخو باديږي. تر څو چي لوبه نه يې ختمه سوې، بايد د لمسيانو او کړوسيانو دپاره هم په کابل، دبۍ، اوروپا، کاناډا، امريکا او استراليا کي درني تايې او ذخيرې برابري کړي.

- له امريکايي يرغل سره جوخت د استعماري خادمانو يوه بله ډله هم افغانستان ته را شَوَه سوه، چي په دې وروستييو کلو کي يې شمېر تر اندره پاسه زيات سوئ دئ. دا ډله په واقعيت کي هغه لمپن او هويت بايللي افغانان دي، چي پخوا به يې په بېلابېلو لوېديځو هيوادو کي ستونزمن ژوند ګاله؛ خو اوس د درو لکو ډالرو کلنۍ تنخا (تنخواه) په اسرهَ د خپل پلرني هيواد پر ضد له پردو ايتلافي لښکرو، په تېره بيا امريکايي پوځ سره د ژباړونکي، سلاکار، مُخبر يا نورو په توګه، چوپړ کيي. زموږ ټول هيوادوال ښه پوهيږي، داسي کسان چي پخوا به يې د زړه په شوا خون، په کال کي د پينځوسو زرو ډالرو مخ هم نسوای ليدای؛ خو نن د امريکايي يرغل له برکته زموږ په ټولنه کي پر سياسي نفوذ سربېره، دري لکه ډالره تنخا يا معاش تر لاسه کيي، ځنګه په افغانستان کي د امريکايي عسکرو د همپشنۍ واکمنۍ او خپلو شخصي ګټو له اوږدولو څخه مخ اړولائ سي؟

- اقتصادي مافيا او د مخدره موادو سوداګران، هغه بله ډله ده، چي د امريکايي توپ و ټانک او وسني مزدور رژيم ترکرغبړن سيوري لاندي لوبيې او پراخې ګټې لري. له دې جهته په مرګ کوښښ کيي، چي هيڅکله د امريکايي پوځو او د کرزي په شان فساد لړلي ګوډاګي حکومت، سيوری له سره ايسته نه کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

- په يوه بله ډله کي هغه کسان شامل دي، چي پرون د روسانو په غلامۍ کي ولاړ وه؛ د زړه له پاسه يې د سوسياليزم او کمونيزم ناري وهلې؛ خو نن د خپل مزدور طبيعت، بې ايمانۍ او بې مسلکۍ پر اساس په ډېر ويار د يرغلگرو پوځو او د هغو د جنايتکارو مزدورانو په چوپړ کي ولاړ دي؛ د ډيموکراسۍ، بشري حقوقو، ازادو مطبوعاتو، عدالت، برابرۍ او داسي نورو تش په نامه استعماري پروژو ستايني کيږي. دا خلگ د پت، غرور، ايمان، خپلواکۍ او افغانيت په نامه هيڅ شی نه پېژني. هغه څه چي پېژني پيسې، جايدادونه، شهرت، جاه و جلال او راز راز ناوړه استفادې دي، نو ځکه بې ځايه نه ده، چي تل يې د خپلو ناولو او ناروا امتيازاتو د خوندي ساتلو د پاره د بېلابېلو بادارانو پر سترخان بولي کړي دي. هو! په دې نامردانو کي داسي کسان هم سته، چي پر ظاهرخان، داوود خان، تره کي او امين سربېره يې له خپل گوندي او ايډيالوژيکي ملگري - ډاکټر نجيب سره هم لوی خيانت وکړ؛ او دا هم له امکانه ليري نه ده، چي اوس هم، نه د هيواد او خلگو په خاطر، بلکي د خپل سياسي ژوند د اوږدولو او ناوړو استفادو د تضمين په هيله، له طالبانو او نورو وسله والو ډلو سره، په پټه لاس ولري. جمشېد خېل، طنين خېل، اکرم خېل، وزيري خېل، کريمي خېل او په لسگونو نور خاين مزدوران ټول په دې ډله کي دي. شک نسته، چي د هغو کسانو حساب له دې بې وجدانو توطيه گرو څخه بالکل بېل دئ، چي د افغاني غرور، ملي احساس او هيوادپالني په ساتلو سره ځان او بچيانو ته د يوې گولۍ حلالې ډوډۍ گټلو د پاره د کرزي له مزدور دولت سره کار کيږي.

- په يوه بله ډله کي هغه کسان شامل دي، چي د سره پوځ او د هغو د مزدورانود واکمنۍ پر مهال به يې د افغانستان د اشغال چيغي وهلې؛ په هيواد کي د ننه او بهر به يې د اشغالگرانو او مزدورانو د جنايتو کيسې کولې؛ خو نن چي د روسي يرغلگرو او روسي مزدورانو تر واکمنۍ بترجنايتونه ويني، چپه (چوپه) خوله ناست دي؛ نه د پخوا په شان د اشغال خبره پر خوله راوړي؛ نه د يرغلگرو لښکرو د وحشيانه جنايتو او نه هم د هغو په وړاندي د جهاد او مقاومت. له ورايه مالوميږي، چي د زياترو خولې له اوبو ډکي دي. د غوړي گولۍ او امتيازاتو له اسيته يې ځانونه ناگاره اچولي دي. ځيني ځيني خو يې لا د کابل په اداره کي د څه تر لاسه کولو په هيله د روانو خواشينونکو پېښو ټوله پړه يوازي پر طالبانو او نورو وسله والو مخالفينو ور غورځيي. لکه څنگه چي روس پلوه ډلو، په تېره بيا پرچميانو روسي استعمار ته د انترناسيوناليزم، بين المللي دوستۍ او پيوستون نوم ورکاوه، د دې ډلي پلويان هم امريکايي استعمار ته د دوستۍ، ترقۍ او پرمختگ نوم ورکيي. دوی وايي: پرېږدئ، چي امريکايان د سړکو، لارو، پوهنتونو، روغتونو، فابريکو، د برېښنا د بندو، کانالو او نورو پرمختيايي پروژو په جوړولو سره، دې ملک ته ترقي او پرمختگ را ولي...

زما په عقيده د دې ډلي خلگ گرده د چپي خوا ورته ناست دي. که له اوسنيو پردو لښکرو سره زموږ د پرمختگ او ترقۍ غم وای، څه کم دو اتيا کاله مخکي به يې د امان الله خان ملي او مترقي رژيم په خپلو خاينانه توطيو نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

نړاوه. تاريخي خبري به پرېږدو. د سترګو ليدلي حال ته به راسو.کله چي د خلق او پرچم د واکمنۍ پر مهال زموږ د بېوزلي او وروسته پاته هيواد مکتبونه، کلينيکونه، فابرېکې، سړکونه، پلونه او نوري دولتي ودانۍ په بمو، مينو او نورو چاودونکو موادو الوزول کېدې، ايا په نړۍ کي داسي څوک نه ؤ، چي دغو ورانکارو ډلو ټپلو ته د ترقۍ، پرمختګ او تمدن درسونه ورکړي؟! ايا هغه وخت، چي د ښوونځييو معلمان او شاګردان، د پوهنتونو استادان، ډاکټران، انجينران او نور لوستي افغانان د کفر او الحاد په پلمه وژل کېده، د بشردوستۍ او پرمختګ مدعيان د پيل په غوږ کي بيده وه؟! تاسي يې منئ که يا، زما په خيال خو د افغانستان په معاصر تاريخ کي ټولي بدمرغۍ د دې مکرجنو «بشردوستانو» په مستقيمه لارښوونه او دستور سوي؛او لا تر اوسه هم کيږي. هيڅ هوښيار او پرسد افغان د سړک، پله، ښوونځي، پوهنتون، روغتون، فابريکې او نورو عام المنفعه پروژو مخالف نه دئ؛ خوپوښتنه دا ده، چي« متمدنو» او« بشر دوستو» امريکايانو په تېرو لسوکالو کي د زرګونو افغانانو ، خاصتاً مظلومو پښتنو د وينو تويولو په بدل کي څو پوهنتونه، فابريکې، د برېښنا بندونه او داسي نوري پروژې جوړي کړي دي، چي تر دې وروسته به نوري هم جوړي کي؟

د درنو لوستونکو به په ياد يي، چي انګريزي پوځو زموږ هيواد ته ترعسکرو لېږلو مخکي په وياړ سره ادعا کوله، چي نه د جنګ او وينو تويولو، بلکي د افغانستان په بيا جوړولو کي د برخي اخيستني دپاره، هلته عسکر ليږي؛ خو اوس موږ ګرده د سر په سترګو ګورو ،چي نه يوازي يې د نوي جوړولو يا بيا جوړولو څه خرک نه ښکاري، بلکي د بې ګونا اوکړېدلو افغانانو په وژنه کي هم تر امريکايانو يا نورو ايتلافي پوځو وروسته پاته نه دي. په استعماري ادبياتو کي دا راز اوتي بوتي خورا ډېري تکرار سوي دي. انګرېزانو هم د خپلو استعماري تېريو د توجيه دپاره په اتلسمه او نونسمه پېړۍ کي ادعا کوله، چي د ترقۍ او پرمختګ له ښنو ښنانو سره يې د خلګو د اشنا کولو په مقصد ، هندوستان او افغانستان ته پوځونه لېږلي دي. انسان پرېږده خر هم په دې پوچ استدلال نه قانع کيږي، چي انګرېزي استعمارګران په هندوستان او افغانستان کي زموږ د فرهنګي، اجتماعي او اقتصادي بدمرغۍ له غمه مړه وه!

واقعيت دا دئ، چي د امريکا په شان او شوکت کي ډوب افغانان ياد غربي نړۍ د دوه اړخيز (بشري او استعماري) رول د توپير کولو وس نه لري؛ يا د څه ځځېدو په سَوَب پر هر څه سترګي پټيي؛که نه نو په دې روښانه او ساده حقيقت خو د مکتب کوچنيان هم پوهيږي، چي استعماري قوتونه همدا اوس زموږ په هيواد کي د يوه بام او دوو هواوو سياست چليي؛ خپلو خلګو ته بشري حقوق، د قانون برلاسی، ډيموکراټيک ارزښتونه، ترقي او پرمختګ غواړي؛ خو زموږ خلګو ته د بشري حقوقو پر ځای هوايي او ځمکنۍ بمبارۍ، د ودانو کلو او ښنو باغو هوارول، د شپې تلاښۍ، د لاسو او سترګو تړل، محبسونه، ځوروني، د ديني عقايدو او کلتوري ارزښتو سپکاوی، د جنايتکارو ، غلو او زورمندانو چپه او راسته غوبلونه، د زور او وسلې واکمني، لوږه، بې کوري او بېکاري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هیڅوک د لوېدیځو هیوادو له ازادو او شفافو انتخاباتو، پراخو بشري حقوقو، قانونیت، برابرۍ، روښانفکرۍ، عِلم پالنې، تمدن او پرمختګ څخه سترګې نسي پټولای؛ خو کشکې د دې هیوادو سیاسي او عسکري واکمنانو دا حقوقي ارزښتونه، ازادۍ او انساني پرمختګونه د نړۍ پر نورو ښېوزلو او اسکېرلو ولسو هم لورولای!

د امریکا په سیاستو کې د یوه بام او دوو هواوو د اثبات دپاره دلته د یوه ژوندي مثال یادونه بې ګټې نه ګڼو. دګرانو لوستونکو به ښایي په یاد یي، چي د امریکا متحدو ایالاتو په ۱۹۸۸ع کال د سکاټلنډ په لاکربي کې د پانم هوایي شرکت د یو سلو درې (۱۰۳) لمبر الوتني د لوېدو پړهَ پر لېبیا واچوله. دا چي په دې خواشینوونکې پېښنه کې ریشتیا هم د لېبیایي حکومت لاس وُ که څنګه، زموږ د څېړني موضوع نه ده، بلکې دلته یوازې د امریکایي چارواکو د دوه مخي سیاست، لنډه یادونه کوو. د خپرو سوو اسنادو له مخې، امریکایي مقاماتو تر پراخو تورو (اتهاماتو) اوګواښو وروسته د لېبیا له دولت څخه یو اعشاریه پینځه (۱،۵) میلیارډ ډالره، تاوان واخیست، چي له هغو څخه پینځه سوه څلور (۵۰۴) میلیون ډالره پر دوه سوه درو څلوېښت (۲۴۳) مسافرو او شپاړس (۱۲) کسیزي عملې و وېشل سوه؛ او پاته پېسې د امریکایي مقاماتو له ادعا سره سم، د لېبیایي تروریزم د نورو قربانیانو او متضررینو د تاوان په نامه بېلې سوې. په دې اړه دا ویبپاڼې کتلای سئ:

http://www.independent.co.uk/news/world/americas/us-begins-lockerbie-compensation-transfer-
http://en.wikipedia.org/wiki/Pan_Am_Flight_103

په دې ډول ګورو، چي د امریکا دولت له لېبیا څخه د هر مسافر او عملې په بدل کې څه د پاسه نونس لکه (۱۹۰۰۰۰۰) ډالره تاوان واخیست؛ خو نن همدا امریکا په خپلو وحشیانه بمبارییو سره زموږ بې ګونا افغانان په وینو لړي؛ کور او کهول یې تباه کیږي؛ مګر سره له هغه هم تر یوه عالم شواخونو وروسته د شهیدانو ښېوزلو کورنییو ته تر دوو نیمو زرو (۲،۵۰۰) ډالرو یوه تنګه زیاته نه ورکیږي. زه نه پوهېږم دا کوم انسانیت، کومه عاطفه او کوم انصاف دئ؟!

دلته بده نه ده، چي د منځنۍ ختیځ په روانو سیاسي پاڅونوکې هم د غربیانو د یوه بام او دوو هواوو سیاست یو بل مثال وړاندې کړو. نړۍ والو ټولو ولیده او لا ګوري، چي امریکا او ځینو نورو لوېدیځو دولتو په تونس، مصر، بحرین، اُردن، یمن، مراکش او سعودي عربستان کې نه یوازې د خپلو مزدورو رژیمو پر خلاف په هیڅ سیاسي او نظامي اقدام لاس پورې نه کړ، بلکې پاڅون کوونکو ته یې د سوله ییزو مظاهرو، روغې جوړې او ځینو کازمیټکو سیاسي بدلونو د منلو سپارښتنه هم وکړه؛ خو په لېبیا کې د وریا تېلو د تر لاسه کولو او یوه بل کرزي، فهیم یا عبدالله د کېښنولو دپاره، د هیڅ راز انسان وژونکو وسلو، له کارا خیستنې ډډه نه کوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د یوه بام او دوو هواوو دې ناولې شکل ته وګورئ: په تونس، مصر، یمن او بحرین کې د امریکا د مزدورو رژیمو له خوا د خلګو پر کاملاً سوله ییزو مظاهرو او لاریونو د ماشینګنو سرې ګولۍ و اورول سوې، اما سره له هغه هم په سپینه ماڼۍ او نورو اورپایي مرکزوکې د قدرت واکدارانو له اعتراض کوونکو څخه غوښتنه کوله، چې هیڅکله زور زیاتي او غیرقانوني عکس العملو ته لاس وا نچوي. د دې پر خلاف په لیبیا کې د رژیم وسله وال مخالفین له همغي لومړۍ ورځې څخه پر شا و تکول سوه، چې د زور، خشونت او خونړیو بریدو له لارې د هیواد په بېلابېلو ښاروکې د قذافي واکمني دړې وړې کړي. حتا په دې یې هم زړه سوړ نسو، څه کم دوې میاشتې مخکې یې د ملکي کسانو د ژغورنې په دروا غجنه پلمه انسان وژونکي پوځي بریدونه هم پیل کړه، چې دا دئ تر اوسه ادامه لري. ټول جهان ګوري، چې امریکایان او ملګري یې د نورو مستبدو او فاسدو عربي هیوادو پر خلاف، په لیبیا کې د ولسي پاڅونو پر ځای د وسله والو ډلو او خونړیو بریدو ملاتړ کیي. نن د وسله والو ډلو په مرسته خپل مزدوران سیاسي واک ته رسیي، سبا بیرته همدا وسله والي ډلي په دې یا هغه نامه په وینو لړي؛ په محبسو کي یې اچیي؛ او د خدای تعالی او بجه پر سره کیي. د فریډم فایټر، ټروریسټ، کمونیسټ، مسلمان او داسې نورو ټاپې هیڅکله د دوی له لاسه نه وزي.

بشري حقوق، ډیموکراسي او انساني پرمختګ ټول داسې مفاهیم دي، چې هیڅوک یې په نړۍ کې له ګټې او سموالي انکار نسي کولای؛ خو د دې سترو ارزښتونو د تحقق او عملي تجسم د پاره انساني لارو چارو ته اړتیا ده. د کروز توغندیو، بي ۵۲، میراژ او ایف ۱۸ الوتکو په زور د داسې بدلونو راوستلو ته بې فرعوني تکبُر او سوچ پوچ لېونتوبه بل څه نوم ورکولای سو؟ راسئ وګورو، چې د بشري حقوقو، ډیموکراسۍ او پرمختګ امریکایي ستایل د افغانستان، عراق او سومالیا تر وحشتناکو تجربو ورسته، نن سبا په لیبیا کې څه ګلان کړي؟! سربېره پردې مثالو، ایا د بې ګونا افغانانو وژنې؛ د جنایتکارانو، جاسوسانو او فاسدو زوروا کو ملاتړ؛ په هیواد کې زور زیاتی، خپلسري، بې عدالتي، لوږه، بېکاري او نور مصیبتونه ټول د امریکایانو او نورو لوېدیځو هیوادو د یوه بام او دوو هواوو سیاست نه ثابتیي؟

ځیني کسان ظاهراً د کرزي د حکومت له فساد او خیانتو سره ملګری نه کیي، خو د امریکایي لښکرو دایمي حضور د هیواد د ژغورني د پاره تر ټولو لو (لویه) اړتیا ګڼي. ایا دا خبره ممکنه او معقوله ده، چې د امریکایي پوځو یرغل او د هغو د همېشنیبو اډو موجودیت پر ځای وبولو، مګر د کرزي له فاسد او مزدور رژیم سره مخالفت ولرو؟! د امریکایي اشغال او عسکري اډو اغفال سوي پلویان باید د کرزي د مافیایي حکومت ګرده خیانتونه، ټګۍ برګۍ او بې کفایتۍ هم په ورین تندي ومني؛ ځکه دا دواړه لازم او ملزوم دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

که چيري امريکايانو او نورو ايتلافي دولتو په تېرو لسو کالو کي سوله او امنيت راوستئ وای؛ خلګو ته يې کار او روزګار برابر کړئ وای؛ او له جنګ ځپلو افغانانو سره يې د دې وران کور په جوړولو کي ريښتيني مرسته کړې وای، ښايي خلګو به هم د هغوی د عسکري اډو له تداوم سره چندان مخالفت نه وای کړئ؛ اما اوس خو هر څه د دې پر خلاف شاهدي ورکيي.

زما په قاصر نظر خو د امريکايي چوڼيو د ټولو سيله کوونکو لاسونه په يوه ډول د ډولو د استعمارګرانو و جېبو ته لار لري. هره ډله يا ډلګۍ په يوه يا بله بڼه د استعمارګرانو او د هغو د مزدور نظام په واکمنۍ کي ښکاره او پټي ګټي لري. ډېر مي وليده، چي پرون يې د ملي فکر او ملي ايډيالوژۍ باتي ويشتې؛ خو نن د څه څښډو په تمه د پلورل سوو مزدورانو او د هغو د استعماري بادارانو بوټونه پاکيي. لعنت دي يي پر داسي بې پته ، بې غروره، بې اصولو او سرابښو انسانانو !

- د امريکايي يرغل په درشل کي د خوشبينانو او ساده کسانو يوه بله ډله هم تر سترګو کېده، چي په افغانستان کي يې د سولي، امنيت او اقتصادي پرمختګ په راوستلو کي پر امريکايي لښکرو خورا لوی حساب کاوه. دې خوارانو تصور کاوه، چي امريکا او ملګري به يې د سترګو په رپ کي له کنډواله افغانستان څخه هم هانکانګ يا سينګاپور جوړ کي؛ او هغه کي به دوی ته هم يو څه ورسيږي؛ اما خبر نه وه، چي امريکايي لښکر افغانستان ته د انساني ژوند ، ترقۍ او پرمختګ د پاره نه، بلکي خپلو استعماري نخشو د عملي کولو د پاره راغلي دي. له نېکه مرغه دې خوش باورو هيوادوالو په تېرو لسو کالو کي د ايتلافي پوځو ، په تېره بيا امريکايانو د خونړي ريکارډ په لېدو سره پخوا لا پر خپلو غوولونکو هيلود بطلان کرښه ايستلې ده.

د امريکايي چوڼيو نتني پلويان: د امريکايي يرغل پروني مخکښان او ستايونکي

لکه څنګه چي مخکي هم اشاره وسوه، د اشغال مزدورانو د امريکايي يرغل له همغي لومړۍ ورځي څخه زموږ ساده او خوش باوره خلګو ته د جنت وعدې ورکولې؛ خو د ججګړې اورونه، ويني، اوښکي، جنازې، د خوندو او مندو تور پوړني، د کورو، دوکانو، باغو، ماجتو او نورو شتمنيو وراني، لوږه، بېکاري، فساد، زور زياتی، د دولتي او شخصي جايدادو برالا چور، د ترياکو او نورو مخدره موادو په کاروبار کي بې ساري ترقي او پرمختګ ټول په واقعيت کي هغه څه دي، چي د وعده سوو سرو او زرغونو باغو پر ځای زموږ مظلومو او کړېدلو خلګو ته ورکړل سوه.

هو ! د امريکايي لښکرو له برکته دې هيواد ته څه «سره او زرغونه باغونه» هم راغله؛ اما په خواشينۍ سره، چي زموږ عامو افغانانو ته يې څه حاصل او ګټه و نه رسېده؛ او بايد هم نه وای رسېدلې؛ ځکه دا « سره او زرغونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

باغونه» ؛ دا ښار ګوټي او کوټياني، دا عمارتونه او بانکونه، دا شرکتونه او قراردادونه، دا ګولۍ ضد کروزينګ موټرونه او ډول ډول امتيازونه له لويه سره د کرزيانو، فهيم خيلو، رباني خېلو، خليلي خېلو، محقق خېلو، سياف خېلو، قانوني خېلو، عبدالله خېلو، دوستميانو او داسي نورو پراشوټ سوو« پريشتو» په نصيب کي ليکل سوي وه.

د اشغال همغه پروني مخکښان او مناديان د پښېمانۍ او دي غملړلي ولس څخه د بخښني غوښتلو پر ځای نن د امريکايانو د دايمي چونيېيو په ستاينه نه مړېږي. پرون يې د امريکايي ټانکو او الوتکو راتګ ته خوشالۍ او اتڼونه کول، نن بيا تر ګرده چيغي او ناري وهي، چي که په افغانستان کي امريکايي لښکرکوټونه نه يي، نو پاکستان او ايران به دا خاوره په يوه اينده تر ستوني تېره کړي...

د اشغالګرو دا اغفال سوي پلويان په دي ساده او روښانه حقيقت سر نه خلاصيي، چي سلګونو زرو بهرنييو پوځو له خپل ټول عسکري واک او ځواک سره سره، په تېرو نيژدي لسو کالو کي څه غزا او بهادري وکړه، چي د پوځي اډو تر جوړولو وروسته به يې بيا وکي؟

ايا دي ويرجن او غملړلي هيواد ته يې سوله او امنيت راوست؟

د مزدورو زورواکانو د ظلمو، فساد او غلاوو مخه يې ونيوله؟

خلګو ته يې کار او روزګار برابر کړ؟

د ترياکو او نورو مخدره موادو توليد او سوداګري يې ودروله، که يې څه بله معجزه ښکاره کړه؟

البته دا زما شخصي تصور او قضاوت نه دئ، چي اشغالګرو لښکرو او د هغو مزدور حکومت په تېرو لسو کالو کي له خپلو سترو عسکري او اقتصادي امکاناتو سره سره، زموږ بېوزلو خلګو ته څه خاصه بهادري او شهکاري نه ده کړې، بلکي انکار نه کېدونکي شمېرني او واقعيتونه هم د دې خبري ټينګ ملاتړ کيي.

زه فکر نه کوم، چي يرغلګرو لښکرو او د هغو مزدور حکومت دي، په تېرو لسو کالو کي سره له خپلو بې ساري عسکري او اقتصادي امکاناتو، زموږ د بېوزلو خلګو د نېکمرغۍ په هيله، څه لويه شهکاري او بهادري کړې يي؛ ځکه د هري ورځي حساب پروت دئ.

په افغانستان کي د سولي او امنيت حال هر افغان ته پوره ښرګند دئ. د ملګرو ملتو د شمېرو له مخي، يوازي په ۲۰۱۰ ع کال کي د ملکي افغانانو د وژني شمېر دوه زره اووه سوه يو اويا(۲،۷۷۱) ته ورسېد. په دې اړه د بشپړ مالومات دپاره دا رپوټ وګورئ:

(c) ketabton.com: The Digital Library

http://www.presstv.ir/detail/168978.html

البته، د ملګرو ملتو داریوټ په هیڅ ډول بشپړ نسو ګڼلای؛ ځکه زموږ د هیواد په ګوټ ګوټ کې داسي ډېري ویرجني پیښې سوي دي، چي د هیڅ بشري سازمان یا ډله ییزي رسنۍ په شمېرو او رپوټونو کې نه دي راغلې. سربېره پردې، که له وژل سوو کسانو سره د معلولینو، معیوبینو او ټپیانو شمېر هم یو ځای کو، او بیا يې په لسو (۱۰) کې ضرب کړو؛ وروسته په تېرو لسو کالو کې د ډېورنډ د کرغېړني کرښې د ها خوا پښتنو درانه انساني تلفات هم ور سره ملګري کو، بیا نو په روانه استعماري جګړه کې د مظلومو افغانانو د تلفاتو او ضایعاتو رښتیني ګچه مالومېږي، چي په بشپړ باور سره تر لکونو هم اوړي.

دا لوی بشري ناورین په ځرګنده ښيي، چي ایتلافي قواوو د ډېورنډ د کرښې په دواړو غاړو کې مېشتو افغانانو ته له وینو، اوښکو، بربادۍ، وحشت، افراطیت، بې باورۍ او نامیندۍ پرته بل څه نه دي راوړي.

د امریکایانو تر سترګو لاندې د کابل حکومت د فساد په تور او چټل نامه اوس نه یوازي زموږ کړېدلي افغانان، بلکي د نړۍ خلګ هم ګرده خبر دي. تاسي د بي بي سي دا خبر ولولئ، چي په لوستلو يې هر غیرتمن افغان د افغانیت له نامه خواتورۍ کیږي.

http://news.bbc.co.uk/1/hi/business/8365094.stm

که په هیواد کې دننه دکار او روزګار څه امکانات برابر وای، افغانان لېوني نه دي، چي د سلو خطرو په منلو او زغملو سره په پاکستان، ایران، تاجکستان، اوزبکستان، قرغیزستان، هند او نورو پردو هیوادو کې د مِنت او سُنت شپې او ورځې تېرې کړي.

دا خبره هم لمر غوندي روښانه ده، چي د تریاکو تولید او سوداګري د طالبانو د واکمنۍ په پرتله د امریکایانو او مزدور رژیم په واکمنۍ کې څو ځله زیاته سوې ده. که يې نه منئ په دغو معتبرو ویبپاڼو کې د مستندو ارقامو په لوستلو سره وګورئ، چي واقعیتونه څه دي؟

http://news.bbc.co.uk/1/hi/6965115.stm
http://articles.latimes.com/2010/oct/01/world/la-fg-1001-afghan-opium-20101001

که په دې حقیقت نه پوهېږئ، چي ولې د امریکایانو او نورو یرغلګرو پوځو تر راتګ وروسته، په افغانستان کې د تریاکو د تولید او سوداګرۍ لمن دونه پراخه سوې ده، د سترګه ور تحلیلګر- جان ک. کولي «نامقدس جنګونه» کتاب وګورئ. کولي په افغانستان او نورو هیوادو کې د مخدره توکو په تولید او کاروبار کې د سي. آی. اې. د مهم

(c) ketabton.com: The Digital Library

او مرکزي رول په اړه مهمې او ارزښتناکې خبرې لري. کولي د خپل ارزښتناک کتاب په يوه برخه کې يادونه کړې ده، چې سي. آی. اې. د جنګو د تمويل، د دوښمن د جنګي روحيې د نست کولو يا کمزوري کولو او د خپلو پراخو استخباراتي عملياتو د توجيه کولو په مقصد تل د نشه يي مواد پر کښت او کاروبار ټينګار کړی دئ (کولي ۵). سي. آی. اې پرون هم دا کار کاوه، نن يې هم کيي؛ او سبا يې هم نه پرېږدي.

ايا په تقريباً لسو کالو کې د دونه جګړو، وينو توييدو او تباهييو په بدل کې د ثو بې کيفيته دولتي ودانييو يا يو و نيم مکتبو، پلو او پلچکو جوړول د قناعت وړ دي؟
که د پردو لښکرو او مزدور حکومت په تېرو لس کلنو کړو وړو کې د برې او ښکنامۍ څه خاصه نښه نښانه نه لېدله کيږي، نو د عسکري اډو تداوم به يې څه توره وکي؟
سوله او امنيت به را ولي؟ د مزدورو واکمنانو د فساد مخه به ونيسي؟
خلګو ته به کار او روزګار برابر کړي؟
د ملي او ولسي حکومت په جوړولو کې به مرسته وکي؟
او که به له دې پرته څه بله معجزه وکي؟

لس کاله د يوه شخص، سازمان او حکومت د ازموينت د پاره تر اړتيا زيات وخت دئ. زه د امريکايي چوڼيو له سرسپارلو مدافعانو څخه په درناوي پوښتنه کوم، چې د امنيت، ډيموکراسۍ او بشري حقوقو په نامه راغلو لښکرو او ډول ډول ګوډاګيانو په تېرو لسو کالو کې څه وکړه، چې تر دې وروسته به نور هم وکي؟ که يې ستاسي له درواغجنو او غولوونکو ادعاوو سره سم ګل و ګلزار جوړ کړی يي؛ او د چا خبره دا يوازي موږ سر زوري او منکر مخالفين يو، چې د امريکايانو او فاسد کرزي «سره او زرغونه باغونه» نسو ليدلای، بيا نو تاسي ښاغلي ولي په اوروپا، امريکا، کاناډا او استراليا کې ناست ياست؟ ولي د ترقۍ، پرمختګ او بشردوستۍ په دې ستر رسالت کې له امريکايانو او کرزي سره مرسته او همکاري نه کوئ؟! مګر د امريکايي عسکرو د همېشني حضور د دفاع ناري سورې زياتره د اوروپا، امريکا، کاناډا او استراليا مېشتو افغانانو له منځه نه را پورته کيږي؟

له دې ښاغلو څخه بايد يو ځل بيا پوښتنه وسي، که د ايتلافي ځواکو او کرزي د فاسدې ادارې «سره او زرغونه باغونه» زموږ مظلومو او دردمنو وطنداړانو ته خوښوئ، بيا نو ولې د لوړو اسلامي او افغاني دودو له مخې هغه خپلو ځانو او خپلوانو ته هم نه خوښوئ؟!

زه له خپلو امريکا مشربه دوستانو څخه هيله کوم، هغه څه چې په خوله وايي، په عمل کې هم وښيي. که د امريکايي عسکرو د همېشني حضور د سرسپارلو مدافعينو بچيان، عزيزان يا کور وکلي په کندهار، روزګان، زابل، عزيز

(c) ketabton.com: The Digital Library

آباد، شینوار، کندوز، کُونړ، تخار او ډیرو نورو سیموکي زموږ د ویرژلو او کړېدلو هیوادوالو په شان، د بهرنییو ځواکو د الوتکو او ټانکو له خوا ریز مریزه سوي وای، ښایي پر اوسني دریځ به یې دونه ټینګار نه کولای. زه چي د خپلو بې ګونا عزیزانو او هیوادوالو د بې رحمانه وژني او کور وکهول د ظالمانه پوپنا کېدو په درد غمجن یم، هیڅکله به د فرعوني عسکرو او د هغو د فاسدو مزدورانو پر زور زیاتي، خیانت او بې انصافۍ خوله پټه نه کړم.

د دې ډلي د نوکر صفتو او فرصت کتوونکو کسانو دریځ د «خان د نوکر او بانجانړ» مشهوره کیسه را په یاد کړه. بده نه ده، چي لنډیز یې د هغې د سیاسي تومني او خندولو په خاطر ګرانو لوستونکو ته هم وړاندي کړم: «وايي، یوه ورځ خان صاب (صاحب) پر سترخان د بانجانړو خورا ډېره ستاینه وکړه، نوکر بېچاره یې هم د غوړمالۍ او چاپلوسۍ په مقصد، د بانجانړو په ستاینه کي، څو حق او ناحق خبري وکړې. خیر، هغه ورځ تېره سوه. تر څو ورځو ځنډ وروسته، یو پلا بیا پر سترخان د بانجانړو روڼ را ورسېدئ. خان صاب دا ټپال د بانجانړو له عیبو او تاوانو څخه ډېر سر وټکاوه. بېوزلي نوکر هم د بادار د خوشالۍ په خاطر، سمدلاسه د بانجانړو د عیبو او تاوانو په شمېرلو لاس پوري کړ. خان صاب د نوکر د خبرو تر اروېدو وروسته، هغه ته مخ وروا ړاوه؛ او په خندا خندا یې ورته وویل: عجبه ده، هغه ورځ د بانجانړو په تعریف او ستاینه نه مړېدې؛ خو نن یې بیا په عیبو او تاوانو نه مړېږې؟ هلکه! علت څه دئ؟ عاجز او بېوزلي نوکر په کړه غاړه جواب ورکړ: صاحبه! زه خو د خان نوکر یم، نه د بانجانړ نوکر؛ په هر څه چي مي بادار خوشالیږي، زه هم هغسي وایم.»

په دې ډول، ګورو چي بېوزلي نوکران او مزدوران، د زړه سوي او پام اړولو دپاره، د بادارانو د نظریو، غوښتنو او نخشو له ستایلو او عملي کولو پرته، بله هیڅ لار نه لري.

امریکایي چونۍ او د سولي بې ځایه هیله

سوله او امنیت زموږ د ویرژلي او غملړلي هیواد تر ټولو لومړۍ او اساسي اړتیا ده؛ خو ایتلافي لښکر او امریکایي چوني هیڅکله د رټېدلو افغانانو د دې ستري انساني هیلي په تر سره کېدو کي، چندان مرسته نسي کولای. د تېرو لسو کالو کاري ریکارډ زموږ ټولو مخ ته پروت دئ. ایا امریکایانو او د هغو متحدینو ته په تېرو لسو کالوکي دا حقیقت نه ښکارېدی، چي افغانستان ته ناامني او بې ثباتي له کومه ځایه راځي؛ او د هغې د مخنیوي دپاره باید له څه عسکري، سیاسي او اقتصادي ستراتیژۍ څخه کار واخلي؟! کوچنیان هم په دې پوهېږي، چي طالبانو او نورو وسله والو مخالفینو ته وسلې اودَرَستې، له اسمانه نه را لوېږي. سي. آی. اې. او د ایتلافي هیوادو استخباراتي شبکې تر موږ او تاسو په دې واقعیت ښه خبر دي. له همدې امله نو د افغانستان د حالاتو په وړاندي د امریکایانو او مؤتلفه قوتو اوسنی دریځ له دوو حالتو څخه وتلئ نه دئ:

(c) ketabton.com: The Digital Library

- امريکايان او ورسره مؤتلفه پوځونه د خپلو ستراتيژيکو ګټو د تحقق په مقصد ، په لوى لاس هغو دولتو ، استخباراتي سازمانو او جنګي ډلو ته ځه نه وايي، چې تر ګرده د سولې او امنيت په ټينګښت کې خاشې ماتيي. په تېرو لسو کالو کې پاکستاني مقاماتو ته د شاوخوا شلو(۲۰) ميلياردو ډالرو په ارزښت مرستې ورکول په خپله د دې ستراتيژۍ يوه برخه ده. امريکا له يوې خوا د خپلو ملګرو او دوستانو په لاس کې د پاکستاني اټومي وسلو د خوندي ساتلو او په افغانستان، هند ، چين او ايران کې د خپل نفوذ د پراخولو او له بلې خوا په پاکستان او شاوخوا سيمه کې د چنيانو (چينايانو) د جيوستراتيژيک او جيوايکنوميک پرمختګ د شنډولو دپاره، پاکستاني خاورې ته په ټينګه اړتيا لري. البته، پاکستاني جنرالان په سياسي، اقتصادي او ستراتيژيکو برخو کې چين ته د لا نيژدې کېدو او په هيواد کې د اسلامي جنګياليو د لا پياوړي کولو او ملاتړ له لارې، د پاکستان په وړاندې د امريکايي چارواکو پر سياسي، اقتصادي او ستراتيژيکو کړنلارو ژوره اغېزه ښندي. دا دئ ګورو ، چې امريکايان او متحدين يې خپلو خوږمنو ګوتو په کتو سره، د پاکستان هر راز ناز او نخرو ته غاړه ايږدي.

- د قضيې بل اړخ دا دئ، چې د وسله وال مقاومت ځپل يا مخنيوى په ريشتيا سره د امريکا او نورو ايتلافي ځواکو تر وس وتلې خبره ده.

اما په تيرو لسو کالو کې د افغانستان د سياسي او پوځي حالاتو شواهد او قراين ښيي، چې امريکايان په سيمه کې د خپل پوځي حضور د دايمي کولو دپاره قصداً اوبه خړيي. امريکايي ستراتيژيستانو ته له ورايه ځرګنده ده، چې د القاعدې سرغنه او ځالې چيرې دي؛ د وسلو ، مهماتو او اکمالاتو زېرمې له کومه ځايه را رواني دي؛ خو سره له هغه هم په سيمه کې د خپلو لويو استعماري هدفو د تحقق دپاره هيڅ ژغورونکي اقدام ته لاس نه وراچيي. د وسله والو مخالفينو مشرانو او قومندانانو کله کله په خپلو مطبوعاتي مرکو او خبرتياوو کې په ښکاره ادعا کړې ده، چې امريکايان او د کرزي حکومت منسوبين يې د اړتيا پر مهال وسلې او مهمات برابريي. د دې خبرې مانا دا ده، چې امريکايي پوځيانو د اورو د تازه ساتلو په مقصد د خپل تېرې له همغه پيل ځخه تر اوسه تل هم پر مېخ واهه او هم پر نعل؛ هم يې پاکستان راضي ساته او هم افغانستان؛ هم يې کابل حکومت ته وسلې او کومکونه ورکول او لاپي ورکيي او هم يې د هغو مخالفينو ته. ولې؟ ځکه چې په افغانستان کې د مخالفو ځواکو تر منځ سياسي جوړجاړى، د سولې او امنيت ټينګښت او د يوه قانوني حکومت جوړېدل، په خپله د امريکا او نورو ايتلافي عسکرو د ستنه والي او تداوم اړتيا له منځه وړي.

د امريکايي پوځو له خوا دکليوالو افغانانو د ودانو کلو ، شنو باغو او نورو شتمنيو ورانول هم د دې استعماري پروژې يوه بله برخه ګڼله کيږي. زمونږ وينبو وطندارانو ته مالومه ده، چې همدا اوس د امريکايي لښکرو له خوا په لوى لاس د کليوالو افغانانو کلي او کورونه، دوکانونه او باغونه نړول کيږي؛ د ټولو اسلامي او افغاني دودونو پر

(c) ketabton.com: The Digital Library

خلاف یې ورځ او شپه په کورو او ماجتوکي تلاښۍ کيږي؛ او په بېلابېلو ډولو يې ديني عقايدو، فرهنګي ارزښتو او شخصي کرامت ته سپکاوی کيږي. زما په نظر د دې ستراتيژۍ مانا يوازې دا ده، چې د کليوالو سيمو دردېدلي او ځنبېدلي خلګ په لوی لاس د مخالفينو له ليکو سره يو ځای سي؛ د جګړې او نا امنۍ اورونه تازه وساتل سي؛ او په دې توګه په افغانستان او سيمه کي د امريکايانو عسکري حضور ته ظاهراً معقوله او مؤجه پلمه پيدا سي. د دې استدلال له مخې دا خبره له عقله ليري نه ده، چې د طالبانو او نورو وسله والو ډلو په زياتېدونکو پوځي بريدو او پرمختياوو کي هم د يرغلګرو لښکرو پټ لاس پروت دئ.

اساسي پوښتنه دا ده، چي په دواړو حالتوکي د امريکايي پوځو دايمي حضور، په افغانستان کي د سولي او امنيت له را وستو او د يوه قانوني حکومت له جوړولو سره څه مرسته کولای سي؟ په لومړي حالت کي، لکه څنګه چي ګورو، امريکايانو او ملګرو يې په خپله له قاتلانو، غلواو لاري وهونکو سره د جوال خوله نيولې ده؛ قصداً د سولي او ثبات په راوستو کي خاشې ماتيي؛ او په دې ډول د خپل حضور د تداوم دپاره پلمې او سفسطې تراشي. په دوهم حالت کي، لکه څنګه چي د قضيې ظاهر ښيي، امريکايان او نور ايتلافي قوتونه له خپل ټول پوځي او اقتصادي توان سره سره، د مخالفينو د ورکولو يا ماتولو وس نه لري. په داسي شرايطو او حالاتو کي نو د عسکري اډو دوام د افغانانو څه درد دوا کولای سي؟ په بله وينا، د لستوني مار يا کمزوری ملګری افغانانو ته څه خير رسولای سي؟

د امريکا د همېشنييو عسکري اډو پلويان بايد په دې روښانه حقيقت هم ښه سر خلاص کړي، چي له امريکا سره دوستي او له پاکستان سره دوښمني دوه متضاد او متناقض دريځونه دي. پاکستان د «سيټو» او «سينټو» له زماني څخه تر اوسه پوري په سيمه کي د امريکا د متحدو ايلاتو وفادار او باوري ستراتيژيک ملګری دئ. له انګرېزانو سره دوستي خو يې تر دې هم زړه ده. که له حقيقته سترګي پټې نسي، انګرېزانو د هند د نيمي وچې د وېشلو، د پخواني شوروي اتحاد د نفوذ شنډولو او په سيمه کي د خپل دايمي حضورد خوندي ساتلو دپاره پاکستان جوړ کړی دئ.

د امريکايي يرغل او امريکايي چوڼيو پلويان په تېرو لسو کالو کي خپلو امريکايي او انګرېزي بادارانو ته ناري وهي، چي پاکستان د افغانستان د بې ثباتۍ او بربادۍ اصلي عامل دئ؛ خو امريکايي او انګرېزي ستراتيژيستان په پاکستان کي د خپلو اوږدو سياسي، اقتصادي او ستراتيژيکو ګټو پر بنسټ د دوی چغو او نارو ته ددوو توتو ارزښت نه ورکيي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اسامه بن لادن د پاکستان له اردو ژبي ورځپاڼي (اُمت) سره په خپله اوږده مرکه کي یادونه کړې وه، چې د پاکستان له نامه سره همېشه د دوی [القاعدې] زړونه ټپېږي. دی زیاتوي: «خدای مکړه، که سخت حالات راسي، موږ به پاکستان په خپلو وینو وساتو. پاکستان موږ ته د عبادتځی په څېر سپېڅلی دئ. موږ د جهاد خلګ یو، له دې امله د پاکستان د دفاع دپاره جنګېدل، موږ ته تر ټولو غوره جهاد برېښي. البته، موږ ته دا خبره ارزښت نه لري، چې د پاکستان واک د چا په لاس کي دئ...» د دې مرکې نور تفصیل دلته ولولئ:
http://www.globalresearch.ca/index.php?context=va&aid=24697

د بن لادن دا بیان په ډاګه ښیي، چي آی. ایس. آی. او القاعده نه بېلېدونکي یاران دي. باید هم نه بېلېدونکي یي. هغه څوک چي د یوه پردي ملک دپاره سر او ویني ښندي، په واقعیت کي له هغه ملک سره نه شلېدونکي مینه لري. لکه څنګه چي مخکي یادونه وسوه، که امریکا د پاکستان له یارۍ او انډیوالۍ څخه لاس نسي اخیستلائ، ایا د هغه له نه بېلېدونکي ملګري او متحد - القاعدې - له یارۍ څخه لاس اخیستلائ سي؟ دا د منطقو یوه ډېره ساده او اسانه فرضیه ده. لوی او کوچنی ګرده په پوهېږي. همدا اوس په لیبیا کي د القاعدې له ځینو جنګیالیو سره د امریکا او نورو لوېدیځو هیوادو عسکري، مالي او استخباراتي مرستي په څه مانا دي؟ زه نه پوهېږم، د امریکایي اډو ببلابېل پلویان د امریکایانو په ستایلو او د پاکستانیانو په کرږلو څه تر لاسه کیي؟!

د دې پر ځای باید په دې واقعیت ځانونه پوه کو، چي په افغانستان او سیمه کي د ټولو فتنو او خباثتو اصلي مَوْږی څوک دئ؟ او دا خطرناکه لوبه د مقصد دپاره روانه ده؟ هیله من یم، په افغانستان کي د امریکا د عسکري تأسیساتو د تداوم پلویان او خواخوږي د غفلت له درانه خوبه را ویښ سي؛ او د دې ټولو استعماري فتنو او ناولو لوبو په علت العلل ځانونه پوه کړي.

ریشتیا خبره دا ده: تر هغه مهاله، چي د استعمار تور لاسونه په توطیو او دسیسو بوخت یي، نه یوازي زموږ وران او په وینو لړلئ هیواد سوکاله ورځ نسي لیدلائ، بلکي د نړۍ نور مظلوم ملتونه به هم د دې «بشردوستو» او «متمدنو» قاتلانو د خونړي ناتار له امله د قیامت ورځي او شپې تېریي. لیبیا، یمن، بحرین، مصر، تونس، فلسطین او داسي نور ملتونه، ګرده د دې مدعا څرګند او روښانه ثبوتونه دي. یو ځل سترګي پرانیزئ او واقعیتونه په غَوَر او دقت سره وګورئ!

امریکایي چوڼۍ او په افغانستان کي د تنظیمي جګړو د تکرار اندېښنه

د امریکایي چوڼیو د تداوم ډېری پلویان وایي، که امریکایي پوځونه نه یي، نو په افغانستان کي به یو پلا بیا د ۱۳۷۱ کال دکورنیو جګړو په شان د وینو والي وبهېږي؛ د خلګو پر نوامیسو به تېری وسي؛ دا نیم ودان، نیم

(c) ketabton.com: The Digital Library

کنډواله ښارونه به بیا د بېلابېلو جنګي ډلو د سیاسي اقتدار په لیونیبو لوبو کې له خاورو سره خاورې سي؛ او داسي نورې اندېښنې، چې فهرست یې خورا اوږد دئ.

زه د یوه داغدار افغان په توګه، چې د کابل په تنظیمي جګړو کې مې د پښتونوالي په ګونا سکه ورور وژل سوی؛ او د زرونو نورو کابلیانو په شان مې پلرنی کور په توغندیو نړول سوئ، د کابل ښار په خونړیو او زړه لړزونکو پېښو، ډېر ښه خبر یم. لوی ښتن دي هغه توري او خونړۍ ورځې د نړۍ پر هیڅ ملت نه راولي. له دې سوَبه فکر نه کوم، هیڅ دردمن او با احساسه افغان د کابل د تنظیمي جګړو د تکرار خطر ته په سپکه سترګه وګوري. موږ ټول افغانان باید په عمل، خبرو او قلم د کابل د تېرو وحشتناکو جنګو د مخنیوي دپاره په ګډه کار او مبارزه وکو؛ اما په هیواد کې د امریکایي عسکرو همېشنۍ چونۍ د دغه راز ستري ملي غمیزې د مخنیوي معقول او منطقي حل نه دئ؛ ځکه امریکایانو د کابل وحشتناکو تنظیمي جګړو ته په پام سره، په تېرو لسو کالو کې حقوقي او اخلاقي مسوولیت لاره، چې د داسي جهنمي او شیطاني جنایتو مسببین نړۍ والي جنایي محکمې ته بوزي؛ له سیاسي واک څخه یې لاسونه لنډ کړي؛ د تورو پیسو او تورو معاملو پوښتنه ګروېږنه یې وکړي؛ او په دې توګه د کړېدلو افغانانو له زړو څخه هغه اندېښنه مخکي له مخکي لیرې کړي ، چې دا دئ نن یې د خپلو پوځي اډو د ځای پر ځای کولو دپاره د یوې مهمي او ظاهراً مؤجه پلمې په توګه استعمالیږي.

بیله شکه، د داسي جنایتکارو او بې مسوولیتو جنګي ډلو ټپلو د ملاترلو او نازولو په شرایطو کې، هیڅکله د کابل د خونړیو تنظیمي جګړو له تکرار څخه انکار نسي کېدای؛ ځکه له اور او باروتو سره لوبې، بې چاوندنې او تباهۍ بله نتیجه نسي لرلای؛ خو د داسي ملي فاجعې د بیا پېښېدو د مخنیوي دپاره د سمې او منطقي لارې په اړه تر خبرو اترو مخکي باید په افغانستان کې د امریکایي لښکرکوټو له درنو او محترمو پلویانو څخه پوښتنه وکو، چې په داسي اوضاع او حالاتو کې نو د کابل دتېرو وحشتناکو تنظیمي جګړو د تکرار مسوولیت د چا په غاړه دئ؟ ایا همدې یرغلګرو لښکرو په تېرو لسو کالو کې د هیواد بېلابېلو جنګي او مافیایي ډلو ته د هر راز امکاناتو په برابرولو سره، په لوی لاس، د کابل د وحشتناکي فاجعې تکرار ته لار نه ده هواره کړې؟ که امریکایانو او نورو ایتلافي ځواکو ریښتیا هم له تنظیمي ایله جاریانو او نورو خاینو عناصرو څخه د بې ګونا او بېوزلو افغانانو د ژغورنې مینه لرلای، له لویه سره به یې دې بې مسوولیته جنګي ډلو ټپلو ته د انسان وژنې او تباهۍ امکانات نه برابرول؛ هماغه وخت به یې د پاکستاني پوځیانو، ایراني اخوندانو او شرمېدلو روسانو د ډول ډول لاسوهنو مخه نیولې وای؛ او له رټېدلو افغانانو سره به یې د یوه ریښتیني ملي او اولسي حکومت په جوړولو کې مرسته کړې وای.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هو ! دا خبره تر لمر روښانه ده، که د نجیب الله د حکومت له پرزېدو سره سم د یوه ملي حکومت په جوړولو سره د جنګي ډلو ټپلو د چپه او راسته غوبلو مخه نیول سوې وای په کابل کي به زموږ شاوخوا پینځه شپېته زره (۶۵) بې ګونا هیوادوال په ډېر وحشیانه ډول نه وژل کېده؛ زموږ لکونو ښوزلو او مظلومو عزیزانو به د سر او ناموس خوندي کولو دپاره خپل کورونه او کلي نه پرېښوول؛ کابل ښار به د چنګېزیانو په دود نه ورانېدی؛ د هیواد تاریخي او فرهنګي میراثونه به په دونه بې رحمۍ نه لوټېده؛ او په هیواد کي به د پوهي او روڼا دروازې نه تړل کېدې...

په خواشینۍ سره امریکايي استعمارګرانو د خپلو ناولو مقصدو تر پوره کولو وروسته افغانانو ته شا وروا ړوله؛ او افغانستان یې د ګاونډیانو او کورنیيو لېوانو وخولو ته وروغورځاوه. ښه ! تېر پر تېر هېر پر هېر. راسئ د ۲۰۰۱ع کال په اکتوبر کي د امریکایانو تر پوځي یرغل وروسته شرایط او حالات په پام کي ونیسو. دا ځل خو د ټولو ناخوالو مسوولیت مستقیماً د امریکايي واکمنانو پر اوږو پروت دئ. هیڅوک دا نسي ویلائ، چي دا ویني او اورونه، دا وراني او ویجاړي د افغانانو مسوولیت دئ؛ ځکه موږ او تاسو ټولو ته مالومه ده، چي دا اور چا و لټاوه؟ هیڅوک له دې ښکاره حقیقت څخه نته نسي کولای، چي بهرنیيو پوځو، په تېره بیا امریکايي عسکرو له څه کم لسو کالو راهیسي د دې ملک ښه او بد ټول په خپلو لاسوکي اخیستي دي؛ خو دا واریې بیا ولي څه شهکاري ونکړه؟! بیا یې ولي د پسو او شپانه د ژغورني پر ځای د لېوانو خوا و نیوله؟!
څه سوې د انتقالي عدالت، امنیت او قانونیت هغه لوېې لاپې او باتې؛ څه سوه د ډیموکراسۍ او بشري حقوقو هغه شرنګولي شعارونه او سرودونه؛ څه سوه د افغانستان د ښوزلو او کړېدلو خلګو د نېکمرغۍ دپاره هغه «سره او زرغونه باغونه»؟!

واقعیت دا دئ، چي د کابل په تېرو تنظیمي جګړو کي نغښتي جنایتکاري او ورانکاري ډلي ټپلي د اوسنیيو یرغلګرو لښکرو او ګاونډیيو جاسوسي سازمانو تېروني ملګري دي. ټولو افغانانو ته څرګنده ده، چي ایتلافي پوځو په تېرو لسو کالو کي نه د خپلو پاکستاني متحدینو پر خلاف څه اغېزمن او ګټور اقدام وکړ؛ او نه تر اوسه تیار دي، د افغانستان هیڅ پخوانۍ جنګي ډله ټپله له ځانه مروره کړي. په دلیل یې هم د هر چا ښه سر خلاصیږي. سبا په چین، هند، مرکزي آسیا، روسیې او نورو هیوادوکي د اورلګولو او اوبو خړولو دپاره د هغو مخلصانه خدمتونه ته اړ دي. په داسي حال کي، چي ریښتیني روښانفکران، ملي او هیوادپال شخصیتونه او خپلواکۍ غوښتونکي خلګ د استعمارګرانو دانساني ضد نخشو په عملي کولو کي هیڅ راز مرستي ته زړونه نه ښه کیې، امریکا او نورو ایتلافي دولتونه هیڅکله دا همښتني ملګري یا ګټوره ستراتیژیکه پانګه له لاسه نه باسي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

که امریکایانو او نورو ایتلافي دولتو په افغانستان کي د جګړې او ورانکارۍ اورونه مړه کړي وای؛ خلګو ته يې کار او روزګار برابر کړی وای؛ او د یوه ریښتیني ملي او ولسي دولت و راوستلو ته يې د اسانتیاوو برابرولو له لاري د روانو شخړو او ناخوالو مخه نیولې وای، بیا به هیڅکله د تنظیمي جګړو او نورو غمیزو د تکرار بېره او اندېښنه نه پاتېده. جنګ ځپلو افغانانو به د هیواد په تېر دو دېرش کلن تاریخ، په تېره بیا تنظیمي جنګوکي د خپلو بدو ورځو او خونړیيو پېښو په ور یادولو سره د ایتلافي عسکرو د بیرته ستنېدو له امله د زړه له کومي خواشيني کولای؛ خو نن هر څوک ګوري، چي له څو مزدورو واکمنانو، جاسوسانو، جنګي او مافیایي ډلو پرته ټول ربړېدلئ افغان اولس په بې صبرۍ سره د یرغلګرو لښکرو د وتلو شېبې او ورځي شمېري. دلیل يې هم لمر غوندي روښانه دئ: له یوې خوا د افغانستان د تېر دو دېرش کلن تاریخ تر ټولو خطرناک جنایتکاران، وطن پلورونکي، غله او مفسدين د امریکایانو او نورو اشغالګرو تر وزرو لاندي د واک پرګدۍ ناست دي؛ وسلې، پیسې او سرې لري؛ او له بلي خوا هیڅوا د دې رنځېدلو خلګو د ارامۍ او سوکالۍ د پاره په ریښتیا کار و نه کړ.

زموږ مظلوم خلګ هره ورځ د هیواد په ګوټ ګوټ کي د ۱۳۷۱ کال تر تنظیمي جګړو وحشتناکي غمیزي ګوري. د کونړو، شینوارو، عزیز آباد، چپرهار، کندوز، خوست، پکتیکا، روزګان، هیلمند، کندهار، زابل، غزني، لغمان، او لسګونو نورو سیمو تراژیدۍ په څه لحاظ تر پخوانیيو پېښو کوچنۍ او بې ارزښته دي؟! ایا په هره پېښه کي زموږ پر بې ګونا هیوادوالو د قیامت شېبې نه سوې تېري او لا نه تېرېږي؟ البته، په دې زړه لړزونکو دردو او غمیزو یوازي د زړو خاوندان پوهېدای سي- هغه کسان چي انساني مینه او عاطفه ولري؛ درد او مصیبت يې لېدلئ يې- نه هغه کسان، چي د ماړه نس پارسي وايي. ایا د کندهار په ارغنداو، ژړۍ او پنجوایي کي د زرګونو کنداریانو په دردونکي حال خبریاست، چي همدې امریکایي او ایتلافي لښکرو یې د ۲۰۱۰ ع کال د مني په وحشیانه عملیاتو کي له نارینه وو، ښځو، کلو، باغو، ماجتو، دوکانو او نورو شتمنیو سره څه معامله وکړه؟! که نه یاست خبر، زه به مو په خبر کړم: ایتلافي فرعونانو دغو بشري ضد عملیاتو ته د «هیلي!» نوم ورکړی ؤ. هو! د بې ګونا خلګو د بې رحمانه وژني او چنګېزي تباهۍ «هیله!» امریکایي پوځ د همدې عملیاتو په ترڅ کي د ارغنداو ولسوالۍ د ځسرو په سیمه کي یوازي د ترکو پر کلاچه **پینځه ویشت (۲۵)** ټنه یاني پوره **دوه زره پینځه سوه (۲،۵۰۰)** کیلو ګرامه چاودېدونکي مواد و غورځول؛ او په دې توګه يې د کلي ټول اووه ویشت کوره د لاس د ورغوي په څېر هوار کړه. د دې بې ساري جنګي جنایت تصویري بیان او نور جزییات، په دغو ویبپاڼو کي ولولئ:

http://www.wsws.org/articles/2011/apr2011/afgh-a19.shtml
http://www.benawa.com/details.php?id=41909
http://www.surgar.net/-news-pg-Hot-News-1651.html
http://www.globalresearch.ca/index.php?context=va&aid=24444

(c) ketabton.com: The Digital Library

د «ترکو کلاچه» يوازنۍ کلی نه دئ، چې د ځمکې له مخې نابود سو. په دغو عملياتو کې ډېر نور ودان او سمسور کلي هم د بمو او باروتو په زور په سپېرو دښتو او وحشتناکو کنډوالو واوښته. د بې غيرته او مزدور کرزي له خوا ټاکل سوي کميسيون هم په دغو وحشتناکو عملياتو کې، د خلګو مادي شتمنييو ته اوښتئ زيان سل (۱۰۰) ميليونه ډالرو باله. د دې حقيقت تفصيل، دلته وګورئ:

www.reuters.com/article/idUSTRE70A3B620110111

البته، دا خو د امريکايي پوځ په دې کاوبايي سټايل عملياتو کې يوازې د مادي تاوان خبره وه؛ ځکه زموږ بې ګونا خلګو ته اوښتي ځاني تلفات او د عملياتو په ترځ کې ببره، وحشت، سپکاوی او بې عزتي خو په سلګونو ميليونو ډالرو هم نسي محاسبه کېدای.

ايا د ودانو کلو داسې ظالمانه هوارول او ويجاړول د هغه پروګرام يوه برخه ده، چې امريکايان او نور ايتلافي پوځونه يې په دې کچول او جنګ ځپلي هيواد کې د بشري حقوقو، ډيموکراسۍ، سولې، امنيت او ترقۍ په نامه پر مخ بيايي؟! د امريکايي چوڼيو د «رسميت» او «قانونيت» پلويان دې، جواب ووايي؟

البته د ارغنداو، ژړۍ او پنجوايي عمليات د ايتلافي قواوو لومړني او وروستي عمليات نه دي. هره ورځ، هره شپه، دوري هوري، د دغه راز خپلسرو او بې پروا عملياتو په ترځ کې زموږ پر بې کسه او بې وسه افغانانو داسې چپه مېچني تاوېږي، چې د دې خاوري په تاريخ کې يې ډېر لږ مثالونه تر سترګو سوي دي.

په داسې شرايطو او حالاتو کې خو ماته د تنظيمي ملېشو او فرعوني لښکرو د بې رحمانه وژنو او چنګېزي ړنګولو تر منځ هيڅ توپير، نه مالومېږي؟ مګر دواړه ډلې د افغانانو په وژنه او تباهي کې يو تر بل بتر نه دي؟
سربېره پر دې، ايا دواړي خواوي همدا اوس هم د شرمښانو په څېر زموږ د بې دفاع خلګو د حلالولو او کورورانولو دپاره، په يوه مورچل کې ناست نه دي؟ قضاوت تاسو حقپالو او باضميره لوستونکو ته پرېږدم.

په دې توګه ګورو، چې امريکايي لښکرکوټونه هيڅکله ربړېدلي افغانان د بلاوو له منګولو خخه نه ژغوري.
لکه څنګه چې پوه او سترګه ور ليکوال - ښاغلي موسوي په افغانستان کې د امريکايي چوڼيو د خطرو په اړه له «افغانستان آزاد - آزاد افغانستان» ويبپاڼي سره په خپله صوتي مرکه کې يادونه کړې ده، له څو چونګښو څخه د ژغورني په خاطر بايد هيڅکله د نهنګ يا تمساح خولې ته پناه يونسو. مګر موږ او تاسو ټولو د سر په سترګو و نه لېده، چې د تنظيمي جګړو په پای کې، همدغو کوچنيو او لويو چونګښو څنګه د څو لځو، لغړو طالبانو له بيري

(c) ketabton.com: The Digital Library

خواجه بهاء الدين، کولاب، مشهد ، پېښور ، دبۍ، تورکيې، اوروپايي هيوادو ، کاناډا ، امريکا او استراليا ته پښې سپکې کړې. نن هم زموږ زړور او مړني خلګ له دغه راز پومبه يي زمريانو او پهلوانانو څخه هيڅ بېره نه کيي.

د چونګښو ، نهنګانو ، سپيانو او چغالانو له بېلابېلو خطرو څخه د ژغورنې دپاره بايد د بلا غبرګ ته د پناه وړلو پر ځاى خپل خلګ را ويښ کړو؛ د قوم، مذهب، ژبې، سيمې، سياسي نظريو او داسې نورو پر بنسټ را منځ ته سوې واټنونه ايسته کو؛ او په يوه وجود او يوه اواز د يو واحد ملت او يو ګډ کور له بېلابېلو دوښمنانو سره د مبارزې په سنګر کي ودرېږو. ماته د دې خبرې په ريشتياوالي کي هيڅ شک نه ښکاري: تر څو کورنۍ او بهرنۍ يا لويې او کوچنۍ بلاوي له دې وطنه ورکي نسې په افغانستان کي د سولې، ارامۍ، خپلواکۍ، قانونيت، عدالت او ترقۍ هيله د اوبو پر مخ کرښې دي او بس.

د امريکايي چونېيو نن او سبا

دامريکايي چونېيو د تداوم ځيني پلويان ادعا کيي(کوي)، چي ګواکي امريکايي چونۍ اصلاً د نن خبره نه ده، بلکي دغه راز چونۍ په واقعيت کي تر ۲۰۱۴ع کال وروسته جوړېږي. دوی استدلال کيي، چي تر هغه مهاله به په هيواد کي سوله او امنيت هم په بشپړه توګه ټينګ سوی يي. دا ښاغلي ډاډه دي، چي هغه مهال به د امريکايي چونېيو عسکر د افغانانو دکورو په تلاشۍ او نوروکورنيو امنيتي چاروکي هم برخه نه اخلي، بلکي يوازي به د هيواد د سياسي پولو ، ملي خپلواکۍاو سياسي استقلال د دفاع چارې پر مخ بيايي.

زما خو په دې تعقل او منطق هيڅ سد نه رسيږي. که څوک استدلال کيي، چي امريکايي چونۍ به تر ۲۰۱۴ع کال وروسته، د بهرني تيري په وړاندي د افغانستان د دفاع مسوووليت په غاړه لري، زه يې په جواب کي وايم، چي دا بهرني تېري او بهرنۍ لاسوهني خو له کلونو کلونو راهيسي رواني دي؛ هر څوک يې د سر په سترګو ګوري. د هيواد په ګوټ ګوټ کي له کلونو د جنګ او وحشت اورونه بل دي؛ شپه او ورځ د افغانانوويني بهيږي؛ ورانۍ او تباهۍ رواني دي. سړی نه پوهېږي، چي تېری او لاسوهنه، تور دئ که سپين؟! دا چي امريکايي او ايتلافي لښکرو له تېرو لسو کالو څخه، د دغه راز تېريو او لاسوهنو په شنډولو کي هيڅ مرسته نه ده کړې، هغه بيا کاملاً بېله خبر ده.

عجبه لا دا ده، چي امريکايي لښکرو خو د خپل يرغل له همغي اولي ورځي څخه غټي غټي ادعاوي کولې، چي د القاعدې، طالبانو او نورو ترووريستانو د ورکولو دپاره افغانستان ته تللي دي. که دا خبره ريشتيا وای، نو ولې يې تر دې دمه د سولې او امنيت په راوستو کي ريښتينې، فعاله او رغنده برخه وانخيسته؟ تېر لس کلن ريکارډ خو له ورايه ښيي، چي يرغلګرو لښکرو ، نه يوازې افغانستان ته سوله او امنيت، ولسواکي او قانونيت را نه وست، بلکي په ټوله سيمه کي يې د دوښمنيو او نفرتو لمبې بلې کړې؛ او دا دئ نن ټول ګورو ، چي دا لمبې د هري ورځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

په تېرېدو سره لا پسې غزېږي او تونديږي. که سبا په هیواد کې سوله او امنیت ټینګ سي، بیا نو پردو عسکرو او پردو چونیو ته څه ضرورت دئ؟ !

ایا په اوسنیو شرایطو کې ځوک د افغانستان د کورني او بهرني امنیت ترمنځ د بېلتون کرښه ایستلای سي؟ ایا زموږ د هیواد کورنی او بهرنی امنیت د یوې سیکې د دوو مخو په شان، یو له بله تړلي نه دي؟
امریکایي او ایتلافي لښکرو که ریښتیا زموږ د ژغورني دپاره توره کولای، باید پرون او نن یې دا توره کړې وای، چې د جنګ او ناامنیو، زور زیاتیو او بې عدالتیو له کبله د مظلومو او بې پناه افغانانو کړېږي تر اسمانو رسېدلي دي.

ایا دا خبره تعقل او منطق لري، چې امریکایي او نور ایتلافي پوځونه اوس هیڅ مسوولیت نه لري؛ خو تر ۲۰۱۴ع کال وروسته بیا په بشپړه توګه تیار دي، د افغانستان د خاوري او خپلواکۍ د دفاع دپاره ویني کړي؟ په دې استدلال څو باور وکړئ، چې د لومړني ښوونځي هلکان هم نه تېروزي. له بله پلوه، آیا دا په دووګوتو د لمر پټول نه دي، چې ځوک ادعا وکړي، امریکایي چونۍ تر ۲۰۱۴ع کال وروسته جوړیږي؟ مګر دا خاوره له تېرو لسو کالو راهیسې د امریکایي او ایتلافي لښکرو د بې رحمانه تاړاکو میدان نه دئ؟ ایا همدا اوس د امریکا څه دپاسه یو لک تر غاښو سمبال پوځ او په ملکي جامو کې د یو لک په شا وخوا کې نور وسله وال (د استخباراتي، امنیتي او اکمالاتي شرکتو غړي) د څه دپاسه پینځوسو زرو نورو ایتلافي قوتو تر څنګ، په دې جنګ ځپلي هیواد کې، چپه او راسته غوبلونه نه کیږي؟ زه نه پوهېږم امریکایي چونۍ ښکرونه لري که لکۍ؟ ! ایا د چونیو او لکونو پوځیانو، امنیتي شرکتو او عسکري مُخبرانو تر منځ، په مانا کې څه توپیر سته ؟ په دې توګه، امریکایي چونۍ هیڅکله د ۲۰۱۴ع کال خبري نه دي. داسي چونۍ له تېرو لسو کالو راهیسي جوړې سوې دي.

که دیوې شېبې دپاره دا ومنو، چې امریکایي چونۍ به تر ۲۰۱۴ع کال وروسته جوړیږي، بیا نو اساسي پوښتنه دا ده، چې دغو ټولو نابللو مېلمنو په تېرو لسو کالو کې د کورني او بهرني تېري په وړاندي زموږ د خلګو او هیواد د ساتني دپاره څه توره وکړه، چې تر ۲۰۱۴ع وروسته به نوره وکي؟

ایا دا خبره د منلو وړ ده، چې امریکایي پوځونه اوس د خپلسرو ایله جاریانو په څېر عمل کیي، خو تر ۲۰۱۴ع کال وروسته به یې صلاحیتونه او مکلفیتونه د یوه حقوقي او قانوني نظام په چوکاټ کې تنظیم سي؟
که داسي یې، نو بیا خو پوښتنه دا ده،چې په تېرو لسو کالو کې یې ولې د یوه منظم حقوقي نظام په جوړولو سره د خپلسریو او سرغړونو مخه نه نیول کېدی؟ له بلي خوا ځوک د اتضمین ورکولای سي، چې دا فرعوني ځواکونه به تر ۲۰۱۴ع کال وروسته هم، وضع سوو قواعدو او مقرراتو ته غاړه ایږدي؟ مګر د جاپان دولت له خپل ټول لوړ

(c) ketabton.com: The Digital Library

نامه، صنعت او پرمختګ سره سره دا توره کړې ده، چې د خپل هيواد په اوکيناوا ټاپوګانو کې د امريکايي پوځي منسوبانو د زرګونو فقرو جرمو او جنايتو، مخنيوی وکړي؟!

زموږ درنو لوستونکو ته ښکاره ده، چې اوس هم کرزی د ايتلافي قواوو په عملياتو کې د ملکي افغانانو د بې رحمانه وژنو له کبله يو و نيم اعلاميې او احتجاجيې خپروي؛ تر ۲۰۱۴ع کال وروسته به هم دا کار دوام و مومي؛ خو د دغه ډول تشو او پوچو اعلاميو په خپرولو سره به زموږ مظلومو خلګو ته څه ګټه ورسيږي؟! ايا هغه مهال به کرزی يا بل مزدور حُکمران د خپلسرو پردو لښکرو د لاس پېچلو يا غوږ تاوولو جرأت ولري؟! فکر نه کوم. که جاپاني منتخب واکمنان دا جرأت نه لري، بيچاره کرزی يا د هغه پر ځای ناستی بل مزدور به څنګه دا جرأت ولري؟ نتيجه دا ده، چې پردي عسکر به نن هم د فرعونانو غوندې زموږ په ژوند او هستۍ لوبې کيږي؛ او تر ۲۰۱۴ع کال وروسته به هم همدا غوبل روان يي.

تشې احتجاجي خبرتياوې يوازې د واک او ډدولو ډپاره د مزدورو واکمنانو چل ول او سياسي تاکتيک دئ. بشپړ باور لرم، چې د افغان اولس د پارېدلو احساساتو د تسکين ډپاره دغه راز بې مانا اعلاميې او احتجاجيې، ډرامې او ناټکونه ګرده د بهرنيو بادارانو په مستقيمه لارښوونه او مشوره کيږي. ماته خو هغه اعتراض او احتجاج له تشو خبرو او بېراس ايستلو پرته بل څه نه ايسي، چې له غوښ او پرېکنده عمل سره ملګری نه يي. نن تش په نامه زرګري اعتراض او احتجاج؛ سبا بيرته پر يوه سترخان ټوکي او خنداوي، څه مانا لرلای سي؟! حقيقت هر چاته روښانه دئ. اسير، بې واکه، مزدور او ګوډاګي واکمنان کله د خپلو بادارانو په وړاندې د غوښ او پرېکنده عمل زړورتيا لري.

خير، د افغانستان او سيمې سياسي شنونکي له لومړۍ ورځې څخه په دې باور دي، چې امريکايي عسکر افغانستان ته د سولې او امنيت، ډيموکراسۍ، بشري حقوقو او قانونيت په مقصد نه دي تللي؛ او تر دې وروسته به هم زموږ د جنګ ځپلې خاورې د ساتنې او خونديتوب هيڅ غم ونخوري. د دوی هدف د يرغل له همغه لومړۍ ورځې څخه ترننه، خپلې استعماري ګټې دي او بس.

دامريکايي چونيو د دايمي حضور له ښاغلو پلويانو څخه زما بله مهمه پوښتنه دا ده، چې که د پردو لښکرو همېشنی حضور د وطن او خلګو په ګټه کار يي، نو ولې مو د څه د پاسه دوو ميليونو شهيدانو، معيوبينو او معلولينو په ورکولو سره، د شورويانو سور پوځ له ملکه وشړئ؟ ولې مو روسانو ته د دايمي لښکرکوټو د جوړولو اجازه ورنکړه، چې له يوې خوا مو لاس په لستوني همسايګان وه؛ او له بلې خوا يې په تاريخ کې هم له افغانانو سره د پرنګيانو په اندازه، وحشيانه ظلمونه نه وه کړي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

که د بهرنيو پوځو حضور او لښکرکوټونه معقول او ګټور کار وای، نو زموږ پلرو او نيکو ولې د وينو په تويولو او د سرونو په ښندلو سره هيڅ پردي پوځ ته د پښې ايښوولو ځای نه ورکاوه؟ موږ ولې د ميرويس نيکه، شاه محمود ، شاه اشرف، احمدشاه بابا، وزير اکبرخان، عبدالله خان اڅکزي، امين الله خان لوګري، ميربچه خان کوهدامني، ميرمسجدي خان، محمدجان خان وردګ، ملا مشک عالم اندړ، ايوب خان، سپيني ادې، ملالۍ، غازي امان الله خان او سلګونو نورو ملي اتلانو په حماسو او کارنامو وياړو؟!

جواب کاملاً روښانه دئ. هغوی دا خاوره د خپلو سرونو او وينو په بيه د پردو له کرغېړنو قدموڅخه پاکه کړې؛ او موږ ته يې د يوه ارزښتناک ميراث په توګه پريښې ده. ښايي د پردو ځيره خواره بالاخره په دې اعتراف هم و نه شرميږي، چې زموږ پلرونه او نيکونه تېروتلي وه؛ ناحقه يې له پرنګيانو او نورو يرغلګرو سره ډغري وهلي دي؛ بايد پريښې يې وای، چې انګرېزانو يا نورو پردو دې ملک ته «ترقي» او« پرمختګ» راوستی وای. زه وايم کور ښادو، که مو د ترقۍ او پرمختګ په هيله پرنګيانو يا نورو يرغلګرو فاتحانو ته د دې تاريخي خاورې واګې سپارلې وای، بيا به نو د افغانستان نوم هم نه وای پاته. د امريکا متحده ايالات، استراليا او کاناډا يې تر ټولو غوره او ژوندي مثالونه دي. تاسي وګورئ، چې په متحدو ايالاتو کې د د غه خاورې د بومي اوسېدونکويا امريکايي هنديانو (American Indians, Red Indians, Indians) او په استراليا او کاناډا کې د دغو هيوادو د ځايي اوسېدونکو (Aboriginals) د هويت او بقاء خبره اوس کوم ځای ته رسېدلې ده؟! ټول جهان ګوري، چې د همدې« متمدنو» او « پرمختللو» مهاجمانو له شامته اوس د دغو او داسي نورو هيوادو د اصلي او بومي اوسېدونکو نسلونه، ژبه او کولتور د ورکېدو په حال کې دي.

د مرکزي آسيا د اولسو په دردوونکي فرهنګي او اجتماعي حالت هم موږ و تاسي ګرده ښه خبر يو. مګر تاجيکو، اوزبکو، تورکمنو، قرغيزو، قزاقانو، آذريانو او په دې سيمه کې نورو مېشتو قومو د روسي استعمار د څو اويا کلني واکمنۍ له شامته، خپلې ژبې، ادبيات، فرهنګ او تاريخي وياړونه، نه وه له لاسه ور کړي؟ نوري خبري به پرېږدو، په تاجيکستان، اوزبکستان او آذربايجان کې د «رحمانوف»، «کريموف»، «علي يف» او داسي نور تخلصونه د څه واقعيتو ښکارندوی وه؟ ايا په دې پراخه حوزه او د هغه هيواد په نوروسيمو کې د ځايي اولسو د ژبو، ادبياتو او فرهنګي ارزښتو له منځه وړل، ټول د هغه استعماري تاړاک زېږنده نه وه، چې په دغو سيمو کې د روسي عسکرو د لښکرکوټو او چونيو د ځای پر ځای کولو له لاري عملي سو؟ سربېره پر دې، داسي ډېر مثالونه په ګوته کېدای سي، چې د پردو پوځي تأسيساتو، د بومي خلګو د ژبنيو، کولتوري، فکري او تاريخي ارزښتو په ورکولو او بې رنګه کولو کې ډېره لو(لويه) ونډه اخيستې ده.

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

زموږ په خپل لرغوني هيواد کې په پخوانو زمانو کې د هخامنشي او يوناني دورو آثار او وروسته بيا د بوداييانو، عربانو، چنګېزيانو، ګورګانيانو، صفويانو، پرنګيانو، روسانو او امريکايانو پراخي سياسي، اجتماعي، فرهنګي، مذهبي او هونري اغېزې ګرده د دغو تاريخي واقعيتو روښانه مصداق دئ. دکوربه هيواد خلګو ته د پردو عسکرو د همېشنۍ استوګنې ورانونکی رول، د دغو مسألو په يادوني سره نه بشپړېږي. له دې امله، د استعماري چوڼيو نور ورانوونکي اړخونه د دې کتابګوټي په راتلوونکو بحثوکې سپړو.

لکه څنګه چې ګورو، د وطن پلورني او انقياد غوښتني مدافعان غواړي د افغانستان تاريخ له سره وليکي؛ خو دا پلا نه په مړانه او اتلوالۍ، بلکې په سپيتانه او بې ننګۍ. زموږ خپل رزمي او حماسي ادبيات، دودونه او وياړونه خو يوې خواته پرېږدئ، تاسي د شرق د نامتو فلسفي او عرفاني شاعر - علامه اقبال لاهوري (۱۸۷۷- ۱۹۳۸ع) پارسي شاعري وګورئ، چې زموږ د توريالي ملت او ملي اتلانو په وياړ يې څه نه دي ليکلي:

آسيا يک پيـکر آب و ګِل است
ملت افغان در آن پيکر دل است
از فساد او فساد آسيا
درګشاد او ګشاد آسيا
(لاهوری، کليات: آنسوی افلاک ۱۷۷- ۱۷۸). وروستی بيت د ځينو
افغان ليکوالو په آثارو کې په نسبتاً بېله بڼه راغلئ دئ.

که زموږ غښتلو او توريالييو ورونو، پلرونو او نيکونو هر يرغلګر ته لاسونه پورته کولای، بيا به «افغان ملت» هم هيڅکله د «آسيا د زړه» په توګه نه يادېده. همدغه راز، که د سيد جمال الدين افغاني استعماري ضد مبارزو د هند، منځني ختيځ، ايران او ترکيې بيده ولسونه نه وای را ويښ کړي، علامه اقبال به هيڅکله هغه د «امام» په لوړ او ستر لقب نه نازاوه:

رفتيم و ديديم دو مرد اندر قيام
مقتدی تاتار و افغانی امام
(شاد روان ۲۴۷).

د درنو لوستونکو به ښه ياد يي، چې د روسانو لاس پر نامه نوکر - ببرک کارمل او ځينو نورو روس پلوه نوکرانو به تل دا ادعا کوله: که د شوراګانو ستر هيواد نه وای، امپرياليستي ښامار به افغانستان د مځکې له کُرې څخه نابود کړی وای؛ خو واقعيت داسي نه ؤ. موږ او تاسو ټولو وليده، چې سره پوځونه په فضيحت او شرمندګۍ سره ووته؛ د ببرک کارمل په وينا د شوراګانو لوی هيواد ټوټه ټوټه سو؛ د شوروي استعمار په ځنځيرو ترلئ، تش په نامه

(c) ketabton.com: The Digital Library

سوسياليستي بلاک هم د سترګو په رپ کې را وپرزېد؛ مګر د زمرو او ننګيالو تاريخي هيواد - ګران افغانستان د جګو او پياوړو غرو په څېر همغسې سرلوړی ولاړ دئ؛ نه چا د مځکې له ګرېږ نابود کړ؛ او نه يې چا د خپلواکۍ، ملي غرور او افغانيت روحيه مړه کړه.

نن د امريکا او نورو يرغلګرو پوځو مزدوران هم کټ مټ د روسي مزدورانو همغه پوچه خبره تکراروي: «که امريکايي پوځونه نه يي، پاکستانيان او ايرانيان به دا ملک په دوو ورځو کې تر ستوني تېر کړي...»
اما ريښتيا خبره دا ده، چې که امريکايي او ايتلافي پوځونه نه وه، انشاء الله سرلوړی افغانستان به د هيواد پالو افغانانو د يووالي او نارينتوب په برکت، بيا هم د پخوا په شان پر خپل ځای ولاړ يي.هغه څه چې د امريکايانو په ستنېدو سره به هرومرو له منځه ځي، د جنايتکارو، خاينانو او غلو اوسنی مزدور نظام دئ اوبس.

امريکايي چوڼۍ او د سيمې د اټومي ځواکو زياتېدونکی خطر

په افغانستان کې د امريکايي چوڼيو د تداوم ځيني پلويان استدلال کيي، چې زموږ يوګاونډی (پاکستان) له کلونو راهيسې اټومي وسلې لري؛ بل (ايران) هم د اټومي وسلو د تر لاسه کولو په درشل کې دئ؛ او شاوخوا ته نور پراته هيوادونه لکه هند، چين او روسيه هم له پخوا څخه د سيمې لوی اټومي قدرتونه ګڼل کيږي. د دوی د استدلال له مخې، په داسې شرايطو او حالاتو کې، افغانانو ته هم ښايي، چې د دغو اټومي طاقتو د احتمالي خطرو په وړاندې، د خپل هيواد د ساتنې او دفاع دپاره، ځان د نړۍ په يوه بل لوی اټومي ځواک يانې متحدو ايالاتو پورې وتړي، چې دلته د خپلو همېشنييو چوڼيو په مرسته د اړتيا پر مهال هرتېري کوونکي هيواد ته، غاښ ماتوونکی جواب ورکي...

دا نظر نه يوازې له دې سَوَبه د منلو وړ نه دئ، چې ريښتيني او باغروره افغانان هيڅکله د خپلو ملي نواميسو او خاورې د دفاع دپاره د پردو عسکرو پر توپک او برچې تکيه نه کيي، بلکې له دې اړخه هم ډېر کمزوری او سرسري دئ، چې په افغانستان کې د اټومي ځواک ځای پر ځای کېدل، هيڅکله د سيمې د سياسي او امنيتي حالاتو له ثبات او ټيکاو سره مرسته نسي کولای. د ۲۰۰۱ ع کال د سيپتمبر پر يوولسمه د امريکا د نړۍ والي سوداګرۍ پر مرکز او دفاع وزارت (پينتاګان) تروريستي بريدو په ډاګه وښوول، چې د اټومي وسلو لرل د يوه هيواد د مځکنۍ بشپړتيا، سياسي خپلواکۍ، ملي واکمنۍ او عامه نظم د خوندي ساتلو، يوازنی ضامن نه دئ.

دا خبره سمه ده، چې هند او پاکستان دواړه اټومي وسلې لري؛ او ترګرده يې لا زياتولو او عصري کولو ته ملاوي تړلې دي، خو سره له هغه هم ګورو، چې هيڅکله له جنګو، نښتو او تروريستي بريدو څخه مصوون او خوندي نه دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

. په ۱۹۹۹ع کال د کشمیري جنګیالو او پاکستاني پوځ له خوا د کارګل د لوړو څوکو نیول، په ۲۰۰۲ع کال کي د هند په مرکز - ډيلي کي د هغه هیواد پر پارلمان او په ۲۰۰۸ع کال د هند د ممبیي ښار پر اتو مهمو تجارتي او سیلاني مرکزود بهرنیيو تروریستانو وسله وال برید ، ټول د دې خبري ښکاره او انکار نه کېدونکي ثبوتونه دي. اوس نو پوښتنه دا ده، چي په دې او دې ته ورته نورو بریدو کي، د هند د ببوزلو وګړو د ژوند په بيه برابرو سوو اټومي وسلو ، هندي پوځ ته څه ګټه ورسوله؟ دلته بې ګټيي نه ده، چي موضوع له یوه بله اړخه هم څه نا څه وڅېړو . موږ ټول پوهېږو ، چي هند ، چین او پاکستان درې سره اټومي قدرتونه دي. د دوی په نیژدې یا نسبتاً لیري ګاونډیتوب کي د بوتان، نیپال او بنګلدېش کوچني هیوادونه پراته دي؛ خو دا خوار او ښېستمن هیوادونه هیڅکله د شاوخوا همسایه ګانو د اټومي وسلو ښېره نه لري. همدغه راز، زموږ شمالي ګاونډیان (تاجیکستان، قرغیزستان، اوزبکستان او ترکمنستان) هم ګرده د سیمي د اټومي ځواکو لکه چین، قزاقستان، روسیې او ایران په منځ کي پراته دي، سره له هغه هم هیڅکله له بهرني تیري څخه ښېره او اندېښنه نه لري. تر دې هیوادو ، چي تېر سو کیوبا د کاملاً بېل سیاسي او اقتصادي نظام په لرلو سره د نړۍ له اوسني ستر اټومي طاقت (امریکا) څخه تر اتیا - نیوي کیلومترو زیات واټن نه لري، ایا د خپل امنیت او دفاع دپاره باید د پاکستان، هند او ایران په شان د اټومي وسلو په جوړولو پیل وکړي؛ یا د نړۍ کوم بل اټومي ځواک، د مثال په توګه روسیې یا چین ته بلنه ورکي، چي د امریکا د متحدو ایالاتو له احتمالي خطرو څخه یې وساتي؟ دا خو د عقل او منطق لار نه ده. مګر له دې ترخي تجربې څخه څوک انکار کولای سي، چي په ۱۹۶۱ع کال، د خنزیرانو په خلیج کي د امریکا او شوروي اټومي کړکېچ، پر خوار ځواکي کیوبا سربېره، د ټولي سیمي امنیت او ثبات د اټومي ناتار له بالقوه خطر سره نه ؤ مخامخ کړئ؟

د دې استدلال له مخي، اټومي وسلې د امنیت ضامن نه، بلکي د خپلو او نورو ګاونډیو ولسو د تباهۍ وسلې دي. له دې امله یې باید ، هیڅکله و لرلو یا تر لاسه کولو ته، زړه ښه نه کړو. زموږ ګاونډیان هم باید د دې وحشتناکو انساني ضد وسلو له جوړولو او سیالیيو څخه په ټینګه لاس واخلي؛ ځکه چي د عمومي وژني دا وحشتناکي وسلې، پر دوی سربېره همسایه هیوادو ته هم ستر زیانونه اړولای سي. د شرم وړ خبره ده، چي د هند او پاکستان خلګ په ډوډۍ نه دي ماړه ؛ کور ، کالي، دوا او تعلیم نه لري؛ خو دولتونه یې په سر ټمبګۍ سره د اټومي وسلو جوړولو او لا عصري کولو ته جوړېدلي دي.

د دې خبرو د یادوني مقصد دا دئ، چي د ګاونډیانو او سیمه ییزو دولتو د اټومي وسلو له اړخه افغانانو ته د اندېښني او بیري پیدا کول، هیڅ عملي او واقعي اساس نه لري؛ ځکه ګاونډیان یا نور سیمه ییز دولتونه هیڅکله له توپ، ټانک او الوتکو سره زموږ پر هیواد تېری نه کیي. اټومي وسلې خو ان د دولتو په اوږدو اعلام سوو جنګو کي هم په اسانۍ سره نه کارېږي. خدای مکړه ، که دا خیالي او توهمي خطر په ریښتیا سره پېښ هم سي، د امریکایي پوځیانو د متو په زور یې شنډول، تردې هم پوچه او بې مانا خبره ده. موږ باید په دې واقعیت ځانونه پوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړو، چې د متحاربينو تر منځ د اټومي وسلو استعمال، ګټونکي او بايلونکي نه لري. په دغه راز جګړو کې ګرده بايلونکي دي. اټومي وسلې د ډله ييزې وژنې د نورو وسلو په شان، د بشري تمدن پر تندي تور داغ دئ. بايد ټوله نړۍ د دغه راز وحشتناکو وسلو له جوړولو او کارولو څخه ډډه وکې.

په دې کې هيڅ شک او شبهه نسته، چې د سيمي زياتره هيوادونه، په تېره بيا پاکستان او ايران زموږ په کورنيو چارو کې بربنډې لاس وهني کيي؛ خو په خواشينۍ سره، چې هر څه له همغه پيل څخه تر اوسه د افغانانو په مرسته کيږي. که زموږ ورونه او عزيزان له پاکستاني او ايراني مداخله ګرو سره لاسونه يو نه کړي، د پاکستان او ايران پوځيان په زرکاله دا جرأت نسي کولای، چې زموږ سرلوړي او خپلواکي خاوري ته په بده سترګه وګوري. دا ناروا او ظالمانه لاسوهني، بريدونو او يرغلونه، لکه څنګه چې مخکې هم اشاره وسوه، د پروکسي وار يا هغه جګړې په بڼه کيږي، چې بلوونکي يې له جګړې څخه ليري د خير پر غونډۍ ناست دي. نور هيوادونه ها خواته پرېږدئ، يوازې هندوستان او پاکستان په پام کې ونيسئ. دې دوو ګاونډيو هيوادو د خپل څلور شپېته کلن تاريخ په اوږدو کې څلور واره يانې په ۱۹۴۷ع ، ۱۹۶۵ع، ۱۹۷۱ع او ۱۹۹۹ع کلو کې، خونړۍ جګړې کړي دي؛ او دا دئ ګورو، چې دا دوه همسايه هيوادونه له تقريباً لسو کالو راهيسې، زموږ په ښوزلي او جنګ ځپلي هيواد کې خپلې پخوانۍ دوښمنۍ او ترېګنۍ پر مخ بيايي؛ او د دې ظالمانه پردي يا نيابتي جنګ (proxy war) د پاره، ميليارډونه ډالر خرڅيي. د نور تفصيل د پاره دا ويبپاڼي وګورئ:

http://en.wikipedia.org/wiki/Indo-Pakistani_wars_and_conflicts
http://en.wikipedia.org/wiki/Indo-Pakistani_War_of_1965
http://en.wikipedia.org/wiki/Indo-Pakistani_War_of_1971
http://en.wikipedia.org/wiki/Kargil_War

د پاکستان سياسي او عسکري واکمنان له هندوستان څخه د خپلو پخوانيو ماتو د کسات اخيستلو او له هندي خاوري څخه د کشمېر د بېلولو په مقصد، په افغانستان کې د يوه مزدور يا لږ تر لږه دوست او خواخوږي دولت د واکمنۍ له لاري د ستراتيژيک عُمق په لټه کې دي. هندي واکمنان، په خپل روَن سره په افغانستان، بلوچستان او کراچي کې پاکستاني دولت ته د بېلابېلو ستونزو او کړکېچو په پيدا کولو سره هڅه او کوښښ کيي، چې په هندي کشمير کې د پاکستاني پوځ او کشميري جنګيالو د بېلتون غوښتني او تروريستي عملو مخه ونيسي. البته، په افغانستان او مرکزي اسيا کې د ارزانه او مو موادو موندنه؛ او خپلو صنعتي توکو ته د بازار پيدا کول، د هند او پاکستان د سياسي - نظامي سياليو يو بل مهم اړخ دئ.

خاوره زموږ، وينه زموږ او بربادي زموږ ؛خوګټې او هدفونه د دوی ! دې ته نو زموږ د عوامو په ژبه وايي: رذالت، منافقت او شيطانت. موږ او تاسي ګرده ګورو، چې هر بهرنۍ هيواد د خپلو سياسي، اقتصادي او ستراتيژيکو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګټو د تحقق د پاره زموږ په خاوره کې، په ځونه سپين سترګۍ او سرټمبګۍ، څه نامشروع او خاينانه کارونه نه کيي؛ خو بالعکس په افغانستان کې د پردو لښکرو او تحميل سوی حکومت بېلابېل پلويان، د خپلي خاوري او ملي نواميسو د ساتني مشروع او وياړلي رسالت ته، په څه ډول وارخطا او اندېښمن دي. مګر زموږ پلرونه او نيکونه په تشو لاسو له پرنګيانو او نورو يرغلګرو سره نه جنګېده؟ فرق او توپير يوازي په دې کي دئ، چي زموږ سرلوړو او سربښندونکو پلرو او نيکو ته د وطن، خپلواکۍ او افغانيت په لار کي سر، مال، ناموس او اولاد ټول هيڅ وه؛ خو او سنيبو واکمنانو ته د هغو پر خلاف وطن، خپلواکي او افغانيت ټول هيڅ دي.

اوس نو مهمه پوښتنه دا ده، کله چي د پردو لاسوهني او بريدونه د پردي جنګ يا پروکسي وار مکرجنه او مرموزه بڼه لري، بيا نو امريکايي چوڼۍ له خپلو اټومي وسلو او پرمختللو جنګي وسايلو سره، زموږ څه درد دوا کولای سي؟ له بله پلوه، زموږ وياړلئ ملي تاريخ په ډاګه ښيي، چي د افغانانو مړانه او غښتلوالی د اټومي وسلو يا نورو پرمختللو وسلو په تر لاسه کولو کي نه، بلکي د هغو په يووالي، سربښندنه او خپلواکۍ غوښتنه کي نغښتی دئ.

جنګي تجهيزات، وسايل، ښوونه او روزنه، اکمالات او داسي نوري اړتياوي ګرده پر خپل ځای د اهميت وړ خبري دي؛ خو بې پياوړي ارادې، يووالي، خپلواکۍ غوښتونکو ولولو او مړاني د نړۍ هيڅ ډول جنګي، تخنيکي او لوژيستيکي وسايل ځوک له ماتي نسي ژغورلای. ايا له بې ساري پوځي او اقتصادي برلاسي سره سره، د برتانوي او روسي امپراتوريو شرمناکي ماتي، د دې ځلانده حقيقت ښکارندوی نه دي؟

تاريخ شاهد دئ، چي د افغانانو جنګي تجهيزات او لوژستيکي سامان آلات نه له پرنګي لښکرو او نه هم له سره پوځ سره د مبارزې پر مهال د هيڅ راز پرتلې وړ وه. زموږ د تاريخ په نورو ملي معرکو او حماسو کي هم د جنګي تجهيزاتو او مهماتو همدا حال ؤ. له امريکايانو او نورو ايتلافي لښکرو سره روانه جګړه هم کټ مټ همدا بڼه لري. واقعيت دا دئ، چي د افغانانو تل د ملي غرور، ناموس پالني ، خپلواکۍ غوښتني، اسلام دوستۍ او نورو مېړنيبو دودو پر بنسټ، له ټولو استعمارګرانو ځخه ميدان ګټلئ دئ.

زه د پاکستان او ايران د اټومي وسلو له بابته وارخطا او اندېښمنو هيوادوالو ته دا پوښتنه وړاندي کوم: ايا کوچني يا لوی بت ته سجده کول، دواړه د بت پالني مانا نه لري؟ ايا دا خبره عقل او منطق مني، چي د پاکستان او ايران له بيري، د امريکايانو د مرييتوب طوق په غاړه کي واچوو؛ او د خپلي سرلوړي خاوري واک ور ورسپارو؟ هو ! دا خبره مي اروېدلې ده؛ او تر ډېره ځايه معقوله هم ايسي، چي که سړی د دوو بلاوو تر منځ راګير سي، بايد هغي بلا خوا ته ځان ور نيژدې کړي، چي کمزوري او لږ خطرناکه يي. زما له نظره خو د پاکستانۍ، هندۍ، ايرانۍ، عربۍ، چينۍ، روسۍ، امريکايي او نورو بلاوو تر منځ يوازي په رنګ او جوله کي توپير دئ، نه په خوی او عادت

(c) ketabton.com: The Digital Library

کي؛ مګر دې ټولو بلاوو په تېرو دېرشو کالو کي د خپلو حيواني او رذيلانه نخشو د پوره کولو دپاره، زموږ بېوزلي جونګړې ته اور وانچاوه؟ ايا له دې ټولو بلاوو څخه يوې زموږ پر بې ګونا وينو او سرونو صرفه وکړه؟

له څو وطن پلورونکو او بې وجدانه مزدورانو پرته، چي تور ته سپين او سپين ته تور وايي، نور درست افغانان په دې حقيقت پوهېږي، چي غوا توره او شيدې يې سپيني دي. زموږ خلګ وايي: «نه کل ماند، نه کدو، خاک بر سر هر دو» زه وايم: خدای دې د ټولو بلاوو مخ ورک کي؛ که توره يې يا سپينه، که سره يې يا زرينه. له بلا څخه د نېکۍ او ژغورني تمه، اصلاً د عقل او منطق کار نه دئ؛ ځکه موږ ټولو په خپل غملړلي کور(افغانستان)کي د دې بلاوو سل ډوله ديدنۍ او مصيبتونه د سر په سترګو وليده. البته، دا خبره د يادولو وړده، چي هر څونه يوه بلا قوي او غښتلې وي، په هغه اندازه د هغې له منګولو څخه ژغورنه سخته او ګرانه ده. دا ساده او روښانه حقيقت، دلايلو او مشاجرو ته هيڅ اړتيا نه لري.

لکه څنګه چي مخکي هم اشاره وسوه، ګاونډيانو او د سيمي ځينو مغرضو دولتو له اوږدو کلو، په تېره بيا تېرو دو دېرشو کلو راهيسي زموږ په کورنيبو چارو کي، خونړۍ لاسوهني کړې دي؛ که يې؛ او که يې لاس بر سو په راتلونکي کي به يې هم هيڅکله دريغ ونکړي؛ خو موږ په خپله هم هغوی ته د دغه راز لاسوهنو د لارو چارو په برابرولو کي له ملامتۍ او پړتيا څخه اوړې نسو سپکولای؛ مثلاً که ببرکيانو د سره پوځ له راتګ سره مرسته نه وای کړې، پاکستان، ايران، هند، چين، عربو، امريکا او لوېديځو هيوادو ته د دونه خونړيبو او بې شرمانه لاسوهنو لار څنګه هوارېده؟ دغه راز که طالبانو، القاعدې او نورو افراطي ډلو ټپلو ته په داسي ورين تندي غېږ نه واي پرانيستی، نو امريکايي کاوبايانو به څنګه د شمالي اتحاد د تورمخو مزدورانو او نوکرصفته کرزي په کومک زموږ د پلرو او نيکو پر سرلوړي خاوره، وحشيانه يرغل کولای؟ دا پلمه او بهانه خو له ورايه طالبانو په لاس ورکړه. دا دئ خرڅ سوی کرزی، جنګي جنايتکاران او د ايتلافي قواوو تر وزرو لاندي ناست ډول ډول مزدوران اوس د امريکايي چوڼيبو په «رسمي کولو» او «قانوني کولو» سره، د ببلابېلو لاسوهنو يوې بلې خطرناکي ماجرا غوښتني ته لمن وهي.

دا خبره هيڅ وضاحت ته اړتيا نه لري، چي د امريکا د دايمي لښکرکوټو په تداوم سره به هر مغرض ګاونډی او سيمه ييز ځواک د بېري اوګواښ احساس وکي؛ او دا حقيقت هم بې دليله څرګند دئ، چي انسان، حيوان او حتا نبات د بيري او اضطرار په حال کي، خطرناکو عکس العملو ته لاس اچيي. نتيجه به داسي، چي پروني او نني لاسوهونکي دولتونه به په خپل ټول توان سره زموږ په هيواد کي د جګړې، وينو تويولو او ورانۍ بهير ته ملاوي وتړي؛ جنګ، وحشت او تباهي به زور واخلي. طبيعي خبره ده، چي د دې خونړيبو جنګو او وحشتناکو ورانيبو زياتره خطرونه او ډول ډول سياسي، فرهنګي، اجتماعي او قتصادي ستونزي به هم تر هر چا مخکي زموږ

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپلواکۍ غوښتونکو او هیواد پالو افغانانو، په تېره بیا د ډیورنډ د کرغېړني کرښې په دواړو خواوو کې مېشتو مظلومو او کړېدلو پښتنو، ته متوجه یي. له همدې اسیته باید په خپل ټول واک او ځواک سره پرېنږدو، چې دا وران ټاټوبی او بې ګونا خلګ د جګړې او تباهۍ د جنایتکارو سوداګرانو په دې ظالمانه اوروکې نور هم لولپه سي.

زموږ په ملي تاریخ کې د خاوري او ناموس ساتني ویاړلي دودونه

مخکې یادونه وسوه، چې د ځینو امریکا پلوه افغان لیکوالو او شنونکو دا اندېښنه هم له بېرې خپرولو پرته بل څه نه ده، چې وایي که ایتلافي قوتونه، په تېره بیا امریکايي پوځونه ولاړ سي، په اتومي وسلو سمبال پاکستاني پوځیان او ایراني اخوندان به زموږ تاریخي ټاټوبی د اژدهاوو غوندې په یوه اینده د ترستوني تېر کړي.

زما په نظر خو دا ښاغلي له خپل ملي تاریخ څخه تر ډېره حده بې خبره دي. دوی ته د خپلو ملي ویاړونو د وریادولو دپاره مجبور یو، د هیواد ځینو تاریخي پېښو او حالاتو ته یوه ځغلنده کتنه وکړو. البته، ډېرو پخوانو زمانو ته نه ورګرځو؛ ځکه په دې لنډه لیکنه کې یې د تشریح او بیان فرصت نسته. یوازې څه دپاسه درې سوه کاله مخکې زمانه دریادوو- هغه وخت چې زموږ او ستاسي ګډ کور (افغانستان) په جنوب او ختیځ کې د ګورګاني مغولو، په لوېدیځ کې د صفوي استعمارګرانو او په شمال کې د شیباني یرغلګرو په منګولو کې ښکېل ؤ؛ او هر استعمارګر ځواک په خپل ټول توان او طاقت سره هلې ځلې کولې، چې زموږ د پلرو او نیکودا سپېڅلې خاوره تل ترخپل استعماري واک لاندې وساتي- مګر زموږ سرلوړو او مېړنیو نیکونو سره له دې سختو او ناوړو شرایطو هم هیڅکله د خپلواکۍ او استقلال لار پرېښې نوده. د سربښندنو او قربانیو په ورکولو سره یې بالاخره وکړای سوه، چې د زړور، هوډمن او مُدبر ملي مشر- حاجي میرویس خان هوتک (۱۱۱۹- ۱۱۲۷ هـ ق) په مشرۍ د خپلواکۍ جنډه ورپوي.

په نونسمه پېړۍ کې هم زموږ تاریخي مېنه د خپل وخت دوو لویو او مقتدرو امپراتوریو په منځ کې را ښکېل وه. په جنوب او ختیځ کې پرنګیانو او په شمال کې تزاري روسانو د دې خپلواکې خاورې د لاندې کولو او مستعمره کولو خطرناک پلانونه جوړول. د دې دوو لویو قدرتو په سیاسي او ستراتیژیکو سیالییو کې ریشتیا هم د هیواد ساتنه او دفاع څه ساده او اسان کار نه ؤ؛ دا پلا بیا هم زموږ خپلواکۍ مینو پلرو او نیکو له خپلو سرو او هست و نیست سره لوبې وکړې؛ خو د دوو لویو بلاوو په منځ کې یې، خپل تاریخي موجودیت او هویت خوندي وساته.

په «جګدلک» کې د پرنګي لښکرو نابودي او په «میوند» او «وانه» کې یې شرمناکې ماتې، ګرده د پلرنۍ خاورې او ملي نوامیسو د ساتني او له استعماري جغ څه د نړۍ د مظلومو اولسو د ژغورني په مقصد زموږ د زوړورو او تنګیالیو اولسو د سربښندنو ویاړلې داستانونه ګڼل کیږي. هو! درې پلا د نړۍ د هغه ستر استعماري ځواک پزه په

(c) ketabton.com: The Digital Library

خاور لړل تر معجزې کمه خبره نه وه، چې په قلمروکي يې لمر نه ډوبېدی. دا معجزه بېله شکه د غښتلي او پاخه ايمان او له وطن او خپلواکۍ سره د بې ساري مينې په برکت زموږ د مړنو خلګو په برخه سوه (البته، د استعماري تړونو لاسليک او په نتيجه کي يې د وياړلي افغانستان له وجود څخه د ځينو سوهيلي او ختيځو سيمو جلا کېده، په واقعيت کي د هيواد د مزدورو واکمنانو له ملي خيانت او اطاعت غوښتني سره تړاو لري؛ او په هيڅ ډول د هيواد او خپلواکۍ په دفاع کي د دې سرتېرو او توريالو خلګو د غفلت او تمبلۍ په مانا نه دي).

تر دې تاريخي مثالو چې را تېر سو د رواني غميزي په پيل کي له روسي يرغلګرو سره زموږ د غيرتمنو، سرلوړو اونه تسليمېدونکو وروڼو د نه هېرېدونکو حماسو او قهرمانيو کيسې هم تر اوسه د ګردو افغانانو ښه په ياد دي. موږ ټولو په خپلو سترګو و لېده، چې همدغو وړو تړو، لڅو لغړو افغانانو په تشو لاسو د نړۍ تر ټولو ستر اټومي ځواک - هغه بېرونکي دولت چې د نامه په اورېدو سره به يې د امريکا په ګډون د ټولو لوېديځو هيوادو د سياسي او پوځي مشرانو پښې لړزېدې - د تجزيې تر پولي ورساوه.

ځيني متعصب او بې غروره افغان ليکوال، چې له نومو سره يې د افغان ټکی يادول، په واقعيت کي د افغانيت لوړ نامه ته سپکاوی او توهين ګڼل کيږي، په خپلو ليکنوکي تلقين کوي، چې ګوندي په افغانستان کي د سره پوځ شرمناکه ماته د شوروي مشرانو لکه ميخاييل ګرباچف، ياکولف، شواردنادزه، يلتسين او نورو مرتدو شوروي مشرانو د خيانتو او د سي. آی. اې. د لاسوهنو نتيجه وه، نه د افغان ولس د سپېڅلي او بې باکانه جهاد. زه وايم، شک نسته چې د اغفال سوو شوروي مشرانو خيانتو او د سي. آی. اې. پراخو او منظمو لاسوهنو د شوروي د وراسته، تړلي او استبدادي نظام د نړېدو بهير چټک کړ؛ خو سره له دې هم په افغانستان کي د شوروي يرغلګرو لښکرو په شرمناکه ماته کي د افغانستان د خپلواکۍ مينو او توريالييو خلګو (نه مزدورو تنظيمي مشرانو او قومندانانو) له سرښندنو او تلپاته حماسو څخه سترګي پټول خيانت، جفا او د واقعيتو تحريفول دي. استعمار ګرانو او دهغو رنګارنګ ځيره خورو تل خپلي شرمناکي ماتي پر دې يا هغه شخص، دې يا هغه پېښه تاوان کړي دي؛ خو واقعيتونه د لمر په شان روښانه دي، چې هيڅوک يې په دوو ګوتونسي پټولای.

د پرنګي استعمارګرانو او نورو يرغلګر ځواکو په شان د سره پوځ شړل هم ببل شکه زموږ د غيرتمنو، بې باکو او سرلوړو پلرونو او وروڼو د جانبازيو نيتجه وه. دا تاريخي وياړ زموږ په وړي تړي؛ خو زړور، مړني او سرلوړي ملت يا هغو خلګو پوري اړه لري، چې په خپل سپېڅلي جهادکي يې له خدای تعالی، وطن، خپلواکۍ او ناموس ساتني پرته، بل هيڅ شی نه پېژنده. باور لرم، چې يوه ورځ به امريکايي او ايتلافي پوځونه هم د سرو لښکرو په شان په توبو او فريادو له دې مېړنۍ خاوري څخه پښې سپکولو ته اړباسي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دې څو مثالو د يادونې مقصد دا دئ، چې موږ بايد د خپلو خلگو پر ايمان، ملي غرور، خپلواکۍ غوښتنې، زړورتيا او افغانيت پوره باور ولرو. لکه څنگه چې زموږ پلرو او نيکو د ملي غرور او خپلواکۍ ستر ميراث پرېښی دئ؛ موږ هم بايد له خپلو ملي وياړونو سره سم د هيواد و راتلونکو پښتونو ته د بيري، مريېتوب، پردي پالنې ،انقياد غوښتنې او بې ځايه محافظه کارۍ درس ورنکړو. خپلواکي د افغانانو روح ده. رېښتنی افغان لوږه، تنده او حتا مرگ مني؛ خو هيڅکله د چا اسارت او غلامۍ ته سر نه ټيټيي. تاريخ شاهد دئ، چې نه يې د کوروش، سکندر، مغولانو، انگرېزانو او روسانو مريېتوب ته سر ټيټ کړ؛ او نه به د امريکايي کاوبايانو او نورو استعماري فرعونانو زور او اشغالگرۍ ته غاړه کښېږدي؛ ځکه خپلواکي غوښتنه، وطن دوستي، مړانه، د پردو په وړاندې مقاومت، وفاداراي، مېلمه پالنه او نور ارزښتناک افغاني خويونه، له ازله د افغانانو په برخه ليکل سوي دي؛ او هيڅوک يې د توپ و ټانک په زور نسي اړولای. که د شورويانو يو سل و شل زرېز سره پوځ او د امريکايانو او نورو ايتلافي هيوادو تر غاښو سمبال دوه سوه زرېز لښکر ونکړای سوه، زموږ د خلگو دا روحيه بدله کړي، آيا د پوښتنې او شک وړ خبره ده، چې د پاکستان مزدور پوځيان او د ايران فرتوت آخوندان به يې بدل کړي؟! د افغانانو د توري او قلم نوميالي اتل - خوشال بابا (۱۰۲۲- ۱۱۰۰ هـ ق) څه ښه ويلي دي:

لا تر او سه يې ماغزه په قرار نه دي
چا چې ما سره وهلئ سر په سنگ دئ

البته، دا خبره د يادونې وړ ده، چې د هيواد ساتنه هم ځانته خپلې لارې او اصول لري. زموږ وياړلئ تاريخ ښيي، چې ميرويس، محمود، اشرف، احمد شاه، اکبر، ايوب او داسې نور تول د جگړې په لومړۍ ليکه کې ولاړ وه؛ د خپلو خلگو او وطن په لارکې تر سر، مال او ناموس تېر وه. همدا وجه وه، چې مېړني افغانان هم د خپلو ننگيالييو مشرانو د زړورتيا، خپلواکۍ غوښتنې او ملي غرور په لېدو سره له هيڅ راز قربانييو او خطرو څخه نه پر شا کېده. د اصفهان او ډيلي تختونه د همدغو غښتلو، بې باکو او مېړنو افغانانو په توره گټل سوي وه؛ د جگدلک، ميوند او واني حماسې هم گرده په دغو غيرتمنو افغانانو پوري اړه لري.

دا چې په اوسنيو شرايطو کې د بهرنيو تېريو او لاسوهنو له کبله هره ورځ زموږ مظلوم هيوادوال په وينو کې لغړي؛ او د هيواد مځکنۍ بشپړتيا، سياسي خپلواکي او ملي واکمني له جدي خطر سره مخامخ دي، دليل يې دا نه دئ، چې زموږ مړنی اولس د خپلې سپېڅلې خاورې د دفاع واک نه لري، بلکې دليل يې دا دئ، چې خلگ هيڅکله دکرزي، فهيم، خليلي، رباني، سياف، دوستم، محقق، گيلاني، مجددي، عبدالله، قانوني او داسې نورو جنايتکارانو، جاسوسانو، غلو او وطن پلورونکو تر شا نه درېږي؛ ځکه زموږ خپلواک او سرلوړی اولس دې فاسدو او پلورل سوو گوډاگيانو ته، تر يرغلگرو پوځو هم د کرکې او نفرت په سترگه گوري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغو جنايتکارو مزدورانو ، چي پرون يې د خپلو بهرنييو بادارانو په لاربښوونه، پر ښارو د توغندييو بارانونه جوړ کړي وه؛ د ښوونځييو ، پوهنتونو ، روغتيايي مرکزو ، فابريکو ، د اوبو او برېښنا د بندو ، مخابراتي وسايلو او نورو عام المنفعه تأسيساتو د سوځلو او ورانولو سپارښتني يې کولې، نن څنګه کولای سي د هيواد ربښتينو بچو ته د خپلواکۍ غوښتني، هيوادپالني، ودانولو او عدالت غوښتني درس ورکړي؟ مګر د آزادۍ، وطندوستۍ، ودانولو ، او عدالت غوښتني پتمن درسونه د داسي تورمخو او کرکجنو له خولې زموږ پر جنګ ځپلي او کړېدلي ملت څه اغېزه ښندلای سي، چي د خپلو ناروا او انساني ضد هدفو د پوره کولو دپاره يې ګران هيواد په کنډوالو واړاوه؛ د چنګېزيانو په دود يې زموږ زرګونه بې ګونا هيوادوال په وينو او خاورو کي ولغړول؛ پر مال او ناموس يې صرفه ونکړه؛ د وطن پلورلو ، انسان وژنو او نورو ملي ضد کړنلارو د تحقق دپاره يې کلونه کلونه له ايراني، پاکستاني، عربي، امريکايي او لسګونو نورو ابليسانو څخه توري او چټلي پيسې اخيستې او لا تر اوسه يې اخلي؟

ايا د جشن په مراسموکي د طالبانو له شوړزو څخه د جهاد د «کاغذي زمريانو» او «پومبه يي پهلوانانو» د مخامخ ځغاستي شرمناکه خاطره د زړورو او سرلوړو افغانانو له زړو وزي؟ دي شرايطو او حالاتو ته په پام سره، ايا پر وطن مين، سرتېر او باغروره افغانان د داسي بګېلانو ، وطن پلورونکو او لوټمارو تر شا درېږي؟

واقعيت دا دئ، چي د خاوري، ناموس او نورو ملي - اعتقادي ارزښتو د دفاع په مورچل کي زموږ د غيرتمنو او خپلواکۍ غوښتونکو خلګو د بسيج کولو وياړ يوازي د ملي او اولسي مشرانو رسالت دئ، نه د مزدورانو ، جانيانو ، غلو او فاسدو واکمنانو. که د هيواد مشرتوب د دغه رازکرکجنو او تورمخو کسانو په لاس کي يې، بيا نو هر څوک په اسانۍ سره د هيواد د مځکنۍ بشپړتيا ، ملي واکمنۍ، سياسي استقلال، امنيت، قانونيت، عدالت او ترقۍ په اړه سوچ کولای سي.

دا خبره موږ ټولو افغانانو ته څرګنده ده، چي همسايه ګانو ، په تېره بيا پاکستان او ايران هيڅکله زموږ په وړاندي ښه نيت نه لاره؛ خود ظاهرخان او داوود خان په واکمنييوکي يې د داسي برمنډو لاسوهنو جرأت نه کاوه، چي اوس يې کيي. هغه مهال زموږ عامو خلګو د خپلو دولتي واکمنانو پر ضد وسله وال پاڅون نه ؤکړی. عامو خلګو د پردو هيوادو لاسوهنو ته دکرکي او انزجار په سترګه کتل. د داوود خان د واکمنۍ پر مهال د جنرال نصيرالله بابر د رالېږل سوو مزدورانو په شړلوکي زموږ د اولسي پاڅون خاطرې، ټولو وينبو او باخبره افغانانو ته ښې مالومي دي. د دې خبرو مانا دا ده، چي موږ بايد تل د پردو پوځود توپ و ټانک پر ځای د خپلو زړورو او توريالييو خلګو پر پياوړو متو تکيه وکو؛ او په دې توګه بد سترګو ګاونډيانو ته د تيري، لاسوهني او لمسووني موقع ورنه کو. که د پردو په

(c) ketabton.com: The Digital Library

توپ او ټانک څه کېدای سوای، نو د ببرک کارمل رژیم به هم به تر او سه زموږ پر اوږو سپور وای. زموږ خلګ څه ښه وایي: «پردی کټ تر نیمو شپو دئ.»

دلته بې ځایه نه ده، چي یوې بلې مُهمي مسألې ته هم د درنو لوستونکو پام واړوو. د امریکایي پوځو د دایمي حضور ځیني مخکښان او منادیان ادعا کیي، چي که په افغانستان کي د روسانو تر وحشیانه یرغل مخکي، د امریکایانو همېشنۍ چوڼۍ جوړي سوي وای، نو د کریملین لېونو واکدارانو به هیڅکله پر افغانستان د تېري سوچ نه وای کړی؛ او په دې توګه به او سنۍ دېرش کلن ناورین هم نه پېښېدای؛ اما دې هویت بایللو داځلانده حقیقت هېر کړی دئ، چي که د داوود خان رژیم په افغانستان کي امریکایي چوڼیو یا نورو پردو عسکرو ته د دېره کېدو اجازه ورکړې وای، هغه مهال به د داوود خان او شاه شجاع تر منځ هم هیڅ توپیر نه وای؛ او په درست افغانستان کي به یې پر ضد داسي ملي او اولسي پاڅونونه پیل سوي وای، لکه پرون چي د روسي استعمار د نوکرانو او نن چي د امریکایي استعمار د مزدورانو پر ضد په دوونه درزي او دربي روان دي.

له بله پلوه، لکه څنګه چي تاریخي پېښو هم وښوول، امریکایي سیاستوال او عسکري طراحان نه یوازي د شوروي یرغل په وړاندي د افغانستان د خوندیتوب له غمه نه وه مړه، بلکي په لوی لاس یې هڅه او کوښښ وکړ، چي په افغاني شخړه کي د شوروي دولت او سره پوځ مستقیمي لاس وهني ته لار هواره کړي. په بشپړ یقین سره، د افغانستان په قضیه کي د شوروي دولت او سره پوځ بې شرمانه لاسوهنو، امریکایانو ته ښه موقع په لاس ورکړه، چي د جیمي کارټر د جمهوري ریاست په دوره کي د سپیني ماڼۍ د سلاکار او د امریکا د استعماري سیاستو د لوی طراح - ډاکټر ز. برژینسکي له نظریو سره سم، د څه د پاسه دوو میلیونو افغانانو د وینو او سرونو په بیه، له شوروي دولت څخه د ویتنام د جګړې کسات واخلي. د دې موضوع نور تفصیل د ویکیپیدیا په دې پاڼه کي ولولئ:
http://en.wikipedia.org/wiki/Zbigniew_Brzezinski#Afghanistan

البته، د دې مسألې د یادوني مقصد یوازي د دې واقعیت بیان دئ، چي د امریکا د متحدو ایالاتو سیاسي او پوځي واکمنانو هیڅکله د شوروي دولت د لاسوهنو او تېریبو په وړاندي د افغانانو د امنیت او خوندیتوب پروا نه لرله؛ او تل یې له عمومي فارمول سره سم تر هغه مهاله د افغانستان په چارو کي برخي اخیستني ته زړه نه دئ ښه کړئ، چي سیاسي، اقتصادي او ستراتیژیکو ګټو یې غوښتنه نه ده کړې.

د امریکایي عسکرو یا امریکایي چوڼیو منتر وهلي پلویان او خواخوږي باید په دې روښانه حقیقت ځانونه پوه کړي، چي پردي پوځونه او پردۍ چوڼۍ زموږ د خلګو له خپلواکۍ بخښوونکو مبارزو، ملي غرور او نه هېرېدونکو حماسو سره کلک تضاد لري. تاریخ شاهد دئ، چي زموږ پلرو او نیکو حتا د نورو د سر، مال او ناموس د ساتني

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پاره وینې توی کړې دي، نو دا به څنګه ممکنه يي چي د خپلې سپېڅلې خاورې واک او اختیار پردو لښکرو ته وسپاري؛ خپل ملي نوامیس په پردو عسکرو وساتي؟ ! ماته خو دا خبري خیال، محال او جنون ایسي.

دا حقیقت ټول جهان ته روښانه دئ، چي آزادي، استقلال، وطن ساتنه او ملي غرور د افغانانو په وینو کي اخښل سوي دي. هیڅ یرغلګر لښکر په خپلو ببرونکو وسلو یا وحشتناکو وژنو سره زموږ د خپلواکۍ، ملي غرور او افغانیت لوړه روحیه نسي وژلای. له دې امله ناڅاپي نه ده، چي د « میوند » د نه هېرېدونکي حماسې قهرمانه (ملالۍ) افغاني ښاځلمو ته په خپل خطاب کي داسي وایي:

که په میوند کي شهید نه سوې !

خدایږو لالیه بې ننګۍ ته دې ساتینه !

توري وهه برى به مومې !

که برى نه وي ځوانان تل په تورو مرینه

په تور تو پک ویشتلئ راسې !

د بې ننګۍ احوال دي مه راځه مینه !

وګورئ، علامه اقبال لاهوری (۱۸۷۷ - ۱۹۳۸ع) د افغانانو هېبتناکه ټاټوبى په څه شأن او پرتم تعریفوي:

سر زمینی کبک او شاهین مزاج

آهوی او گیرد از شیران خراج

در فضایش جُرهٔ بازان تیز چنگ

لرزه بر تن از نهیب شان پلنگ

(لاهوری، کلیات: مثنوی مسافر **۵۷**).

دا او دې ته ورته زرونه لنډۍ، شعرونه او روایتونه زموږ د مېړني اولس د هیواد پالنې، خپلواکۍ غوښتني او لوړ ملي غرور، روښانه مثالونه دي.

په افغانستان کي د امریکا د عسکري مرکزو پلویان او مدافعان نسي کولای، له یوې خوا د پردو عسکرو د همېشني حضور سیله وکړي؛ او له بلې خوا د میرویس نیکه، شاه محمود، شاه اشرف، احمد شاه بابا، وزیر اکبر خان، میرمسجدي خان، میر بچه خان کوهدامني، غازی ایوب خان، غازی امان الله خان او د دې غیرتمني خاروې د سلګونو نورو اتلانو د سرښندني، خپلواکۍ غوښتني او افغانیت باتې وولي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خاورې، خپلواکۍ او ملي نواميسو د دفاع په اړه د شاه شجاع، ببرک کارمل، حامد کرزي او د اسې نورو لاس پر نامه نوکرانو پوچې ادعاوې، زموږ د خپلواکو پلرو او نیکو ویاړلو شملو ته لوی سپکاوی دئ؛ ځکه آزادي او غلامي، سرلوړي او سرکوزي، افغاني غرور او بیګانه پالنه دوه کاملاً بېل شیان دي. کله چې یو خوښوو، آبل په خپله نفي کيږي. زموږ د خلګو له دود او دستور سره سم، «خدای او خُرما» دواړه، بې ځایه غوښتنه ده. له همدې کبله باید یا د خپلو سرلوړو پلرو او نیکو په شان د خپلواکۍ او استقلال لار؛ او یا د مزدورانو او ګوډاګیانو په دود، د پردو لار غوره کې! بې شکه، د خپلواکۍ او استقلال لار ګرانه؛ خو مېوه یې خوږه او په زړه پورې ده. بالعکس د پردو د مريیتوب او انقیاد لار آسانه؛ خو مخ ته یې لوی لوی خطرونه پراته دي. دغوی یې خپله خوښه، چې کومه لار اخلي؛ خو زموږ اتل او مړني خلګ به هیڅکله له خپلواکۍ، استقلال او سرلوړۍ پرته، بله لار وانخلي.

امريکايي ځونې او په هيواد کې د سياسي - اقتصادي ثبات مسأله

ځیني امریکا پلوه افغان لیکوال او سیاسي مبصرین استدلال کیږي، چې د امریکایي پوځیانو دایمي ځونې به په هیواد کې دکودتاوو او غیرقانوني بلواوو مخه ونیسي؛ او رامنځ ته سوئ سیاسي ثبات به په خپل وار سره، په جګړو وران کړي افغانستان کې، اقتصادي ترقۍ او پرمختګ ته لار هواره کړي.

دا خبره تر ډېره ځایه سمه بربښي، چې امریکايي ځونې به د وسلو په زور د تپل سوي نظام د نسکورېدو مخنیوی وکړي؛ خو په هيڅ وجه نسي کولای د خپلواکۍ، عدالت او بشري حقوقو دپاره زموږ د دردمنو او کړېدلو خلګو د اولسي پاڅونو مخه ونیسي. سربېره پر دې، د بهرنیيو پوځي اډو په مرسته د واکمن مزدور نظام د ساتني تجویز، په خپله هم چندان علمي او معقول اساس نه لري؛ ځکه د یوه هيواد د سياسي، اجتماعي او اقتصادي نظام غوراوی یا انتخاب یوازي د هغه هيواد خلګو حق دئ، نه د بېرغلګرو لښکرو. دا حق د معاصرو بین المللي حقوقو په اساسي اصولو کې هم په پوره وضاحت او صراحت سره بیان سوی دئ (د نورو مالوماتو دپاره و ګورئ: ټونکین ۹۷، ۱۰۵؛ فیلډمن او نور ۱۳۷، ۱۴۳).

د معاصرو بين المللي حقوقو د دې اساسي او بې بديل حق د يادوني مقصد دا دئ، چې يوازي او يوازي د يوه هيواد اصلي او بومي وګړي حق لري، د خپلي خوښي سياسي، اجتماعي او اقتصادي نظام په اړه، پرېکړه وکي. کله چې دا ستر او ارزښتناک حقوقي اصل ته غاړه کښېږدو، بيا نو د دې ځای نه پاتيږي، چې د امريکا او نورو ايتلافي هيوادو سياسي او عسکري واکمنان وارد واره د خپلي خوښي سياسي، اجتماعي او اقتصادي نظام د

(c) ketabton.com: The Digital Library

توپک او برچې یا پېسو او د سیسو په زور زموږ پر ښوزلو او بې آوازه خلګو وتپي؛ او بیا یې په خپلو چوڼییوکې د ځای پر ځای سوو عسکرو په زور دفاع وکي.

تولو پوهو او وینبو افغانانو ته دا پوښتنه ښخي حل ده، چې د امریکا دایمي پوځیان به په افغانستان کې د څه ډول سیاسي، اجتماعي او اقتصادي نظام دفاع او ملاتړ کیي! هغه نظام، به څه ډول نظام یي، چې امریکایي سیاست وال او پوځیان یې د خپلو زرو عسکرو په قرباني کولو او میلیارډو ډالرو په خاوري کولو سره، ساتنه او ژغورنه غواړي؟ آیا داسي نظام ته له یوه مزدور، ملي ضد او اولسي ضد نظام پرته، بل څه ویلای سو؟

په همدې وجه، هیڅ خپلواک او باغروره افغان دا خبره نسي منلای، چې امریکا او نور ایتلافي دولتونه یو ځل د توپ او ټانک په زور پر مظلومو افغانانو خپل سیاسي، اجتماعي، اقتصادي او فرهنګي نظام وتپي؛ او بیا یې د خپلو پوځي اډو په زور تل ترتله ساتنه او دفاع وکي. افغانان پوهېږي، خپل سیاسي، اجتماعي او اقتصادي نظام یې .که دولتي نظام ملي او اولسي ختیه ولري، ښیله شکه به یې خلګ د زړه له کومي سیله او ملاتړ کیي؛ بالعکس که نظام د خلګو دروا غوښتنو پر خلاف ولاړ یې، بیا به یې خلګ هرومرو د تونس، مصر، لېبیا، یمن، بحرین، مراکش، اردن او داسي نورو هیوادو په څېر، ګوښه کولو یا نسکورولو ته اړباسي.

دا خبره دقیقه او پرځای ده، چې تل باید د یوه رینښتني ملي او اولسي دولت پر ضد د کودتاوو او نورو غیر قانوني زور زیاتیبو مخه ونیول سي؛ خو د مزدورو، مستبدو، لوټمارو او اولسي ضد حکومتو پر خلاف سوله ییزه یا وسله واله مبارزه، دواړه د هر هیواد د اولسو، نه بیلېدونکی حق دئ.

که امریکایانو او د هغو غربي متحدینو په ریښتیا سره د یوه خوندي، اولسواک او سوکاله افغنستان د جوړولو غم لرلای، نود نجیب الله د حکومت تر ړنګېدو وروسته به یې د یوه پیاوړي ملي او اولسي حکومت په را منځ ته کولو کې له جنګ ځپلو افغانانو سره هر اړخیزه انساني مرسته کړې وای. په خواشینۍ سره، چې هغه مهال یې د خپلو ستراتیژیکو هدفو تر پوره کېدو وروسته افغانانو ته شا وروا ړوله؛ افغانستان یې تنظیمي ډلو او د هغو پاکستاني، ایراني او عربي ولي نعمتانو ته پرېښود. له پخوانیو تېروتنو او بې غَوْرییو څخه یې بیا هم پانیات وانخیست؛ او د ۲۰۰۱ع کال په ډیسمبرکي یې د بون کنفرانس له لاري، یو وار بیا د یوه پراخ بنسته ملي حکومت د جوړولو په لار کې د مظلوموافغانانو روا او انساني حق تر پښنو لاند ي کړ؛ او په دې توګه یې یو ځل بیا د دې ستم ځپلو خلګو د ژوندانه ګرده واګي د دې د هیواد تر ټولو نوم بدو قاتلانو، ورانکارو او خاینانو ته وسپارلې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

له دې ټولو جفاوو او بې پروايي ګانو سره سره، که امريکا ريښتيا هم په افغانستان کې له ډيموکراسۍ، بشري حقوقو او پر قانون ولاړ نظام سره څه نا څه علاقه لرلای، نو بايد د تېر لس کلن اشغال له پيل څخه تر اوسه يې د دغو نوم بدو جنګي او مافيايي ډلو، لوټمارو او فاسدو واکمنانو له ملاتړه لاس اخيستی وای؛ او زمونږ د کړېدلو او بېوزلو خلګو په ګټه يې څه اغېزمن او ګټورکار کړئ وای؛ سوله او امنيت يې ټينګ کړئ وای؛ د زورواکو او فسادو واکمنانو مخه يې نيولې وای؛ خلګو ته يې کار او روزګار برابر کړئ وای... مګر نن زمونږ ټول هيوادوال ګوري، چې امريکايي لښکرو په افغانستان کې، د څه ډول سياسي او اقتصادي نظام ساتنې ته ملا تړلې ده؟ ايا دا د مظلومو او کړېدلو افغانانو غوښتنه ده، چې د جنايتکارانو، خاينانو او غلو حکومت د امريکايي توپ او ټانک په زور له کودتاوو يا اولسي پاڅونو څخه و ژغورل سي؟ ايا د امريکايي عسکرو د دايمي حضور په وحشتناکه فضا کې به د افغانستان د بې وسه او بې کسه اکثريت سياسي حقوق، تل تر تله تر پښو لاندې نه يې؟ ايا د کرزي په ګوښه کېدو سره به، عبدالله عبدالله يا کوم بل امريکايي ايجنټ، د کابل د تاج او تخت واګې نه تر لاسه کيي؟

که د امريکايي چوڼيو د دوام پلويانو، په افغانستان کې د يوه منلي ملي او اولسي نظام د دفاع د پاره د امريکا د پوځي اډو د دوام پر اړتيا ټينګار کولای، هغه مهال به دې خبري له منطق او تعقل سره يو څه اړخ لګولای؛ خو اوس ګورو چې زمونږ غرب مآبه افغان ليکوال او تحليل ګران په هيواد کې د جنګي مجرمينو، پېژندل سوو جاسوسانو، غلو او زورواکود کرغېړن نظام د ژغورني دپاره، د امريکايي چوڼيو د ضرورت با بولالي وايي. د شرم ځای دئ، چې د امريکايي پوځو د دايمي استوګني پلويان، په هيواد کې د پردو د داسي ارتجاعي او انساني ضد مأموريت سيله کيي.

امريکا او نورو غربي متحدينو ته دا خبره هيڅ ارزښت نه لري، چې په يوه هيواد کې واکمن نظام د چا ګټي ساتي. ددوی له نظره مهمه خبره دا ده، چې واکمن رژيم تر کومي ګچي د دوی سياسي، اقتصادي او ستراتيژيکو ګټو ته وفادار دئ. له همدې امله يې په ايران کې د محمد رضا پهلوي، په اندونيزيا کې د سوهارتو، په چيلي کې د پينوشه، په پاکستان کې د جنرال ضياء الحق، په مصر کې د حسني مبارک، په تونس کې د زين العابدين بن علي او ځينو نورو هيوادو کې د دغه راز بشري ضد رژيمو ملاتړ کاوه؛ او دادئ ټوله نړۍ ګوري، چې تر اوسه لا په بحرين کې د خليفه دکورنۍ او په يمن کې د علي عبدالله صالح په شان مستبدو او فاسدو واکمنانو د ژغورني په خاطر، له هيڅ ډول هلو ځلو لاس نه اخلي.

راسئ د يوه هيوادپال، باوجدانه او منور افغان په توګه دا پوښتنه واړندي کو، چې په افغانستان کې د پردو او سني مزدور، جنايتکار، فاسد او بې کفايته نظام زمونږ عام اولس ته څه ګټه رسولې ده، که څنګه؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ايا هغه فاسد او مافيايي نظام، په هيواد کې اقتصادي ترقي او پرمختګ را وستلای سي، چې زور واکو ملګرو او پلويانويې، په خپله د کابل حکومت د کرني وزرات له رسمي رپوټ سره سم، د بې وسه او بې کسه افغانانو پر ملکيتو سربېره، د بيت المال څلور ميليونه (۴،۰۰۰،۰۰۰) جريبه مځکه لاندې کړې يې؟
ايا هغه مزدور او مافيايي نظام هم د اقتصادي او فرهنګي پرمختګ لار پرانيستلای سي، چې خلګ يې له فساد او بې عدالتييو څخه ويني ژاړي.

د ملګرو ملتو د سازمان د رپوټ له مخې زموږ بېوزلو هيوادوالو يوازې په ۲۰۰۹ ع کال کې، د کرزي د فاسد او بې کفايته رژيم خپلسرو واکمنانو ته دوه نيم (۲،۵) ميليارده ډالر موک (رشوت) ورکړی دئ، چې دا پيسې په حقيقت کې زموږ د کورني ناخالص محصول، ځلرمه برخه ده. په افغانستان کې د دولتي فساد په اړه نور تفصيل دلته وګورئ:

http://www.spiegel.de/international/world/0,1518,672828,00.html

ايا له خرچ سوي کرزي څخه بيا د دولتي ادارو تر چپړاسيانو پورې ټول د فساد، خيانت او بې کفايتۍ په طاعون نه دي لړلي؟

دا ټولي خبري او دلايل به يوې خوا ته کښېږدو، راسئ په هيواد کې د اقتصادي پرمختګ پر اساسي او مهم شرط يو څه غوَر وکو. موږ او تاسي ټول په دې روښانه واقعيت ښه پوهېږو، چې د هري ټولني د اقتصادي او کولتوري پرمختګ تر ټولو مهم او اساسي شرط، په هغه هيواد کې د سولې او امنيت ټينګښت؛ او له واکمن دولتي نظام سره د خلګو هر اړخيزه همکاري ده. تر هغه وخته چې سوله او امنيت نه يې ټينګ سوئ، اقتصادي پرمختګ او فرهنګي ترقي څنګه را تلای سي؟ ايا اقتصادي او فرهنګي ترقي، د پردو ټانکو او الوتکو په زور ممکنه ده؟

بې شکه چې اقتصادي او تخنيکي پرمختګونه، د خلګو د سوچو او دودو په بدلولو کې، ډېره ارزښتناکه ونډه لري؛ خو دا ګرده بې سولې او کراری ممکن نه دي. وار دواره بايد د خلګو پر ملګرتيا او همکاری غوَر وسي؛ او بياد اقتصادي ټيکاو پر خيال پلونو بحث وسي. دا خبره هم له هيچا پټه نه ده، چې د امريکا په مشرۍ پردو ايتلافي پوځو د خپل يرغل له همغي لومړۍ ورځي څخه زموږ په هيواد کې جګړو، نا ارامييو او کړکېچونو ته لمن وهلې ده؛ او د دايمي چوڼييو په جوړولو سره به ښېله شکه داستونزي او مصيبتونه نور هم زيات کړي.

دغو عيني واقعيتونه په پام سره، زموږ ويښ او هوښيار لوستونکي په خپله قضاوت کولای سي، چې په افغانستان کې د امريکايي پوځيانو همېشنۍ استوګه به دې ناکراره او کړکېچن هيواد ته، لکه څنګه چې ځيني

(c) ketabton.com: The Digital Library

افغان ليکوال او شنونکي ادعا لري، نه سياسي ثبات راولي؛ او نه به د هيواد نا باوره سياسي- امنيتي حالات په خپل وار سره، او سنيبو يا راتلونکو اقتصادي- فرهنگي پرمختگو ته لار هواره کړي. په دې خپلواکه او سرلوړې خاوره کې به د پردو عسکرو ستهوالی تل د ناخوالو، نښتو او جنگو مهم او اساسي علت يي. جګړې، نا ارامۍ او ډول ډول دوښمنۍ به هم ببله شکه د ناوړو استفادو او فساد له پراختيا، د سوداګرۍ او پانګې اچونې په برخه کې د بې باورۍ، د پانگي او پانګه والو له تښتې او په پای کې د هيواد د اقتصادي کنګل کېدو او پر شا تګ پرته، بله هيڅ نتيجه ونه لري.

د امريکايي چونېيو د اقتصادي ګټو افسانه

ځيني افغان ليکوال او شنونکي استدلال کيي، چې په افغانستان کې د امريکايي لښکرکوټو ستهوالی او تداوم نه يوازي زموږ سياسي استقلال او ملي حاکميت ته تاوان نه لري، بلکي له اقتصادي پلوه هم ډېري ګټې لري. د دوی له نظره يې لو اقتصادي ګټه دا ده، چې د امريکا دولت به زموږ په خاوره کې د خپلو چونېيو له بابته، افغان دولت ته زياتي پيسې ورکيي.

دا خبره سهي (صحيح) ده، چې امريکايي مقامات به د کابل مزدور رژيم ته د محصول يا تاجايي په نامه څه پيسې ورکړي؛ خو مهمه پوښتنه دا ده، چې امريکايي عسکر ولي، د دې ښاغلود استدلال له مخي، له يوې خوا زموږ د خاوري، خپلواکۍ او ملي واکمنۍ دفاع کيي؛ او له بلي خوا افغان دولت ته د محصول په نامه پيسې هم ورکيي؟!
مګر امريکايان خره دي که لېوني، چي هم به زموږ د «ساتني» دپاره خپل پوځيان قرباني کيي؛ د عسکري چونېيو د تمويل په مقصد به ميليارډونه ډالر خاوري کيي؛ او د محصول يا تاجايي په نامه به هم، په کابل کې ناست ګوډاګي حکومت ته، اضافي پيسې ورکيي؟!

دا خو د عقل او منطق خبره نه ده. د مکتب زده کوونکي هم نسي قانع کولای. نه پوهېږم، چي د امريکايي عسکرو او چونېيو د تداوم منتر وهلي پلويان په دې خندني استدلال کي، څه نبوغ او تبحرويني؟! راسئ پر دې خبره يو څه رونا واچوو، چي امريکايان ولي زموږ د «ژغورني» د غمه له يوې خوا ځانونه مرګ ته ورکيي؛ او له بلي خوا د خپلي دايمي استوګني له کبله، کوربه هيوادو ته د محصول په نامه پيسې هم ورکيي؟

واقعيت دا دئ، چي امريکايان ظاهراً ځينو، نه ټولو، کوربه هيوادو ته د خپلو عسکري اډو له بابته څه پيسې ورکيي؛ خو په بدل کې يې داسي څه اخلي، چي له ورکړل سوي محصول سره په هيڅ ډول د پرتلې وړ نسي بلل کېدای. د دغه راز استعماري اډو تر شا په عمومي ډول دا هدفونه او ناورينونه پراته دي:

(c) ketabton.com: The Digital Library

الف) د ملتونو د ملي شتمنيو لوټول: په تېرو بحثو کي يادونه وسوه، چي د افغانستان ستري طبيعي زېرمي او نړۍ وال بازار ته د مرکزي آسيا د سون موادو لکه تيلو او طبيعي غاز او پرېمانه مځکلاندو زېرمو په لېږدونه کي د دې هيواد حساس جغرافيايي موقعيت، امريکايي اشغالگرانو ته لوی او اساسي ارزښت لري.

ب) د هيوادو په کورنيو چاروکي ډول ډول لاسوهني: زموږ امريکا مآبه ليکوال او تحليلگران، قرآنونه او قسمونه اخلي، چي امريکايي چوڼۍ به د افغانستان د دولت په کورنيو چاروکي هيڅ راز لاسوهنه نه کيي؛ ځکه يې نو سته والی، د دوی په عقيده، د بهرنيو لاسوهنو او تېريو ، په تېره بيا پاکستاني پوځيانو او ايراني اخوندانو ، په وړاندي ډېر ضروري گڼل کيږي؛ خو سليم عقل، ژور منطق او تاريخي تجربې دا مفتي او هوايي خبري کله منلای سي.

د هيوادو په کورنيو چارو کي د نه لاسوهني اصل، د معاصرو بين المللي حقوقو له اساسي اصولو څخه گڼل کيږي . د دې زرين اصل سم او دقيق تطبيق کولای سي د ټولو هيوادو ، په تېره بيا زموږ د شاوخوا گاونډيانو په خپلمنځي اړيکو کي د جگړو ، تصادماتو او کړکېچنو په مخنيوي کي لويه مرسته وکي. د همدې اصل له مخي، لکه څنگه چي د خپل هيواد په کورنيو چاروکي د پردو هيوادو لاسوهني په کلکه کړو ، په همدې ډول بايد د نورو هيوادو په کورنيو چارو کي هم د امريکايي پوځونو د لاسوهنو ، گواښونو او تېريو په کلکه غندنه وکو.

زموږ اسکېرلي خلگ له تېرو لسو کالو راهيسي په افغاني خاوره کي د امريکايي او نورو ايتلافي لښکرو د سته والي په وجه، د همسايه او سيمه ييزو هيوادو د رنگارنگ لاسوهنو اوتېريو ، سزاوي گالي. که له حقيقته ستر گي پټي نه کو ، په افغانستان کي د امريکايي قوتو دايمي استوگنه او رنگارنگ خپلسرۍ زموږ، زموږ د همسايه گانو او نورو سيمه ييزو هيوادو په کورنيو چاروکي له لاسوهني پرته بله څه توجيه لرلای سي؟

دلته بې گټي نه گڼو ، چي په تېرو لسو کالو کي د گرانو لوستونکو پام د يرغلگرو پوځو د لاسوهنو يو څو بولگو او مثالو ته را واړوو ، تر څو په خپله قضاوت وکي، چي د پردو عسکرو د توپ او ټانک تر کرغېړن سيوري لاندي د سياسي خپلواکۍ او ملي واکمنۍ ادعاوي څونه واقعيت لري.

- ايا دا د افغانستان د خلگو غوښتنه وه، چي په بون کنفرانس کي د ټرلو دروازو تر شا د هيواد د مشرتابه مسووليت، و پېژندل سوو جنايتکارانو ، قاتلانو ، جاسوسانو او غلو ته وسپارل سي؟! که افغانستان د امريکايي اشغالگرو په لاس کي نه وای، ايا چا د داسي برمنډې لاسوهني جرأت کولای سو؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

- په بون کنفرانس کې د مزدور رژیم د اساسي قانون پروژه طرحه سوه، ایا ځوک کولای سي په هغې کې د امریکايي سلاکارانو له مهندسۍ څخه نټه وکړي؟

- ایا دا زموږ د هیواد دود او دستور ؤ، چې د دفاع وزیر، مرستیالان او نور سرغنه د عسکري جامو (uniform) پر ځای ملکي جامې واغوندي؟ البته، د دفاع یا کورنیو چارو وزرات د مسوولینو له خوا د عسکري یا ملکي کالو اغوستل څه لوخبره نه ده؛ خو سره له هغه هم زموږ په ملي دودو او رواجو کې د پردو ښکاره لاسوهنه ښیي.

- د دفاع یا کورنیو چارو وزارتو د مشرتابه هیأتو د غړو له خوا د ملکي کالو اغوستل ښايي هیچا ته ډېره مهمه او جدي خبره و نه ایسي؛ خو د اشغالګرو له خوا زموږ د هیواد په کورنیو چارو کې لاسوهنې ته هیڅوک په ټیټه سترګه نسي کتلای. ټولو افغانانو ته څرګنده ده، چې زموږ په هیواد کې د مختلط یا ګډ اقتصادي سیستم پر ځای د بازار یا په اصطلاح «آزاد بازار» اقتصادي سیستم چا ودراوه؟

شک نسته، چې د بازار اقتصاد په پرمختللو او ځینو پرمختیايي هیوادو کې ښه نتیجه ورکړې ده؛ ځکه هغوی په دغه راز اقتصادي سیستم کې د عامو خلګو د حقوقو د ساتنې او د شرکتو د ډول ډول سرغړونو د مخنیوي د پاره هم ځانګړي میکانیزمونه او اداري جوړې کړې دي؛ خو په افغانستان غوندې وروسته پاته هیواد کې د چور او چپاو، لاقانونیت او څارونکو ادارو د نسته والي له امله د بازار اقتصاد یوازې د سراښو کورنیو او باندنیو مافیايي ډلو او ځینو بین المللي مالی مؤسسو لکه د پیسود بین المللي صندوق (آی. ایم. ایف)، نړۍ وال بانک او داسي نورو د واکمنو کړیو ګټو ته خدمت کیې.

دا زموږ د خلګو غوښتنه نه وه او نه ده، چې د دولت فابریکې، کارخانې او نوري تصدۍ د خاورو په بیه پر کورنیو او باندنیو مافیايي ډلو وپلورل سي. تر دې چې تېر سو، ایا له تېرو لسو کالو راهیسې زموږ ګومرکي (ګمرکي) تعارفې او نور مالي- اقتصادي سیاستونه د افغانانو له خوا ټاکل کیږي، که د باندنیو دولتو او بین المللي سازمانو له خوا؟

- ایا په هیواد کې واکمن مصرفي اقتصاد د افغاني اقتصاد پوهانو او سیاستوالو د ذهنو محصول دئ، که د پردو دولتو او باندنیو سازمانو (آی. ایم. ایف.، نړۍ وال بانک او داسي نورو) دیکتې سوي لارښوونې؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پردو دولتو او بین المللي سازمانو د دې ناروا او ناسمو لاسوهنو له امله اوس افغانستان د بریښنا د صادرولو پر ځای، له اوزبکستان او تاجیکستان څخه بریښنا رانیسي. د دې نامعقول او بې منطقه اقتصادي سیاست له کبله به زموږ له پریمانه غرنیيو اوبو څخه نه یوازې د بریښنا په تولید ، بلکې کرنه او خړوبولو کې هم کار نه اخیستل کیږي. د داسې تېل سوي اقتصادي سیاست حتمي نتیجه دا ده، چې افغانستان به تل د خپل اقتصاد د ډېرې اساسي او حیاتي مادې په برابرولو کې پردو هیوادو ته اړ يي. البته، دا حقیقت هم هر چا ته ښه ښرګند دئ، چې اقتصادي تړښت یا وابستګي، په خپله سیاسي تړښت ته هم لار هواریي.

د داسې لاسوهنو لیست خورا اوږد دئ، چې د ټولو یادونه یې د دې لنډې رسالې تر حوصلې وتلې خبره ده. البته پر امریکا او ایتلافي دولتو سربېره، ګاونډي او سیمه ییز دولتونه هم د افغانستان په کورنیيو چاروکې پراخې لاسوهنې کیيي، چې د ټولو علت او منشأ بیا هم په هیواد کې پردي پوځونه، بېلابېلې تروریستي ډلې ټپلې او له هغو څخه را پیدا سوې کړکېچن سیاسي او امنیتي حالات دي.

هیله من یم، چې د امریکایي چوڼیيو د تداوم پلویان د دې څو مثالو په لوستلو سره په دې واقعیت پوه سوي يي، چې د پردو عسکرو او چوڼیيو په ستهوالي کې، د پردو هیوادو له راز راز لاسوهنو څخه خوندیتوب، له لویه سره ناممکنه خبره ده. بې شکه، زموږ په کورنیيو چارو کې لاسوهنې د امریکایي چوڼیيو یوازنۍ هدف نه دئ. راسئ په لاندې کرښو کې د داسې استعماري لښکرکوټو ځینو نورو هدفو ته هم لنډه اشاره وکو:

ج) په سیمه کې د استخباراتي شبکو پیاوړې کول او پراخول: دا مسأله دونه روښانه او برمنډه ده، چې ان تفسیر او تشریح ته هیڅ اړتیا نه لري. زموږ سترګه ور او هوښیار هیوادوال، له ورایه ګوري، چې تر امریکایي یرغل وروسته، پر افغانستان سربېره، زموږ زیاتره ګاونډي هیوادونه هم د امریکا د متحدو ایالاتو او ایتلافي دولتو د استخباراتو په لویو او پراخو ځالو اوښتي دي. د پردو لښکرو دغه راز جاسوسي شبکو، بېله شکه د ګاونډییو او سیمه ییزو هیوادو د استخباراتي فعالیتو پراخوالي او سختوالي ته هم لار هواره کړه. نتیجه دا سوه، چې زموږ وران او ویرجن هیواد د دوښمنو هیوادو د استخباراتي جنګو په یوه خطرناک ډګر واوښت؛ او دا جنګونه به د هرې ورځې په تېرېدو سره لا پسې پراخیږي او سختیږي.

د) د سیاسي مخالفینو رټل، زینډی کول، ځورول او تعذیبول: پوهېږو چې د امریکا دولت د بشري سازمانو او ډیموکراټیکو غورځنګو د پیاوړو مخالفتو په وجه نسې کولای، خپلو سیاسي مخالفینو ته د هغه هیواد په قلمرو کې غیرقانوني جزاوې ورکړي؛ ځکه نو د انسان تښتوونکو په څېر د نړۍ له ګوټ ګوټ څخه خپل بېلابېل مخالفین برمته کیيي؛ او بیا یې د راز راز پوښتنو ، پلټنو ، ځورونو او عذابونو د پاره په مختلفو هیوادو کې خپلو

(c) ketabton.com: The Digital Library

جوړو سوو لښکر کوټو ته بیایي. د ښلابښلو انساني ضد شکنجو او ځورونو د پاره د بې ګونا انسانانو دې تښتونو ته په سیاسي او حقوقي اصطلاح رنډیشن (rendition) وایي. د جنګړه جورج. ډبلیو. بوش د ظالمانه واکمنۍ پر مهال ډېر بې ګونا انسانان د سي. آی. اې. د پټو عملیاتو په ترځ کې له ښلابښلو هیوادو څخه حمله و توبره سوه، چې تر ځینو مقدماتي پلټنو او ځورونو وروسته یې سرونه د بګرام او ګوانتانامو له محبسو څخه را ووته.

تر دې شواهدو او مدارکو وروسته، ایا د امریکایي چوڼیو جادو سوي پلویان او خواخوږي دا خبره مني که یا چې زموږ ګران هیواد، په تېره بیا تاریخي بګرام له تېرو لسو کالو راهیسې، د غیرقانوني پلټنو، زیندی کولو او ځورونو، په یوه خطرناک او بدنام بین المللي مرکز اوښتی دئ. په دې تور او انساني ضد محبس کې نه یوازې زموږ بې ګونا هیوادوالو، بلکې د نړۍ له ښلابښلو هیوادو څخه ډېرو نورو مظلومو او بېوزلو کسانو ته هم، په دې یا هغه نامه، رنګارنګ جزاوې او ځورونې ورکول کیږي.

ایا موږ د بشر پالوونکو او روښانفکرانو په نامه دې حقیقت ته غاړه اېښوولای سو، چې له هیواد څخه مو د خپلو او نورو اولسو د زندان یا شکنجه ځای په توګه استفاده وسي؟! ایا کېدای سي په داسي شرمناکو شرایطو کې د افغانستان د ملي واکمنۍ خبره وکړو؟ که کرزی، فهیم، خلیلي، عبدالله عبدالله، قانوني، سیاف، ګیلاني، مجددي، سپنتا، احدی، ارسلا، غني احمدزی او د استعمار نور نوکران د سپکاوي او شرم دې ځورونکي حالت ته د ملي واکمنۍ په سترګه ګوري، نو خدای دې افغانان له هغه حالته وساتي، چې واکمني ګرسره نه یي. بشپړ باور لرم، چې هیڅ با وجدانه، وطندوست او باغروره افغان دا تور او شرموونکی نوم نسي منلای.

- د کوربه هیواد او شاوخوا سیمي د ملي او خپلواکۍ بخښوونکو غورځنګو ځپل او شا ته وهل: زموږ وینښ او هوښیار لوستونکي دا استعماري موخه هم په افغانستان او ګاونډیو هیوادو کې، په ډېري اسانۍ سره کتلای سي. موږ او تاسي ټول شاهدیو، چې له تېرو دو دېرش کالو، په تېره بیا وروستیو لسو کالو راهیسې، د ملي او خپلواکۍ غوښتونکو غورځنګو، سازمانو او شخصیتو او ازونه د استخباراتي شبکو او تروریستي ډلو ټپلو له خوا په بې رحمۍ سره ځپل سوي او ځپل کیږي. په افغانستان کې به د امریکا د دایمي چوڼیو له شامته، دا ملي ضد کړنلاره نوره هم سخته او خطرناکه بڼه واخلي.

- فرهنګي او مذهبي یرغل: په تېرو دو دېرشو کالو، په تېره بیا وروستیو لسو کالو کې د استعمارګرانو د دغه راز فرهنګي یرغل بولګې او مثالونه، هره خوا په پېخر دي؛ خو په خواشینۍ سره د هغو ناوړین زېږونکي نتیجې لا څو کاله نور هم وخت اخلي؛ ځکه په یوه ټولنه کې د فکري او فرهنګي فساد اغېزې سمدلاسه اثر نه ښندي؛ نسبتاً اوږدو کلو ته اړتیا لري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

- د اخلاقي فساد او بېلابېلو جرايمو خپورول: که څه هم له تېرو لسو کالو راهیسې د هیواد په بېلابېلو برخو، په تېره بیا بګرام هوايي اډه کې د پردو عسکرو د اخلاقي فساد، جرم او جنایت، قانون ماتولو او بې پروايۍ ځینې مثالونه تر سترګو سوي دي؛ خو سره له دغه هم په دغو برخو کې د رسوا سوو پېښو ګڼه لا تر اوسه، د پردو پوځیانو د اخلاقي فساد او بېلابېلو جرمو، ریښتینی انځور نه ښيي؛ ځکه د داسي فساد او جرایمو د پروالي او پراخوالي هم وخت ته اړتیا لري. ګران لوستونکي کولای سي د امريکايي پوځیانو د فساد او جنایت خپرولو په اړه ځو لنډي خبري، په فلیپین او جاپان کې د امريکايي ځونيو د اخلاقي فساد او جرمو په برخه کي ولولي.

- د پوځي ازمايښتو او تمرینو له لاري د کوربه هیواد او حتا شاوخوا سیمو محیطي ککړتیا: د پردو عسکرو له خوا د ژوندانه د محیط (چاپېر) د ککړتیا خطر ته باید هیڅکله په سپکه سترګه و نه کتل سي. د ژوندانه پر چاپېر د داسي ککړتیاوو د ناوړو اغېزو د تشریح او روښانو د پاره بې ګټي نه ده، چي درنو لوستونکو ته په فلیپین او جاپان کي، د امريکايي ځونيو په اړه ځیني شمېري او واقعیتونه وړاندي کو:
د خپرو سوو څېړنو او شمېرو له مخي، په فلیپین کي د کلارک د هوايي اډې د پخوانۍ ساحې اړوند څاهانو د څښلو اوبه، په تېلو او شحمي موادو ککړي سوي دي. له هغو څلېرویشتو (۲۴) ځایو څخه چي د اوبو نمونې یې کتلي سوي دي، په دوه ویشتو (۲۲) ځایو کي د سیمابو، نایټریټو، کالیفورم بکټریا، سرپو، دایلدرینو او محللونو په ګډون د ککړوونکو عناصرو او مرکباتو ګچه، د څښلو په اوبو کي د هغو تر ټاکل سوي ګچي ډېره زیاته وه. دا ککړوونکي توکي تر ډېره وخته په شاوخوا چاپېر کي پاتېږي؛ او د خوړو ځنځیرته په لار موندلو سره، له بیالوژیکي پلوه نورهم ډېر بنت مومي.

د هغو نوزوکړو کوچنیانو د روغتیا په اړه، چي مندو یې د اوکیناوا د کدینای هوايي اډې په ګاونډ کي ژوند کاوه، د ۱۹۹۲ع کال یو رپوټ ښيي، چي د جاپان د نورو نوزوکړو کوچنیانو په پرتله د دغو نوزوکړو کوچنیانو وزن ډېر لږ ؤ؛ او دا نیمګړتیا، په هغه هوايي اډه کي له الوتکو او نورو زړه لړزوونکو ږغو څخه انګېرل کیږي. د سپین ساحل (وایټ بیچ) د اټومي اوبتلو د درېدو په ساحه کي د جاپان د حوزوي روغتیا شمېرني، په ماشومانو کي د لوکیمیا او په لویانو کي د سرطانو لوړه ګچه ښيي؛ د مثال په توګه په ۱۹۹۸ع کال کي، هغه دوې ښځي د اینې د سرطان له کبله مړې سوې، چي په سپین ساحل کي د صدف لرونکو حلزونو او ناوړو بحري بوټو په را ټولولو لګیا وې. په فلیپین او جاپاني اوکیناوا کي د امريکايي لښکرکوټو د زیان اړونکو محیطي عواقبو په اړه زیات تفصیل، په دې تحلیلي او معلوماتي مقاله کي وګورئ:

http://www.yonip.com/main/articles/womenmilitary.html

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه د افغانانو د سپېڅلي او سرلوړي خاورې د کرايه کولو هويت باييللو « مبتکرينو » ته بلنه ورکوم، چې يو پلا د خپل معاصر تاريخ په لوستلو سره وګوري، چې انګرېزانو د ډيورنډ د تپل سوی تړون پر بنسټ، د اتلسو (۱۸) لکو روپو کلنۍ مرستې په بدل کې، د افغانستان له مزدور واکمن - امير عبدالرحمان خان څخه څه واخيسته؟! ايا تاسې ته د هيواد د سوهيلې او ختيځو سيمو له لاسه وتل؛ او د يوه غښتلي واحد قوم، واحدې خاورې، واحد کولتور او واحدې ژبې ټوټه ټوټه کېدل، کوچنۍ خبره ښکاري؟!

د امريکايي چوڼيو ځيني منتروهلي پلويان له واقعيتو څخه په بې خبرۍ يا سترګو پټولو سره دا درواغجنه ادعا هم کيي، چې ګوندې امريکايي چوڼيو د نړۍ په هيڅ هيواد کې ځايي خلګو ته هيڅ ډول ستونزې او پېچومې نه دي پيښې کړې. زه نه پوهېږم، چې دا ښاغلي د پيل په غوږ کې بيده دي، که له کالو سره د خلګو په سترګو ننوزي؛ او لمر په دوو ګوتو پټيږي؟

د ليکنې په دې برخه کې د ګرانو او درنو لوستونکو پام هغو شخړو، ناخوالو او ناوړو عواقبو ته را اړوم، چې امريکايي چوڼيو د نړۍ په بېلابېلو هيوادو کې، مېشتو خلګو او سياسي واکمنانو ته په ميراث پرېښې دي.

ټول جهان خبر دئ، چې د جاپان خلګ هره ورځ د هغه هيواد په اوکيناوا کې د امريکايي اډو د تړلو دپاره مظاهرې کيي؛ ځکه د دې ښار خلګ د امريکايي پوځيانو له اخلاقي فساد او راز راز جرايمو څخه پزې ته رسېدلي دي. په اوکيناوا کې د امريکايي اډو پر مسأله بېلابېلو شخړو او مخالفتو، د جاپان پخوانی صدراعظم (يوکيو هاتوياما) د انتخاباتو تر را رسېدو مخکې استعفاء ته اړ کړ. په دې چې دی د خپل ګوند له غړو سره، د هغې ژمنې په پوره کولو کې پاته راغئ، چې ويلي يې وه، د سياسي واک تر اخيستو وروسته به د اوکيناوا له ټاپوګانو څخه امريکايي چوڼۍ وباسي. د دې کړکېچنې مسألې د نورو تفصيلاتو دپاره د دغه اينټرنيټي پاڼې وګورئ:

http://www.closethebase.org/
http://people.sabanciuniv.edu/ficici/docs/20070710-Okinawa.pdf
http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/asia/japan/7795734/Japanese-PM-Yukio-Hatoyama-resigns-over-broken-Okinawa-base-promise.h
http://www.worldpublicopinion.org/pipa/articles/international_security_bt/579.php

اوس راسئ په جاپاني اوکيناوا کې د ځای پر ځای سوو امريکايي پوځيانو د جرمو او جنايتو په اړه هم څو ټکي وړاندې کو، تر څو د دغه راز چوڼيو سرسپارلو مدافعانو ته ښه څرګنده سي، چې په افغانستان کې د امريکايانو د

(c) ketabton.com: The Digital Library

همېشنييو پوځي مرکزو له سته والي سره هوکړه به د هغو پر خطرناکو سياسي نتيجو سربېره، په جنايي برخه کي هم، زموږ بد مرغه هيواد له ډېرو لويو ستونزو او پېچومو سره مخامخ کړي.

د خپرو سوو شمېرو له مخي، جاپان ته د بيرته سپارلو په د ېرشو کالوکي، په دغو ټاپوګانوکي مېشتو امريکايي پوځيانو پينځه زره (۵،۰۰۰) جُرمونه کړي دي، چي د هغو په سلو کي لس (۱۰) مشدده جرمونه يا هغه جرمونه دي، چي د افغانستان د جزا د قانون د ډلبندۍ له مخي د جنحې او جنايت په توګه پېژندل سوي دي. په دغه ډله جنايتوکي وژنه، جنسي تېری، د خلګو پر جسمي تماميت ډول ډول بريدونه، وسله والي غلاوي او داسي نور شامل دي. د دغو جنايتو د خرنګوالي، بېلابېلو ډولو او پر ځايي اوسېدونکو د هغو د ناوړو اغېزو په اړه نور مالومات، په دغو ويبپاڼوکي ولولئ:

http://www.davidappleyard.com/japan/jp22.htm
http://nihon.awardspace.com/okinawa_sofa_crime.html
http://okinawa-island.blogspot.com/2010/01/list-of-main-crimes-committed-and.html

په يوه بل ځای کي راغلي دي، د اوکيناو خلګ انګېري (که څه هم په دې انګېرنه کي کېدای سي تر څه اندازې د بهرنيانو ضد احساسات هم نغښتي وي) چي د امريکايي چوڼييو د «مجرمانه څپو» له خوا کلابند سوي دي. په اوکيناوا کي د دې جرم زېږوونکو مرکزوځيني نوري ستونزې او کړاونه، چي جاپاني سياستوالو او له هغې ډلي څخه د جاپان مستعفي صدراعظم - هاتوياما - يې هم د لغوه کولو يا تعديل کولو وس و نه موند، دا دي، چي د دغو امريکايي چوڼييو پوځي کارکوونکي، په ډېري اسانۍ د قانون له منګولو څخه تښتي؛ او تر جرم يا جنايت کولو وروسته، د محاکمې او استرداد په پلمه، متحده ايالاتو ته استول کيږي. د دې مسألې د نورو جزيياتو دپاره، د اينټرنيټ دغه پاڼه وګورئ:

http://thesop.org/story/world/2010/02/03/crime-and-the-us-military-in-okinawa.php

د ځينو کوربه هيوادو پر خلاف، چي د امريکايي چوڼييو له درکه د محصول يا تاجايي په نامه څه پيسې تر لاسه کيي، جرمني دولت په خپله خاوره کي د امريکايي چوڼييو د سته والي له بابته، د دغه هيواد دولتي مقاماتو ته په کال کي تقريباً يو ميليارډ (۱،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰) ډالر محصول ورکيي. د دې خبر نور تفصيل د اينټرنيټ په دې لينک کي وګورئ:

http://www.fluglaerm-kl.de/dl/American_bases_in_Germany_fs.pdf

(c) ketabton.com: The Digital Library

که څه هم په جرمني کې د سوسیال ډیموکراټیک ګوند او زرغون (ګرین) ګوند ایتلافي حکومت، د عراق پر خلاف د امریکا او بریتانیا له جنایتکارانه یرغل سره ژور مخالفت لاره؛ خو سره له دغه هم په ناټو کې د غړیتوب او په خپله خاوره کې د امریکایي پوځي اډې د ستنه والي له امله، مجبور ؤ چې له یرغلګرو هیوادو سره لوژیستیکي او عسکري مرسته وکړي. دا مرسته د جرمني له اساسي قانون څخه څرګنده سرغړونه ګڼله کیږي؛ او د عراقي اولس پر ضد وحشیانه تیري کې د دې هیواد د سوشل ډیموکراټیک ګوند او زرغون ګوند د ایتلافي حکومت روښانه پړتیا زبادېږي. د دې موضوع نور جزییات، په دې مضمون کې وګورئ:

http://www.wsws.org/articles/2003/apr2003/germ-a07.shtml

زموږ هوښیار او حقپال لوستونکي په خپله قضاوت کولای سي، که جرمني غوندي ستر، پرمختللئ او غښتلی هیواد د امریکایي چوڼیو د فشارو له امله خپل اساسي قانون تر پښو لاندي کیږي، نو د نوري نړۍ، په تېره بیا زموږ غوندي مزدورو او بېوزلو حکومتو به څه حال یې؟! په همدې دلیل دا خبره له هر راز شک او شبهې وتلې ده، چې د امریکایي چوڼیو په موجودیت کې به زموږ ملي واکمني او سیاسي خپلواکي، هیڅکله له تېریو او لاسوهنو خوندي نه یې.

د نړۍ والو چارو شنونکو ته مالومه ده، چې د امریکایي چوڼیو فعالیتونه، په فلیپین کې هم زیاتره له سیاسي شخړو او لانجو سره لاس او ګرېوان یې. دنیویارک ټایمز په لاندني لینک کې د فلیپیني حکومت او امریکایي مقاماتو تر منځ دغه راز شخړو ته یوه لنډه کتنه سوې ده:

http://www.nytimes.com/1991/12/28/world/philippines-orders-us-to-leave-strategic-navy-base-at-subic-bay.html

کشکې په افغانستان کې د امریکایي لښکرکوټو پلویانو د پردو یرغلګرو د دایمي حضور په ستاینه کې ترستوني څېرلو او ړندو لیکنو دمخه، یو پلا په فلیپین کې د امریکایي پوځیانو د استوګنې ترخه او شرمناک درسونه لوستي وای؛ او بیا د دغه راز بدمرغو استعماري تأسیساتو دفاع په سنګر کې دربدلي وای.

د نړۍ په ځینو هیوادو کې د امریکایي پوځیانو حضور اوس داسي شرمونکي حالت ته رسېدلئ دئ، چې هیڅوک یې له منلو نتهه نسي کولای. د مقالې په دې برخه کې، په ځینو هیوادو کې د امریکایي لښکرکوټو د ناورین زېږونکي حالت په اړه څو لنډې خبرې کو؛ او خپلو مُدبر لوستونکو ته بلنه ورکوو، چې په خپله د افغانستان غوندي دودیزې ټولنې په ځانګړو فکري او فرهنګي شرایطو کې د هغو د خطرناکو عواقبو په باب اټکل وکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نړۍ والو چارو شنونکو ته ښه ښکاره ده، چې د « سوبیک » خلیج په سمندري اډه او کلارک هوايي اډه کې د امریکایي پوځیانو د استوګنې پر مهال د«اولنګاپو» او« انجیلیس» ښارو فحشا ، په ټوله نړۍ کې نوم لاره. دا ناوړه حالت تر(۱۹۹۱ع) کال یاني دقیقاً هغه مهاله پورې روان ؤ ، چې د « مونټ پینتوبو» اورغورځوونکي د کلارک هوايي اډې ډېره برخه ورانه کړه. په دې برخه کې زیات مالومات، له دغو اینټرنیټ پاڼو څخه تر لاسه کولای سئ:

http://en.wikipedia.org/wiki/Prostitution_in_the_Philippines
http://www.filipinawives.com/memorial.html
http://www.google.co.uk/#hl=en&q=crimes+in+philippines&aq=1&aqi=g3g-v4g-j3&aql=&oq=crimes+in+phi&pbx=1&bav=on.2,or.r_gc.r_pw.&fp=ecb04e88bcddfc48&biw=1366&bih=620

په(۱۹۴۷ - ۱۹۸۰ع)کلو کې اته څلوېښت(۴۸) فلیپینیان، چې ډېري پر څلورمه برخه یې ښځې او کوچنیان وه، د امریکایي چونیو په شاوخوا کې، په وحشیانه بڼه و وژل سوه. د بشري حقوقو د ساتنې ډېر سازمانونه په دې باور دي، چې د امریکایي چونیود منسوبانو د جرمو او جنایتو ډېره برخه یا اصلاً نده را برسېره سوې یا په لوی لاس پټه ساتل سوې ده؛ ځکه په دغه راز جرمو او جنایتو کې ښکېل امریکایي پوځیان ،یو هم په فلیپینی محکمه کې، نه دئ محاکمه سوئ.

یوازي په « اولنګاپو» ښار کې څلور زره، درې سوه شپږ پینځوس (۴،۳۵۶) ښځو جوازونه تر لاسه کړي دي، چې مېلمه پالو(د بدلمنو یا فاحشو ښځو فېشني نوم) دنده وکي. په « انجیلیس» ښار کې، چې پینځه سوه (۵۰۰) میخانې کاروبار لري، د دغو ښځو شمېر درو زرو څلور سوو دېرشو (۳،۴۳۰) ته رسیږي. په « سوبیک » کې د دغه راز ښځو شمېر درې سوه اته څلوېښتو (۳۴۸) او په « مبلکت» کې درو سوو (۳۰۰) ته رسیږي. البته، داارقام په جنسي سوداګری کې د ښکېلو ښځو بشپړ او دقیق شمېر نه ښیي؛ ځکه که د بې جوازه کوڅه یي ښځو شمېر هم ور سره ملګری سي، بیا یې نو شمېر په « اولنګاپو» ښار کې د نهو زرو (۹،۰۰۰) شاوخوا او په « انجیلیس» ښار کې تقریباً اوو زرو (۷،۰۰۰) ته رسیږي.

په(۱۹۸۵ - ۱۹۹۱ع)کلو کې د « انجیلیس» ښار د ایدز له کاري ډلې سره د ایچ آی. وی. یو څلوېښت(۴۱) مالومې پېښې ثبت سوي، چې له هغو څخه نهه (۹) ناروغان مړه سوي دي.

په جنوبي کوریا ، جاپان او فلیپین کې هغو کوچنیانو ته په سپکه او بده سترګه کتل کیږي، چې له امریکایي پوځیانو څخه زېږېدلي یې. داسې کوچنیان، چې زیاتره د پلرو له خوا پرېښوول سوي؛ او له خپلو مندو سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

لوېيږي، له پلرنيو ځېرو سره د ورته والي له کبله، د ژوندانه په ټولو برخو، په تېره بيا ښوونه او روزنه کې د خلګو له تعصب او سپکاوي سره مخامخ کيږي. د نور تفصيل د پاره، دا هراړخيزه مالوماتي مقاله ولولئ:
http://www.yonip.com/main/articles/womenmilitary.html

که د امريکايي چوڼيو سرسپارلي او جادو سوي مدافعان دغو تکان ورکوونکو واقعيتو او شمېرو ته هم هيڅ ارزښت نه ورکيي، بيا نو په کار ده، چې په کابل کې د امريکايانو مزدورو واکمنانو ته سلا او مشوره ورکړي، چې د فاحشه خانو، شرابخانو، حراميانو او په پای کې اېډز او له هغو ځخه نورو را پيدا کېدونکو ناورينو د مخنيوي دپاره هم مخکي له مخکي تياری ولري؛ ځکه هر ځای چې د دې فرعونانو پښې اېښوول سوي دي، د شرابخانو، نايټ کلبو او فاحشه خانو جوړېدل او د ډول ډول جرمو او جنايتو خپرېدل حتمي او ضروري خبره ده.

که څه هم د امريکايي او ايتلافي ځواکو له خوا زموږ د سپېځلي او وياړلي هيواد له اشغال سره جوخت، د دغه راز بې ناموسيو او بد اخلاقيو زړي هم د هيواد په ګوټ ګوټ کي کرل سوي دي، چې د بګرام هوايي اډه په هغو کي ځانګړی نوم لري؛ خو سره له دې هم د دغه راز فساد ورانوونکي عواقب لا تر اوسه به سم ډول نه دي را منځ ته سوي؛ اما په دې خبره کي شک نسته، که امريکايي چوڼۍ ځو کاله نور هم پاته سي، هغه مهال به دا فساد هم ديوه لوی ملي ناورين وګچي ته ورسيږي. له دې امله بايد پر ټولو هغو ناموس پلورونکو د زړه له کومي لعنت او نفرت و وايو، چي زموږ په سرلوړي هيواد کي، دې توري او شرمناکي لکې ته، د هر ډول شرايطو او امکاناتو په برابرولو کي برخه اخلي.

په سعودي عربستان کي هم له امريکايي اډو سره د عامو خلګو مخالفت څه پټه خبره نه ده. درنو لوستونکو ته ځرګنده ده، چي له سعودي حکومت سره د القاعدې او نورو مخالفينو د وسله وال مقاومت يو ازنی دليل هم په پيل کي همدغه امريکايي چوڼۍ وې؛ ځکه امريکايي پوځونه په حقيقت کي د خليج د جګړې په پلمه په سعودي عربستان کي ځای پر ځای سوي وه. معقوله او پرځای خو دا وه، چي تر خپل رسمي مأموريت وروسته يې سمدستي د سعودي عربستان خاوره پرېښې وای؛ مګر په خواشينۍ سره چي د فارس خليج په حساسه ستراتيژيکه سيمه کي يې خپلو استعماري هدفو ته په پام سره، پښې اوږدې و غزولې. که چا د وسله وال مقاومت په زور نه وای ايستلې، ښايي شکه به تر اوسه پوري د راجاګانو او نوابانو په شان هوري ناست وای. د دې موضوع نور تفصيل په دغو ويبپاڼو کي وګورئ:

http://en.wikipedia.org/wiki/United_States_withdrawal_from_Saudi_Arabia
http://news.bbc.co.uk/1/hi/world/middle_east/2984547.stm

(c) ketabton.com: The Digital Library

موږ او تاسي ټولو افغانانو ته مالومه ده، چي په ۲۰۰۱ ع کال کي ځینو امریکایي الوتکو له پاکستاني هوایي ډګرو څخه پر افغانستان بریدونه وکړه. همدا اوس هم ویل کیږي، چي د سي. آی. اې. بې پیلوټه الوتکي (drone predators) له ځینو پاکستاني هوایي اډو څخه پر افغانستان او قبایلي سیمو بمباری کیږي. دا واقعیت د پاکستان په ایبټ آباد کي د اسامه بن لادن پرکور د امریکایي قواوو د وژونکي ګوزار او له امریکایي چاراوکو سره د پاکستاني واکدارانو تر ظاهري شخړو او لانجو وروسته لا نورهم ثرګند سو. په حقیقت کي د بن لادن تر وژني وروسته ؤ، چي دوو مخو پاکستاني پوځیانو د بن لادن د پلویانو د خواخوږۍ په خاطر د امریکاد بې پیلوټه الوتکو پر مخ د خپلي «شمسي» نومي هوایي اډې، د بندولو خبري وکړې.

ښایي دا ظاهري جار و جنجال د پاکستاني عامه افکارو دغولولو دپاره د پاکستاني او امریکایي پوځیانو د زرګري جنګو یوه برخه یې؛ خو د پاکستاني او امریکایي واکمنانو له خوا د پاکستان له «شمسي» هوایي اډې څخه د کار اخیستني په اړه د حقایقو له پټولو سره سره، له دې روښانه واقعیت څخه هیڅوک نټه نسی کولای، چي د پاکستان درست خلګ، په تېره بیا مظلوم او بېوزلي پښتانه، په قبایلي سیمو کي د امریکایي ډرون له ړندو او بې رحمانه بریدو سره سخت مخالفت لري. د نړۍ خبري وسایل هره ورځ د امریکاد دغه راز وحشیانه بریدو پرخلاف د پاکستاني اولس، په تېره بیا جګړو ځپلو پښتنو د مظاهرو او لاریونو شاهد دي.

پاکستانۍ خاوره، اوبه او فضا تر اوسه په پټه یا ښکاره د امریکایي ځانګړو قواوو او سي. آی. اې. لوبه او پراخه ځاله ده؛ ځکه نو هیڅوک له دې خبري مخ نسي اړولای، چي له امریکایي پوځ او استخباراتي کړیو سره د پاکستاني دولت ښکاره یا پټو همکاریو په هغه هیواد کي د جګړې، نا امنیو او سیاسي شخړو خورا لوی اورونه بل کړي دي. د دې سرکښو اورونو له کبله پاکستاني اقتصاد او پاکستاني اولس ته دونه ستر او پراخ تاوانونه اوښتي دي، چي د جنرال پرویز مشرف او زرداري له حکومتو سره بې د امریکایي مقاماتو په اقتصادي او عسکري مرستو، هیڅکله سر نه سره ورځي. که په پاکستاني قلمرو کي د امریکایي پوځو او استخباراتي شبکو پټي او ښکاره لاسوهني نه وای، پوره باور دئ، چي نن به د دې هیواد پر خپلواکۍ غوښتونکو خلګو، په تېره بیا مظلومو پښتنو، د قیامت شپې او ورځي نه تېرېدای. د پاکستان او امریکا د روانو عسکري همکاریو د ځینو اړخو په اړه نور مالومات دلته کتلای سي:

http://www.foxnews.com/politics/2009/02/19/official-confirms-using-pakistan-base-launch-attacks/
http://www.timesonline.co.uk/tol/news/world/asia/article5762371.ece

(c) ketabton.com: The Digital Library

په تورکيه (ترکيه) کي د اينجرليک امريکايي چونۍ هم له ورايه د تورکيې په سياسي نظام کي د هغه هيواد د پوځيانو د ښکاره برلاسي، د اسراييلو د صهيونيستي دولت د ټينګښت او په سيمه کي د امريکا د ځينو نورو استعماري هدفو د تحقق د پاره کار کيږي. بې ځايه نه ده، چي د ليکني په دې برخه کي د امريکايي پوځيانو د همېشني حضور له افغاني پلويانو څخه پوښتنه وکو، چي که بې هويته تورکي پوځيان او سياستوال د نړۍ والو بشري حقوقو او ملي - اسلامي دودو پر خلاف خپلو ښځو ته په دولتي ادارو او تحصيلي مؤسسو کي د پوړني اغوستلو اجازه نه ورکيږي، موږ افغانان هم بايد د هغو د دې جاهلانه او انساني ضد عمل پېښې وکو؟ !
که غرب مآبه تورکي پوځيانو او سياستوالو د خپل سياسي ژوند د بقاء د پاره هر بدو بلا ته لاسونه اچول، موږ افغانان به يې هم په پټو سترګو تقليد کوو؟ مګر موږ د مولانا جلال الدين بلخي غوندي عارف او سيد جمال الدين افغاني غوندي متفکر او مبارز په لرلو سره دې اړ يو چي د هويت بايللو تورکانو پر ناسمه لار ګام کښېږدو؟ ! زموږ عارفانو او مفکرانو تورکانو ته د پوهي، پرمختګ او بشپړتيا لار ښوولې ده، ځکه نو تقليد او پېښې کول د هغوی کار دئ نه زموږ.

په داسي حال کي، چي په ټولو لوېديځو هيوادو (فرانسه يوازني هيواد ؤ، چي په دې ورو ستيېو وختو کي يې د هغه هيواد په عامه ځايو کي د بوغرې يا چادري پر اغوستو بنديز ولګاوه) کي مسلماني ښځي حق لري، په خپله خوښه کالي واغوندي؛ مګر د تورکيې متعصبو پوځيانو او سياستوالو د خپل هيواد د ښځو له دې منل سوي انساني او اسلامي حق څخه سترګي پټولې، تر څو چي د دغه هيواد پارلمان د (۲۰۰۸ع) کال د فبرورۍ پر اوومه نېټه د تورکيې په رسمياتو کي د پوړني اغوستلو بنديز ايسته کړ. په تورکيه کي د پوړني اغوستلو د ناروا او بې ځايه بنديز د ايسته کولو تفصيل، د ويکيپيديا په دې پاڼه کي وګورئ:
http://en.wikipedia.org/wiki/Headscarf_controversy_in_Turkey

که څه هم تورکيه خاص جيو - ستراتيژيک موقعيت او له کُردانو، قبرص او ارمنيانو سره تاريخي ستونزې لري، مګر سره له هغه هم که يې عام خلګو ته په ريشتيا سره اختيار ورکړل سي، ښايي نه په ناټو کي غړيتوب او نه هم په خپل هيواد کي د امريکا همېشني حضور ته غاړه کښېږدي.

د تورکيې د سياسي تاريخ پوهانو او شننونکو ته په بشپړه توګه مالومه ده، چي د امريکا متحدو ايالاتو تل په تورکيه کي د خپلي پوځي اډې او وفادارو تورکي پوځيانو له لاري د هغه هيواد د ډيموکراټيکو رژيمو په رنګولو کي لويه برخه اخيستې ده. د تورکيې په سياسي نظام کي د غرب مآبه پوځيانو برلاسی تر لمر روښانه خبره ده . تورکيه، پاکستان او اسراييل د نړۍ له هغو درو مشهورو هيوادو څخه دي، چي درست سياسي نظام يې په

(c) ketabton.com: The Digital Library

واقعيت کي د پوځي واکمنانو په لاس کي دئ. په ترکيه کي د عسکري کودتاوو او له قبرص او ارمنيانو سره د ترکانو د تاريخي مسألو په باب، دغه ويبپاڼي وګورئ:

http://en.wikipedia.org/wiki/Category:Military_coups_in_Turkey
http://www.historyplace.com/worldhistory/genocide/armenians.htm
http://en.wikipedia.org/wiki/Cyprus_dispute

سربېره پردې، ايا هرهغه څه چي د ترکيې يا کوم بل هيواد په ګټه يي، بايد هرومرو زموږ د هيواد په خير او ګټه هم يي؟ مګر تر اوسه مو په دې روښانه خبره سد نه رسيږي، چي مختلف هيوادونه، بېلابېل عيني او ذهني شرايط لري؛ او له يوه هيواد څخه بل هيواد ته د سياسي، اجتماعي، فرهنګي او اقتصادي سيستمو يا د هغو د ځينو برخو او عناصرو ميخانيکي او مقلدانه لېږدول، له ولسي پاڅونو، مخالفتوا و ستونزو پرته بله څه نتيجه نه لري. ايا زموږ د جنګ ځپلي او کړېدلي هيواد وروستي څو دېرش کلن تاريخ، د دې مدعا روښانه ثبوت نه دئ؟

دې ټولو دلايلو او شواهدو ته په پام سره بايد د دې روښانه حقيقت له منلو مخ وانړوو، چي د امريکا چوني په هيڅ ځای کي د ځايي خلګو غوښتنه نه ده.

ولي؟
ځکه چي دا ډول استعماري چوني نه يوازي په کوربه هيواد، بلکي په چارچاپېره سيمه کي د انسان ځپلو، زيندی کولو، چور او چپاو، فساد خپرولو، ګواښلو، ورانولو او ککړولو خورا خطرناک مرکزونه دي. ښکاره او څرګنده خبره ده، چي خلګ په خپلو سيمو او هيوادو کي د پردو لاسوهني، جنايتونه، فحشاوي، لوټماری، بې عزتی او نوري ناروا وي نسي منلای.

په دې خبره خو د کوچنيانو هم سر خلاصيږي، چي استعماري قدرتونه هيڅ کار بې ګټي او بې مطلبه نه کيي، نو امريکا څنګه له دې کلي او اساسي اصله مستثناء کېدای سي، چي زموږ افغانانو له غمه به تر خپلو وينو او پيسو تېريږي؟ په لاندي لينک کي د امريکا له پوځي اډو سره، د بېلابېلو سيمو د ځايي اوسېدونکو د مخالفتو ګچه وګورئ. له وړاندي سوو نظر پوښتنو څخه په ډاګه ښکاري، چي خلګ په خپلو ملي او وطني مسألو کي د استعمار په ناولو او خطرناکو نخشو ډېر ښه پوهېږي:

http://www.worldpublicopinion.org/pipa/articles/international_security_bt/579.php

اما د استعمارګرانو د پيسو يا نورو اقتصادي مرستو تشه بايد څنګه ډکه کو؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

زموږ وياړلۍ ملي تاريخ ښيي، چي افغانان کولای سي د خپلو پلرو او نيکو په شان په لوړه، ښېوزلۍ او راز راز اقتصادي کړاونو کي ګوزاره وکړي؛ خو دا هيڅکله نه مني، چي د پردو مغرضانه پيسو ته په سترګو نينګلو سره، د غلامۍ طوق غاړي ته واچيي؛ او سوکه سوکه د خپلي سپېڅلي او سرلوړي خاوري، واک له لاسه وباسي.

موږ افغانان بايد هيڅکله د پردو پيسو ماهيت، د ترلاسه کولو لار او په تولنه کي د هغو اغېزې او نتيجې له پامه و نه غورځوو. بايد تل دي پوښتنو ته جوابونه و موو، چي پردي هيوادونه د څه مقصد دپاره پيسې راکيي؟ د راکولو لار يې څه ده؟ او په پای کي د دغه راز پيسو تر لاسه کول زموږ مځکنۍ بشپړتيا، سياسي خپلواکۍ، ملي واکمنۍ او ملي يووالي ته څه زيان رسولای سي؟ هغه خولۍ دي خدای هيڅکله زموږ پر سر نه کړي، چي د سر او وجود خطر را منځ ته کيي.

که د پردو پيسو په تر لاسه کولو کي دغو زرينو اصولو او معيارو ته پام و نکړو، بيا نو د هيواد د مځکنۍ بشپړتيا، سياسي استقلال، ملي حاکميت او ملي وياړونو د زيانمن کېدو او ان نابودۍ خطرونه هم بايد د زړه له کومي ومنو.

بايد ويښ او هوښيار اوسو، چي استعمارګران د لرغونو توکو د سراښو او غولوونکو سوداګرو په څېر په دې ناروا معامله کي د څو تنګو په ورکولو سره، زموږ لرغوني او تاريخي خزانې تر ګوتو کيي. بايد د خپلو پلرو او نېکو ارزښتناک تاريخي ميراثونه په هيڅ بيه له لاسه و رنکړو. په دغه راز بايلونکي قمار کي د ګټي تر لاسه کول، فقط افسانه ده او بس.

له دې سَوَبه بايد وياړلي او سرلوړي افغانان د هيواد د اقتصادي پرمختګ دپاره د استعمارګرانو د پوځي اډو د تباه کوونکي محصول يا ماليې پر ځای پر خپلو پربمانه طبيعي زېرمو، پياړو متو، نه ستړي کېدونکي کار، نوښتګرو مغزو، علمي تجربو، ښې اداري، عادلانه نظام، يووالي او پيوستون تکيه وکړي، چي هم مو اقتصادي سوکالۍ ته لار هواروي؛ او هم مو وطن، خپلواکي او ملي ارزښتونه له هر ډول لاسوهنو او يرغلو څخه خوندي ساتي.

امريکايي چونۍ او نمايشي لويه جرګه

لکه څنګه چي په تېرو مباحثو کي هم يادونه وسوه، زموږ د ځينو غرب مآبه ليکوالو او شننونکو د ناسمو ادعاوو پر خلاف، په افغانستان کي د امريکايي چونېيو جوړول، په هيڅ وجه د (۲۰۱۴ ع) کال خبري نه دي. زموږ سترګه ورو او باخبره هيوادوالو ته په بشپړه توګه څرګنده ده، چي د دې ډول استعماري چونېيو د جوړولو کار له تېرو لسو کالو ياني د امريکايي يرغل له همغي اولي ورځي څخه پيل سوئ؛ او تر اوسه پوري، په پوره چټکۍ سره روان دئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

له شينډنډ څخه تر کونړو، له بلخ او کندوز څخه تر خوست او پکتيکا پوري ګرده افغانستان د امريکايانو او نورو ايتلافي پوځو په لويو او کوچنيو لښکرکوټو ډک دئ. له دې روښانه حقيقت څخه هيڅوک سترګې نسي پټولای.

البته، هغه څه چي تر اوسه نه دي سوي، دې کرغېړنو استعماري چوڼيو ته د په اصطلاح «رسميت» او «مشروعيت» ورکولو خبره ده او بس. د حامد کرزي په مشرۍ مزدور حکومت، د عبدالله عبدالله، امرالله صالح او احمد شاه مسعود د ورونو په مشرۍ مزدور اپوزيسيون او د ډول ډول جنګي ډلو ټپلو له استازو، بېلابېلو جاسوسانو او تپل سوو مزدورانو څخه ډک پارلمان او ولايتي جرګې هم د دغه راز تش په نامه «رسميت» او «مشروعيت» دپاره، تر ټولو ښه او مناسبه موقع ګڼله کيږي. بې شکه، امريکايانو د دې طلايي چانس د تر لاسه کولو دپاره، په تېرو لسو کالو کي خپل زرګونه پوځيان مرګ او درد ته ودرول؛ ميليارډونه ډالر يې په اور کي واچول؛ په خپل هيواد کي دننه او دباندي يې د ميليونو سوله دوسته اولسو، مخالفت او دوښمنۍ ته غاړه کښېښوه. که دا حساسه او طلايي موقع له ګوتو ووزي، مانا به يې په ساده ټکو سره دا يې، چي امريکايان افغانستان ته په ډکو لاسو راغله؛ خو په تشو لاسو بيرته ووته. بې انساني تلفاتو، مالي تاوانو، شرمناکي رسوايۍ او بدنامۍ به يې هيڅ ګټه نه يې کړې.

که څه هم د يرغلګرو پوځو د تپل سوي رژيم د اساسي قانون د نيويمي (۹۰) مادې د پينځمي (۵) فقرې له حکمو سره سم، د بين المللي تړونو او ميثاقو منل يا له هغو سره د افغانستان د يو ځای والي فسخه کول د «ملي شورا» د واکونو په ډله کي ياد سوي دي؛ خو سره له هغه هم امريکايي اشغالګرو زموږ د هيواد او سنيبو سياسي واقعيتو ته په پام کولو سره، دا غوره ګڼلې ده چي د خپلو استعماري چوڼيو د «رسمي کولو» کړکېچنه او لانجمنه مسأله د يوې قلابي لويې جرګې د استازو له خوا تأييد او تصويب کړي.

د امريکايي سياستو طراحان د لويې جرګې په جوړولو سره د دغه دوه لوی هدفونه، په پام کي لري:

- اول دا چي د ولسي جرګې د تصويب او ملاتړ په تر لاسه کولو سره غواړي په افغانستان، سيمه او ګرده نړۍ کي، خپلو دايمي چوڼيو ته د «مشروعيت» او «قانونيت» دروغجن پوښ ور واغوندي؛ او له دې لاري په خپل ګومان پر هيواد پالو، خپلواکو او سرلوړو افغانانو سربېره د ګاونډيانو هيوادو او د سيمې د لويو لوبغاړو له مخالفتو او اعتراضو څخه د «تبنتي» لار ومومي.

- دوهم دا چي په دې مهمه ملي او وطني مسأله کي د کرزي د مزدور حکومت او تش په نامه پارلمان او رېي سپکي کړي؛ ځکه دوی ته ښه مالومه ده، چي د کرزي د حکومت يا پارلمان له خوا به د دې ستري ملي مسألي تأييد او تصويب، په دردبدلي او ښمبدلي افغان ملت کي د مخالفت او دوښمنۍ لا نوري څپې هم را وپاروي. له همدي سَوَبه کرزی له افغاني او بين المللي مطبوعاتو سره په خپلو مرکو او کنفرانسو کي داسي ښيي، چي ګوندي دی هم

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خپلواکو، سرلوړو او باغروره افغانانو په څېر، د امریکا دايمي چوڼیيو ته په اجازه ورکولو خوښ نه دئ. څه موده مخکې یې، له افغاني ژورنالیستانو سره، په یوه تلویزوني مرکه کې ادعا وکړه، چې د پوځي اډو په اړه یې د امریکا پښې او لاسونه یې ورتړلي دي؛ او داسې شرايط یې پر ایښي دي، چې ټول د افغان دولت او اولس پر ګټو راڅرخي. ده، په ټینګار سره داډ څرګند کړ، چې د دولت له خوا به هیڅکله داسې هیڅ کار ونه سي، چې د افغان اولس په ګټه نه یې؛ خو زموږ هوښیار او سترګه ور وطنداران ټول له ورایه ګوري، چې د کرزي مزدور او تپل سوی حکومت د سیاسي، عسکري، اجتماعي او اقتصادي ژوندانه په هیڅ برخه کې له امریکايي اشغالګرانو سره برابر حقوقي دریځ نه لري. د خلګو خبره: چیري نوکر، چیري بادار.

زموږ ګردو هیوادوالو ته مالومه ده، چې امریکايي اشغالګران او نورو ایتلافي دولتونه له تېرو لسو کالو راهیسې کرزي، د هغه د حکومت غړو، پارلمان، اوردو، پولیسو، استخباراتو او ټولو دولتي کارکوونکو ته تنخاوي ورکیې؛ او په کابل او ولایتو کې یې د کورو او دفترو ساتنه کیي. دا خبره هم هرچا ته مالومه ده، چې که د امریکايي عسکرو د ټانکو او الوتکو شوم سیوری نه یي، خدای خبر دئ، چې دا فاسد مزدوران به څو ورځي زموږ د دردمنو خلګو د قهر او خښم په وړاندي مقاومت وکړای سي؟ له دې کبله نود کرزي د فاسد او مزدور حکومت له خوا د امریکایانو د لاسو او پښو تړلو ادعا له یوې بې خونده ټوکې پرته بل څه نه ده.

تېرو لسو کالو کرزی او د هغه فاسد حکومت، ټولو افغانانو او نړۍ والو ته په هره مانا ور وپېژندی؛ مګر همدا بې واکه او بې ارادې کرزی نه ؤ، چې د خلګو تر اوږدو شکایتو او کړاوو وروسته یې په کابل او نورو ښاروکې د سیمټي دېوالو او خنډو د ایسته کولو امر وکړ؟ خو په کابل او نورو ښاروکې تر اوسه خلګ د دې ډول سیمټي دېوالو او خنډو له ستونزو خلاص نه دي. تر دې چې تېر سو، ایا همدې باټک کرزي په لوړ اواز او لکه غاړه ونه ویل، چې په امریکايي او ایتلافي ځواکو پوري تړلي «امنیتي» شرکتونه باید په څو میاشتو کې وتړل سي؟ حال دا چې زموږ وښې او آګاه لوستونکي ښه پوهېږي، چې د هغو «امنیتي» شرکتو د تړلو خبره تر کومه ځایه دقیقه ده، چې د کرزي په خپله وینا یې د ده د حکومت تر څنګ بل موازي حکومت جوړ کړئ دئ؟! په دې خبري یې هم بلا پسې، ایا همدا کرزی نه ؤ، چې په ټینګار سره به یې ادعا کوله: هیڅکله به د «ولسي جرګې» د معترضو کاندیدانو د ګیلو او شکایتو تر حلولو مخکې د «پارلمان» پر انیستلو ته غاړه کښېنږدي؟ اما نتیجه څه وه؟! موږ ټولو ولیده، چې د امریکايي چاروواکو تر یوه کوچني ګواښ وروسته یې سمدلاسه، د خپل بهرنۍ سفر بار و بستر و تړاه؛ او بېله ځنډه یې د هغه نوم بدي «پارلمان» په پرانیستلو لاس پوري کړ، چې ښايي د نړۍ د پارلمانو په تاریخ کې یې ساری نه یې لیدل سوئ. د کرزي ټولي خبري یوه خوا او دا مهمه خبره بلې خوا، چې په وارو وارو یې تکرار کړې ده: موږ نور د امریکايي او ایتلافي قواوو خپلسري بمبارۍ، تلاښۍ او عملیات نسو زغملای؟ مګر بیا هم موږ ګرده شاهدان یو، چې د خپلسرو فرعونانو وحشیانه بمبارۍ، تلاښۍ او عملیات د پخوا په شان تر اوسه جاري دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

امریکایان او پیاوړي اوروپايي دولتونه خو آخوا پرېږدئ، ایا په تورو کڅوړوکې د ایران د اخوندي رژیم تورو او چټلو پیسو، کرزي او د هغه مزدور حکومت ته د سیاسي خپلواکۍ په نامه څه پرېښې دي؟! کله چې د فارسیزم او شیعیزم مکارو ټیکه دارانو د منلو بین المللي موازینو پر خلاف، زموږ مظلوم هیوادوال جوپه جوپه په دار وځړول او لا تر اوسه له دې جنایته لاس نه اخلي، ایا کرزي او د هغه مزدور حکومت د اعتراض څه ږغ پورته کړ؟! کله چې همدې پراختیا غوښتونکو اخوندانو زموږ مهاجر افغانان د انسانیت او اسلامیت د ټولو اصولو او دودونو پر خلاف له خپل هیواده وشړل، ایا د کرزي مزدوري او فاسدي اداري څه احتجاج وکړ؟! دا خبره هم د هیچا هېره نه ده، چې کرزي او د هغه ملي ضد حکومت په ایران کې د افغاني سوداګرو د ځنډول سوو ټانکرو د خوشي کېدو دپاره څه توره وکړه؟! که د زړورو افغانانو زوروري او پرله پسې مظاهرې نه وای، مزدورکرزي او د هغه خاینو ملګرو به د ایراني حاکمانو د اندېښنې او خرخښې له بیرې د یوه تشریفاتي هیأت د لېږلو جرأت هم نه وای کړی. داسي مثالونه په پېښو دي، چې د کرزي او ملګرو پر شرموونکو باټو او پوچو ادعاوو د بطلان کرښه باسي.

همدې واقعیتو ته په پام سره، افغانان اوس د کرزي په دې نمایشي او زرګري مانورو هیڅکله نه غولېږي. په تېرو لسو کالوکې یې د هغه د دغه راز زرګري جنګو او غوولونکو تندارو خورا ډېرې نمونې و لیدلې. امریکایي اشغالګران د دغه راز غولوونکو تاکتیکو په کارولو سره، په واقعیت کې هلې ځلې کیږي، چې مزدوراو منفورکرزي ته د «ملي» رنګ په ورکولو سره، په افغاني او بین المللي ټولنه کې، څه باور او پرستیژ تر لاسه کړي؛ ځکه په تېرو لسوکالو کې د پردو فرعونانو د خپلسرو تاړاکونو او خپلو جابرانو د فساد او ظلمونو له کبله حالات د عمومي پاڅون پولې ته رسېدلي دي.

د کرزي او انډیوالانو پر خلاف، چې له امریکایي چوښیو سره یې خپل مخالفت ظاهراً پټ ساتلئ دئ، د امریکايي یرغل د مخکښانو په توګه د عبدالله عبدالله په مشرۍ د هغه د تش په نامه اپوزیسیون پلویان او خواخوږي، نه یوازي پر دغو کرغېړنو استعماري تأسیساتو هیڅ اعتراض نه کیږي، بلکي د هغو سته والی او تداوم خپله اساسي هیله او غوښتنه ګڼي. ببلاببلي ستمي ډلي ټپلي لکه «خراسانیان»، «افغانستانیان» او داسي نور هم د امریکايي لښکرکوټو د دفاع په لومړۍ لیکه کې ولاړ دي. د هغو کرایه سوو ټیکنوکراټانو او ببلابېلو مافیايي ډلو داستان هم کټ مټ همداسي دئ، چې په افغانستان کې د امریکايي او ایتلافي عسکرو د توپ و ټانک تر کرغېړن سیوري لاندي، د ناز او نعمت ژوند تېروي.

د همدي حقایقو پر بنسټ د امریکایانو مخکي له مخکي جوړي سوي چوڼۍ اوس د چا خبره یوازي د «رسمیت» او «مشروعیت» په مقصد د لویې جرګې نمایشي ټاپې ته انتظار باسي. البته، د دې دروا غجني او تقلبي ټاپې د تر لاسه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کولو د پاره هم له پخوا څخه پراخ او هر اړخيز مقدمات پيل سوي دي. په دې توګه، دې ناوړه حالت زموږ زړور او خپلواک خلګ د خپل اوږده تاريخ له خورا خطرناک او حتا فاجعه زېږوونکي ازمايښت سره مخامخ کړي دي...

مخکې تر دې چې د لويې جرګې له خوا د امريکايي چوڼيو د تصويب يا ترديد په اړه خپلې خبرې نورې هم اوږدې کو، بې ګټې نه ګڼم چې تر يوه بېل سرليک لاندې، زموږ په ګډ تاريخي کور (ګران افغانستان) کې د جرګو او مرکو ارزښتناک دود ته يوه لنډه کتنه وکو؛ او دا خبرې ځانته مالومې کړو، چې د جرګو او مرکو دود له څه وخته باب سوئ؛ په دغه راز قامي يا ملي غونډو کې څه ډول کسانو برخه اخيسته؛ او د خپلو ملي ګټو د ساتنې دپاره يې څه ډول پرېکړې کړې دي؟ بېله شکه، زموږ د پلرو او نيکو دا وياړلئ دود و دستور به يو پلا بيا د هيواد په دې حساسو تاريخي شېبو کې زموږ سرلوړو، خپلواکو او مړنيو وطنداړانو ته د ملي او وطني ګټو د ساتنې ستر رسالت او مسووليت ور په ياد کړي.

په افغانستان کې د جرګو تاريخي دود ته يوه کتنه

تاريخ ښيي، چې زموږ لرغونې مېنه د آريايانو له زمانې څخه د جرګو او مرکو هيواد دئ. د آريايي آثارو په استناد، زموږ نيکه ګانو د خپلو کليوالي، قامي او ملي ستونزو د ليرې کولو دپاره د «سبها» او «سميتي» په نامه دوه ډيزې جرګې درلودې (حبيبي، تاريخ مختصر افغانستان ۱۰). د مؤرخانو او محققانو د څېړنې له مخې، «سبها» د عامو خلګو جرګه وه، چې په کلو او بانډو کې به جوړېده؛ خو «سميتي» داسې جرګه وه، چې د قام مشرانو، مخوَرو او شتمنو بې غړيتوب لاره. په دې توګه «سبها» له ننۍ اولسي/ولسي جرګې او «سميتي» له «ځلـو ښنتي»، «مشرانو جرګې» يا «سنا» سره ورته والی درلـود. په هندوستان کـې تر اوسه د «سبهـا» آريايي کليمه د لوک سبها (Lok Sabha) يا ولسي جرګې (شورا) او راجيا سبها (Rajya Sabha) ياد ايالاتو د جرګې (شورا) په تکو کې ژوندی پاته ده؛ او د دې خبرې مانا دا ده، چې موږ له هـنديانو سره په تاريـخي او فرهنګي ميراثو کې، ګډې ريښې لرو.

جرګه او مرکه زموږ په کورني، کليوالي، قبيله يي او ملي ژوند کې ډېر لوړ او ارزښتناک سياسي - حقوقي ځای لري. همدا اوس موږ ټول افغانان د خپلو کورنيو شخړو او لانجو د حلولو دپاره د ځينو مُصلحو او خير غوښتونکو خپلوانو، دوستانو او اشنايانو په ګډون کورنۍ جرګې جوړوو. په هرکلي کې د هغه کلي د بېلابېلو مشکلاتو او پېچومو د حلولو دپاره دکلي د ديني عالمانو، مشرانو او مخورو په ګډون، کليوالي يا محلي جرګې جوړيږي. د دوو يا څو قبيلو/ قومو تر منځ بېلابېلې شخړې او ناخوالې هم تل د جرګو او مرکو له لارې حليږي، چې په هغو کې د ښکېلو اړخو پوهان، عالمان، قومي مشران، سپين ږيري او د رسوخ خاوندان برخه اخلي. لويه جرګه، لکه څنګه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي له نامه يې ښکاري، د افغانانو د لويو ملي - وطني مسألو د خلاصون او پرېکون مهمه مرجع او د خلګو د ارادو او غوښتنو څرګندوی ده.

په اوسنيو شرايطو کي کله کله د لويو جرګو حقوقي مؤسسې ته د هغې د زرښت او د هغې له پرېکړو او مصوبو څخه د واکمنو طبقو د ناوړو استفادو پر بنسټ د انتقاد ګوته نيوله کيږي؛ او پر ځای يې له ريفرنډم يا عمومي نظر پوښتني څخه د کار اخيستو غوښتنه وړاندي کيږي.

دا سمه خبره ده، چي د ملي او وطني مسألو په اړه د نظر ښوولو مستقيمه لار د هغې تر غيرمستقيمي لاري، په ځينو حالاتو کي غوره ګڼله کيږي؛ خو زموږ د جنګ ځپلي هيواد او سنيبو ځانګړو سياسي - امنيتي شرايطو، ټولپوښتنه يا ريفرنډم تر زياته بريده ګران کړئ او حتا د ناشونتيا حد ته رسولئ دئ؛ ځکه ريفرنډم يا عمومي نظر پوښتنه، په ټول هيواد کي له سراسري سولي او امنيت پرته ستونزمن کار بربښي؛ په داسي حال کي چي د لويو جرګو را بلل په هرډول سياسي او امنيتي شرايطو کي له امکانه ليري کار نه دئ. د کلي، قبيلې، قوم او هيواد د بېلابېلو مسألو د هوارۍ د پاره کېدای سي، هر وخت په اسانۍ سره د يوې جرګې جوړولو تياری او سريښته وسي؛ مګر د ټولو هيوادوالو د رايو پوښتنه پر مساعدو او مناسبو سياسي- امنيتي شرايطو سربېره، پراخو لوژستيکي تيارييو او لويو مالي لګښتو ته هم اړتيا لري. له بله پلوه، د واکمني طبقې ناوړه استفادې او ناروا لاسوهني يوازي په لويه جرګه پوري تړلي نه دي، د عمومي نظر پوښتني پر سيستم هم ژوره اغېزه ښندلای سي. څرګنده ده، چي د ريفرنډم په بهير کي هم بېلابېلي ټګۍ برګۍ، تېرايستني او سرغړوني د رايو ورکوونکو ارادو او غوښتنو ته په کلکه زيان اړيي؛ او دا کار بېله شکه د ريفرنډم روښانه او منصفانه نتيجه له لويو ستونزو او مشکلاتو سره مخامخ کيي. کله چي ريفرنډم او لويه جرګه دواړه د ټولني د واکمنو کړيو له ناوړه استفادو او ناروا لاسوهنو څخه خوندي نه يي، بيا نو په هيواد کي د انتخابېدو او انتخابولو د پروسې له ښه کولو او شفاف کولو پرته څه لار پاتېدای سي؟ ځکه يوازي د خلګو د آزادي برخي اخيستني، شفافيت او عادلانه معيارو پر بنسټ د انتخاباتو د سموالي يا ناسموالي په اړه قضاوت کولای سو.

دا چي انتخابات مستقيمه يا غير مستقيمه بڼه ولري، ډېره اساسي او ټاکوونکې مسأله نه ده. اساسي او ټاکوونکې مسأله دا ده، چي د خلګو نظرونه او رايې بايد يا په مستقيمه يا غير مستقيمه بڼه پراخ انعکاس ومومي؛ غوره ورته و نيول سي او عمل په وسي. د کابل د ګوډاګي دولت د اساسي قانون پينځه شپېتمه ماده (**۲۵**) جمهور رييس ته واک ورکيي، چي په مهمو ملي، سياسي، اجتماعي او اقتصادي موضوعاتو کي د افغانستان د خلګو عمومي رايه وپوښتي. دا خو ډېره ښه خبره ده؛ مګر دا چي جمهور رييس د څه ډول کسانو رايه پوښتي؛ او د هغو له نظريو او غوښتنو سره څه چلند کيي ډېره ارزښتناکه خبره ده. خير، د اساسي قانون د پينځه شپېتمه مادې (

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲۵) له نص څخه په څرګنده ښکاري، چې په اوسني اساسي قانون کې د مستقیمې دیموکراسۍ تمثیلي سیستم (ریفرنډم) د غیرمستقیمې ډیموکراسۍ د تمثیلي سیستم (لویه جرګه) تر څنګ یوازې د یوې کومکي او تکمیلي وسیلې په توګه استعمالیږي.

د دې د پاره چې د ملي جرګو په ارزښتناک رول او سترو ملي پریکړو ښه سر خلاص کړو، بې ګټې نه ده چې دلته زموږ د هیواد په معاصر تاریخ کې د ځینو مهمو ملي او قامي جرګو، لنډه یادونه وکو. دا لنډ بحث په کندهار کې د صفوي استعمارګرانو پر ضد، زموږ د زړورو او غیرتمنو نیکونو د خپلواکۍ بخښوونکي غورځنګ له لومړیو ورځو څخه پیل کوو. په کندهار کې د هوتکي دورې بېلابېل مؤرخان لیکي: «کله چې حاجي میرویس خان هوتک (۱۱۱۹ - ۱۱۲۷ هـ ق) د بیت الله شریفې تر زیارت او له عربي علماوو څخه د ګرګین او ملګرو د وژنې تر فتوا اخیستلو وروسته کندهار ته ستون سو، نو یې د هغه ښار د لوېدیځ په شپږ میلۍ کې د ارغنداو د رود (سیند) پر غاړه د «کوکران» په کلي کې د مخورو یوه جرګه ور وبلله. په دې جرګه کې د اصفهان د دربار د سیاسي حالاتو په اړه اورېدې او هر اړخیزې خبرې وسوې؛ او د جرګې برخه والو ته په کندهار کې د صفویانو د مستبد حُکمران - ګرګین د وژلو په اړه، د عربستان د عالمانو فتوا ښکاره سوه (حبیبی، تاریخ مختصر افغانستان ۷۳).

دوهمه جرګه د کندهار د ښار د ختیځ لوري په شل میلۍ کې د « مانجې » په سیمه کې جوړه سوه؛ او د کندهار ښار د هغې زمانې ځینو متنفذو او نومیالیو شخصیتو لکه سیدال خان ناصر، بابوجان بابي، بهادر خان، پیر محمد میاجي هوتک، یوسف خان هوتک، عزیز خان نورزي، ګل خان بابړ، نور بړیڅ، نصرو خان الکوزي، د میرویس خان ورور (یحیا خان هوتک)، د یحیا خان زوی (محمد خان) او یونس خان کاکړ ،ګډون پکښې کړئ ؤ. په دې ستره او ارزښتناکه قامي جرګه کې د افغانستان د خپلواکۍ وثیقه لاسلیک سوه؛ او په قرآن عظیم الشان لوړه وسوه (حبیبی، تاریخ مختصر افغانستان ۷۳) . تر دې جرګې وروسته د فراه، سیستان او کندهار ټولو خلګو، چې په هغو کې تاجک، هزاره، پښتانه او بلوڅ شامل وه، میرویس خان د خپل آزادۍ غوښتونکي مشر په توګه و پېژندئ (غبار ۳۱۹).

دریمه جرګه هغه وخت جوړه سوه، چې زموږ ننګیالیو نیکونو د خپل مړني، پیاوړي او هوښیار ملي مشر (میرویس خان هوتک) په لارښوونه په کندهار کې د صفوي استعمار کمبله ټوله کړې وه؛ خو د مغولي او صفوي امپراتوریو د ګډو دسیسو او لمسوونو په سَوَب لا د هیواد خپلواکي او ملي واکمني له خطرو او ګواښو څخه نه وه ژغورل سوې. میرویس خان هوتک په دې جرګه کې، د خلګو ریښتینو استازو ته په خپله وینا کې وویل: « که زما سره ودرېږئ، د خپلواکۍ بیرغ به تل تر تله رپانده ساتلئ یې؛ او د پردو د مریېتوب طوق به مو هیڅکله غاړې ته نه لوېږي. زموږ له هغو کسانو سره هیڅ راشه درشه او دوستي نسته، چې د پردو و اسارت او غلامۍ ته غاړه ایږدي ...

(c) ketabton.com: The Digital Library

د جرګې برخه والو، د خپل ملي مشر د وينا تر اورېدو وروسته، په ټينګار سره ژمنه وکړه، چې د ژوند تر وروستييو سلګييو پوري به د خپلواکۍ او ملي واکمنۍ د دفاع له مورچل څخه پر شا نسي.» (حبيبی، تاريخ مختصر افغانستان۷۴- ۷۵).

د ډېرو خپلو او پردو مؤرخينو له روايت سره سم د زړور او مُدبر مشر (ميرويس خان هوتک) تر مړيني وروسته د هغه ورور (عبدالعزيز خان) د چارو واګې په لاس کي واخيستې؛ او سمدستي يې د خلګو يوه پراخه جرګه وربلله. په خواشينۍ سره عبدالعزيز د خپل سرلوړي او باغروره ورور - ميرويس خان په څېر د لوړ همت او پياوړی هوډ څښتن نه ؤ، ځکه يې نو له جرګې څخه د صفويانو د اطاعت غوښتنه وکړه؛ خو له نېکه مرغه د جرګې ګډون کوونکو د هغه دا ناوړه غوښتنه و نه منله. سره له دې هم، عبدالعزيز د اصفهان دربارته سفير ولېږه؛ او د دغو درو شرطو په رعايت سره يې، صفوي دربارته د اطاعت غاړه کښېښووله:

۱- د هغو مالياتو بخښل، چي په کندهار کي د ګرګين د واکمنۍ پر مهال اخيستل کېده.

۲- کندهارته د صفوي لښکرو د راتګ مخنيوی.

۳- د عبدالعزيز په زامنو او لمسيانوکي د پاچهۍ د دوام په رسميت پېژندل.

د ډېروکورنييو او بهرنييو مؤرخينو په حواله، کله چي افغانان د عبدالعزيز په دې شوم او شرمناک دريځ خبر سوه، ځلوېښتو زرو کسانو د ميرويس خان له زوی (محمود) سره لاس يو کړ؛ او د عبدالعزيز په وژلو يې د خپلواکۍ او ملي واکمنۍ جنډه رپانده وساتله. البته، په کندهار کي د شاه حسين هوتک د دربار منشي او د پټي خزاني ليکوال (محمد هوتک) په دې اړه جلا نظر وړاندي کړئ دئ، چي لوستونکي يې په «پټه خزانه» او «تاريخ مختصر افغانستان» کي تفصيل لوستلای سي (حبيبی، تاريخ مختصر افغانستان۷۹ - ۸۰ ؛ هوتک ۱۰۹).

د دې درو ملي جرګو د جوړېدو له بهيره په ډاګه ښکاري، چي زموږ مړني او ننګيالي خلګ تل د خپلواکۍ غوښتونکو استعماري ضد مبارزو په لومړۍ ليکه کي ولاړ وه. لکه څنګه چي يې د ډارن او بې زړه عبدالعزيز په وړاندي د هغه د ځوان او زړور وراره - محمود هوتک په ملاتړ کولو سره يو پلا بيا هم دا حقيقت زباد کړ، چي سر ورکيي، خو خپلواکي او استقلال نه ورکيي. لکه څنګه چي تاريخ شاهدي ورکيي، زموږ د سرلوړو او خپلواکۍ مينو خلګو د همدې رشادت او سربښندني له برکته ؤ، چي په پای کي د صفوي امپراتورۍ مرکز - اصفهان هم د افغانانو لاس ته ولوېدئ.

د هوتکو تر څه باندي د برش کلني وياړلي دورې وروسته، زموږ په ملي تاريخ کي بله لويه او مهمه جرګه د کندهار د «شير سُرخ» تاريخي جرګه ده، چي په (۱۱۲۰هـ ق/ ۱۷۴۷ع) کال کي جوړه سوه. په دې ارزښتناکه جرګه کي، چي د

(c) ketabton.com: The Digital Library

نادر افشار تر وژني وروسته د افغانستان د ملي مشر د ټاکلو د پاره بلل سوې وه، د ځينو قبيلو مشران لکه د غلجو مشر (نور محمد مير افغان)، د پوپلزو مشر (محبت خان)، د ساګزو مشر (موسا خان)، د نورزو مشر (نصرالله خان)، د بارکزو مشر (جمال خان) او د سدوزو مشر (احمدخان ابدالي) برخه اخيستې وه.

جرګې اته غونډې وکړې؛ خو برخه وال يې د يوه ملي مشر د ټاکلو پر مسأله، روغي جوړې ته ونه رسېده؛ ځيني په يوه دليل، ځيني په بل دليل له پامه ولوېده. د جرګې په نهمه غونډه کي ګرده ګډون کوونکي په دې سلا سوه، چي پينځه ويشت کلن احمد خان ابدالی د هغه د زړورتيا، پوهي، زغم او نېک شخصيت له مخي، د خپل ملي مشر په توګه وټاکي. په دې وخت کي د نامتو صوفي - استاد لايخوار کابلي زوی - صابر شاه ملنګ، چي د جرګې په برخه والو کي يې د يوه تصوفي او روحاني شخصيت په توګه خاص مقام لاره؛ او هغه مهال د «شير سُرخ» په مزار کي اوسېده، له نيژدې پټي څخه د غنمو يو وړی پريې کړ؛ او د احمد خان په بګړۍ کي يې د پاچهي تاج په بڼه وتومبه. په دې ډول، د هيواد د ملي مشر د ټاکلو ستونزه ايسته سوه (حبيبی، تاريخ مختصر افغانستان ۸۷؛ غبار ۳۵۵). د «شير سُرخ» د جغرافيايي موقعيت او تاريخي ارزښت په باره کي د نامتو مؤرخ - اروانښاد استاد احمد علي کهزاد(۱۲۸۲-۱۳۲۲ هـ ش) مقاله، دلته کتلای سئ:

http://afgazad.com/Tarixi/121808-A.A._Kohzad_Shair_Surkh_wa_Pir_Sabz[1].pdf

دکندهارد «شير سُرخ» جرګه بايد د هيوادپالو او خپلواکۍ غوښتونکو افغانانو د هوښياري او سياسي پوخوالي يوه بله ځرګنده نخښه وګڼو؛ ځکه په همدې ارزښتناکه تاريخي جرګه کي زموږ هوښيارو او مخلصو نيکونو د هيواد د لوړو ګټو او مصلحتو د تحقق د پاره، خپلي ټولي فکري، قبيله يي او سياسي شخړي يوې خوا کښېښول؛ او د يوه واحد وجود په توګه د هيواد د مځکنۍ بشپړتيا، ملي واکمنۍ او سياسي خپلواکۍ د دفاع په مورچل کي ودرېده.

د «شير سُرخ» تر جرګې وروسته نورو واکمنو نظامو هم تل د هيواد د سياسي او ملي مسألو د حلولو د پاره، لويو جرګو ته مخه کړې ده. د امير امان الله خان(۱۲۹۸ش/ ۱۹۱۹ع - ۱۳۰۸ش/ ۱۹۲۹ع) په زمانه کي هم دوې لويي جرګې جوړې سوې، چي يوه يې په ۱۹۲۴ع کال او بله يې په ۱۹۲۸ع کال کي وه.

دلته د دې دواړو لويو جرګو د يوه ګډون کوونکي (عبدالرحمان خان لودين کبريت) د هغه بيان يوه برخه راوړم، چي د امان الله خان د تلواري او بې سنجشه اصلاحاتو په وړاندي يې د اعتراض په بڼه وړاندي کړئ دئ؛ او د افغانستان ټولو سياست والو ته د عبرت لوی درس ګڼل کيږي. د ملي مبارز او رينښتيني روښانفکر- عبدالرحمان لودين په وينا کي د عبرت لوی او ارزښتناک درس دا دئ، چي د خلګو رينښتيني استازي بايد د ملت د لوړو ګټود ساتني

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پاره هيڅکله له حقيقت ويلو څخه ډډه و نه کړي؛ په قامي او ملي جرګو کي همېشه هغه څه و وايي، چي د خلګو او وطن په ګټه يي، نه د مزدورو واکمنانو او پردو بادارانو په ګټه.

د هيواد نوميالی مؤرخ او نه ستړي کېدونکي مبارز - اروابناد مير غلام محمد غبار (۱۲۷۶-۱۳۵۷ هـ ش) په «افغانستان در مسير تاريخ» او لوی استاد - اروابناد علامه عبدالحي حبيبي (۱۲۸۹ش/۱۹۱۰م - ۱۳۶۳ ش/ ۱۹۸۴م) په «جنبش مشروطيت در افغانستان» کي راوړي دي، کله چي امير امان الله خان د (۱۳۰۷ هـ ش/ ۱۹۲۸ع)کال د ميزان پر پينځلسمه، په ستوري ماڼۍ کي، د انقلابي پاچا په نامه، خپل افراطي اصلاحات اعلان کړه، عبدالرحمان لودين يې په جواب کي و ويل: «ټولواک ځان انقلابي پاچا معرفي کړ، که ريښتيا هم داسي يې، نو د دولت په دستګاه کي هم بايد انقلاب و مني. لس کاله کيږي، چي ټولواک په خپله د صدارت دنده پر غاړه اخيستي ده؛ خو انقلاب د صدراعظم په توګه د داسې چا د ټاکلو غوښتنه کيي، چي خلګ يې د کارونو پوښتنه او ګرويږنه وکړای سي (غبار ۸۱۳ ؛ حبيبی، <u>جنبش مشروطيت در افغانستان</u> ۱۹۱).

په همدې لويه جرګه کي له خلګو څخه د ښځو د مخ لڅي يا لڅ مخي په اړه هم پوښتنه وسوه. ملکه ثريا هم په لڅ مخ د غونډې په تالار کي ناسته وه. ټولو برخه والو د ښځو مخ لڅي ته د تأييد سرونه وښورول؛ مګر دووکسانو - د کابل د ګمرک رييس - عبدالرحمان خان لودين او د سوداګرۍ وزير - عبدالهادي خان داوي، ونه منله. دې دواړو کسانو و ويل: موږ د ښځو د مخ لڅي له لومړنيو پلويانو څخه يو؛ خو نه په دې شېبو کي، چي هره خوا د انګرېزانو دسيسې او توطيې رواني دي؛ او له دې مصلحانه خوځښت څخه هم فتنه جوړيږي(حبيبی، <u>جنبش مشروطيت در افغانستان</u> ۱۹۱ ؛ غبار ۸۱۳). لوی استاد - علامه حبيبي په اماني دوره کي د دې کړکېچنو سياسي حالاتو د يوه عيني شاهد په توګه، د عبدالرحمان لودين پر دغه دقيق او عالمانه بيان دا لنډه جومله هم ور زياته کړې ده: «او داسي هم وسوه.» (حبيبی، <u>جنبش مشروطيت در افغانستان</u> ۱۹۱).

دې ته وايي ريښتيني، خپلواک، روښانفکره، غښتلي، سرلوړي او باغروره افغانان - هغه کسان چي د هيواد د لوړو ملي ګټو د ساتني او دفاع په لار کي تر عزت او مقام څه چي، حتا خپل سر هم تېر وه. عبدالرحمان لودين خو څو کاله وروسته په سربښندني سره عملاً هم ثابته کړه، چي د وطن او خلګو د خدمت په لار کي له سر بايللو څخه هم هيڅ بېره او ډار نه لري.

د افغانانو د توري او قلم قهرمان - خوشال خان خټک (۱۰۲۲ - ۱۱۰۰ هـ ق) په «دستارنامه»کي ناحقه نه دي ويلي:

چي دستار تړي هزار دي
د دستار سړي په شمار دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

لکه څنګه چي بګړۍ یا دستار ترل د هر کس او ناکس کار نه دئ، په قامي او ملي جرګو کي برخه اخیستنه هم د هر کس او ناکس کار نه دئ. دا کار د هغو مړنو، خپلواکو، هوډمنو، هوښیارو او زړه سواندو کسانو کار دئ، چي خدای تعالی په شلو هونرو، کمالو او نېکو خویو نازولي يي؛ او د وطن د خپلواکۍ او ملي نوامیسو د ساتني په لار کي، له هیڅ راز قربانۍ او سربښندني څخه بېره ونه لري. که څه هم عبدالرحمان خان لودین په ظاهره نه ږيره لرله او نه بګړۍ؛ خو په ډېره مړانه اوزړورتوب تر سر تېر سو؛ اما تر آزاد ږغېدو او حقیقت ویلو تېر نسو. د عبدالرحمان لودین پر خلاف داسي کسان هم سته لکه رباني، خلیلي، سیاف، مجددي، ګیلاني، محقق او په لسګونو نور مزدوران، چي په ظاهره يې بګړۍ او دستارونه پر سر تړلي دي؛ مګر په عمل کي له هیڅ راز، وطن پلورلو، جنایتو او خیانتو څخه مخ نه ګرځیي. د همدې استدلال له مخي به د نومیالي مبارز او وتلي روښانفکر - عبدالرحمان خان لودین نوم او کارنامې تل تر تله زموږ په ملي تاریخ کي په زرینو کرښو لیکلي يي. اروا دې ښاده يي!

د لویو جرګو دود له ځینو لنډ مهالو ځنډو او خنډو پرته، تر اوسه جاري دئ. ځینو واکمنانو په نېکه او ځینو نورو د تېرایستلو او غولولو دپاره له هغه څخه کار اخیستئ دئ. له دې امله بې ځایه نه ده، چي د دې هیواد ټولي لويي جرګي د ماهیت او مضمون په لحاظ پر دوو ډلو وېشوو:

- اول هغه جرګي، چي د افغان ملت د ریښتینو استازو په ګډون جوړي سوي يي؛ او برخه والو استازو يې د اولسي باوراو ملي ګټو د ساتني درونډ مسوولیت، په پوره ایمانداری سره ادا کړی يي، یاني د جرګي د هغو پرېکړو سیله او ملاتړ يې کړی يي، چي په هره مانا له ملي او ولسي ګټو سره سمون ولري. دې ډول لویو جرګو ته باید بېله هر ډول شک او شبهې د ملي جرګو نوم ورکړل سي؛ او پرېکړو ته يې د ملي وثيقې یا ملي تړون په توګه درناوی وسي؛ لکه د کوکران، مانجې، نارنج او شیر سرخ ملي جرګي، چي برخه والو کسانو يې د هغې زمانې واکمن فیوډالي او قبیله يي نظام ته په پام سره تر ډېره ځایه د خپلو اړونده قبیلو او سیمو استازیتوب کاوه؛ او خلګو هم د جرګو ولسي او ملي ماهیت ته په کتو سره د هغو پرېکړو او مصوبو ته په درنه سترګه کتل.

- دوهم هغه جرګي، چي د بېلابېلو حکومتو سیاسي، اجتماعي، فرهنګي او اقتصادي کړنلارو ته د تش په نامه «مشروعیت» ورکولو په مقصد جوړي سوي، جوړېږي او لا به جوړي سي. د دغه راز دولتي جرګو غړو تل د افغان خپلواک او غیرتي ولس پر ځای د واکمن رژیم د ګټو او مصلحتو استازیتوب کړئ اوکیي؛ نوځکه يې عام خلګ هیڅکله پرېکړو او مصوبو ته د ملي ارادې، ملي وثيقې یا ملي تړون په سترګه نه ګوري. داسي جرګو له امنیتي ستونزو، بې ځایه پیسو لګولو او وخت ضایع کولو پرته، نه پخوا څه ګټه رسولې، نه يې اوس رسولای سي؛ او نه به په راتلونکو وختو کي څه ګټه ولري. له دې کبله دا ډول تبلیغاتي غونډو ته د «لویو جرګو» پر ځای د «لویو دوکو» یا «لویو تېر ایستنو» اصطلاح ډېره دقیقه او مناسبه برېښې. موږ او تاسو د افغانستان په معاصر تاریخ، په تېره

(c) ketabton.com: The Digital Library

بيا تېرو دېرشو - څلوېښتو کالو کې د دغه راز درواغجنو او غولوونکو جرګو، خورا ډېر ډولونه او مثالونه ليدلي دي.

تېرو ټکو ته په پام سره، اوس اساسي پوښتنه دا ده، چې د امريکايي پوځو د توپ او ټانک تر کرغېړن سيوري لاندې به د کرزي د مزدور حکومت له خوا را بلل سوې لويه جرګه، څه راز ماهيت ولري؟! راسئ دې پوښتنې ته د هېواد د قانوني اسنادو او موجودو واقعيتو په رڼا کې، جوابونه ولټوو:

د امريکايانو د تپل سوي اساسي قانون د يوسل ولسمې (۱۱۰) مادې د حکمونو له مخې، لويه جرګه د ملي شورا د غړو او د ولايتو او ولسواليو د جرګو له رييسانو څخه جوړېږي. البته د کابينې وزيران، د ستري محکمې رييس او غړي هم کولای سي د لويې جرګې په غونډو کې بې له دې چې د رايې ورکولو حق ولري، ګډون وکړي.

زموږ ګرانو هيوادوالو ته مالومه ده، چې د انتخاباتو په بېلابېلو پړاوو کې پر يو عالم شکايتو سربېره د ولسي جرګې لړو ډېر سلو بر حاله غړو په تېرو انتخاباتو کې د راز راز ټګۍ برګۍ، سرغړونو او بې نظميو له اسيته د انتخاباتي جرمو د څېړني په اختصاصي محکمه کې، لاينحل دوسيې لرلې. په وروستيو مياشتو کې ټول شاهدان وو، چې د انتخاباتي جرمو د څېړني د اختصاصي محکمې له خوا د معترضو کانديدانو له مجموعي شمېر څخه دو شپېته (۶۲) کسه د برياليو کانديدانو په توګه و پېژندل سوه؛ او دا کار په دې مانا دئ، چې په همدې شمېر برحال وکيلان د انتخاباتو په بېلابېلو پړاووکې د چل ول او سرغړونو له امله ځارنوالۍ ته ورو پېژندل سوه.

دا ګرده سياسي- حقوقي شخړې او لګې درګې په داسي حال کې رواني دي، چې په اولسي جرګه کې په انتخاباتي تلقبو، سرغړونو او بې نظميو تورنو وکيلانو نه يوازې د انتخاباتو د اختصاصي محکمې پرېکړه او د هغې وجود په رسميت نه پېژني، بلکې په اولسي جرګه کې يې ديوه ډراماټيک مانور په ترڅ کې حتا د قضاء د «عالي شورا» د پينځو غړو په ګډون د ستري محکمې له رييس او لوی ځارنوال څخه هم د باور رايه واخيسته. د اختصاصي محکمې له خوا اعلان سوي بريالي کانديدان د پخوا په شان د اختصاصي محکمې، لويې ځارنوالۍ او جمهوري رياست تر منځ بې ګټې ځغاستې پاستې کيي. په دې توګه، لکه څنګه چې ټول ګورو، اولسي جرګه، حکومت، قضاء او لويه ځارنوالي ګرده په يوه داسي ژور سياسي - حقوقي بحران کې سره را ښکېل دي، چې ناوړه اغېزې يې هره شببه په هيواد کې سولې او امنيت، مځکنۍ بشپړتيا، ملي واکمني او سياسي خپلواکۍ ته لوی ګوانښ اړولای سي.

د اساسي قانون د يوسل ولسمي (۱۱۰) مادې د حکمونو سره سم د لويې جرګې د برخه والو دوهمه ډله

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ولايتي جرګو (شوراوو) له رييسانو څخه جوړه ده. د دې ډلي غړي، لکه څنګه چي مالوميږي، د ملي شورا تر غړو هم زيات په پخوانيو جنګي ډلو ټپلو او ايتلافي پوځو پوري تړلي دي؛ ځکه د ملي شورا په غړو کي د ځينو منورو او بې پرې کسانو له موجوديت څخه انکار نسي کېداى؛ خو په ولايتي جرګو کي د سياسي او امنيتي حالاتو د خړپړتيا له امله د دغه راز کسانو شمېر ډېر لږ يا له هيڅ سره برابر دئ.

بالاخره د اساسي قانون د همدي يوسل ولسمي (۱۱۰) مادې د حکمونو له مخي د لويي جرګې د ګډون کوونکو بله ډله د ولسواليو د جرګو يا شوراوو رييسان دي، چي تر اوسه په هيواد کي د زياتېدوکو ناامنيو له کبله نه د دوى څرک مالوم دئ او نه يې د اړونده جرګو.

کله چي په راتلونکې لويه جرګه کي د ولسواليو د شوراوو د نسته والي له جهته د اټکل سوو استازو د نيمګړتيا په اړه له حامد کرزي څخه پوښتنه وسوه، هغه په تلوسې او وارخطايۍ سره و ويل: «داخو هغه لويه جرګه نه ده، چي په اساسي قانون کي يې يادونه سوې ده؛ دا يوه عنعنوي لويه جرګه ده ، چي يوازې د امريکانو د پوځي اډو په اړه نظر ورکيي.»

دادئ د هغې «لويي جرګې» جوړښت، چي د اشغالګرانو د تپل سوي رژيم په اساسي قانون کي اټکل سوې ده؛ او د ګوډاګي حکومت له ادعا سره سم به په راتلونکو نيژدې وختو کي زموږ په وياړلي او تاريخي هيواد کي د امريکايي عسکرو د دايمي استوګني د ارزښتناکي ملي مسألې په اړه پرېکړه کيي.

اوس نو زموږ حقپال او دراک هيوادوال په خپله قضاوت کولاى سي، چي په داسي شرايطو او حالاتو کي ايا د « ملي شورا »، « ولايتي شوراوو » او نورو په اصطلاح « انتخابي » اورګانو غړي کولاى سي د حکومت په را بلل سوې « لويه جرګه » کي زموږ د خپلواکو، سرلوړو او باغروره خلګو استازيتوب وکړي؟ ايا د کرزي د مزدور او فاسد رژيم په نمايشي « لويه جرګه » کي د غوړه مالانو، تالې څټو او هويت بايللو مزدورانو برخه اخيستنه د هغې پرېکړو ته په « مشروعيت» ورکولو کي، څه مرسته کولاى سي؟!

کله چي د « لويي جرګې » جوړښت په دې ډول يې، بيا نو د دې پوښتني ځاى سته، چي زموږ خپلواک، سرلوړي او وطندوست خلګ به د هغې پرېکړو او مصوبو ته درناوى وکي که يا؟! مګر د تېرو لسو کالو جګړې، ويني، اوښکي، ورانۍ او نا امنۍ ګرده د دې روښانه واقعيت ښکارندوى نه دي، چي زموږ زړور او پياوړي خلګ د

(c) ketabton.com: The Digital Library

امریکايي یرغلګرو او د هغو د وطن پلورونکو مزدورانو ظالمانه او خاینانه پرېکړو ته د دوو توتو ارزښت نه ورکيي؟!

په تېرو لسو کالو کي د ډېرو غونډو لکه «اضطراري لویه جرګه»، «د اساسي قانون لویه جرګه»، «مشورتي جرګه» او په دې یا هغه نامه نورو جرګو د جوړولو شاهدان وو؛ خو هیڅ قلابي او دروغجني غونډې و نه کړای سوه، زموږ د جنګ ځپلي او ویجاړې ټولني د اساسي مسألو یاني د سراسري سولي او امنیت د تأمین، د قانون د برلاسي، د لوږې، وزګارتیا، بې عدالتۍ او هراړخیز فساد د ورکولو یا لږولو په ګټه څه کار وکړي. په افغانستان کي د امریکايي چوڼیو د «رسمي کولو» او «مشروع کولو» دا غونډه به د نورو تبلیغاتي او نمایشي غونډو پر خلاف، نه یوازي زموږ د ملي مسألو په حلولو کي هیڅ راز مرسته ونکړي، بلکي نورو خطرناکو فتنو ته به هم لار هواره کړي، چي ژر یا وروسته به یې د پېښېدو شاهدان او سو.

قانوني لویه جرګه، که عنعنه یي لویه جرګه، که یوه هم نه؟

ځیني افغان لیکوال او شنونکي غوښتنه کيي، چي په افغانستان کي د امریکايي چوڼیو د تداوم په اړه دي د سلا او مشورې د پاره د اوسني مزدور رژیم په اساسي قانون کي د تسجیل سوي لویي جرګې پر ځای یوه عنعنه یي یا دودیزه جرګه را وغوښتل سي.

ښایي د دې ښاغلو په نظر د غه ډول دودیزه «لویه جرګه» د افغانستان د کړېدلو خلګو په حق کي معجزه وکي؛ او په دې وسیله زموږ جنګ ځپلئ هیواد د امریکايي عسکرو د همېشنۍ استوګني له شره وژغوري. کله چي یوه افغان خبریال د اولسوالیو د شوراوو د ریيسانو نسته والي ته په اشارې سره، د لویې جرګې د لازم نصاب د نه پوره کېدو په باره کي له حامد کرزي څخه پوښتنه وکړه، هغه په اندېښني او وارخطايي سره جواب ورکړ: «نه نه دا هغه لویه جرګه نه ده، چي په اساسي قانون کي یاده سوې ده؛ دا یوه عنعنوي لویه جرګه ده، چي یوازې د امریکایانو د پوځي اډو په باره کي خبري کیي.»

واقعیت دا دئ، چي په اساسي قانون کي تسجیل سوې لویه جرګه په حقیقت کي هماغه سُنتي یا دودیزه لویه جرګه ده، چي تر اوږدو پېړیو وروسته یې د یوې لوړې باوري سیاسي - حقوقي مؤسسې په توګه، اساسي قانون ته لار موندلې ده. البته، د امریکایانو او جنګي ډلو ټپلو ټپل سوئ اساسي قانون لومړنۍ اساسي قانون نه دئ، چي زموږ

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خلګو دا زور دود او دستور يې په خپلو احکامو کي نغښتئ دئ، بلکي د هيواد ځينو پخوانييو اساسي قوانينو هم کلونه کلونه مخکي د دې معتبري سياسي- حقوقي مؤسسې د ځرنګوالي په اړه ځيني حُکمونه، بيان کړي وه. له دې کبله بايد د دوديزي لويي جرګې او په اساسي قانون کي د تسجيل سوي لويي جرګې تر منځ، اصولاً څه فرق او توپير نه يي.

باېد سپينه او په ډانګ پيلي و وايو، چي د پردو عسکرو او د هغو د مزدور حکومت تر کرغېړن سيوري لاندي د ملي شورا، ولايتي شوراوو او اولسوالۍ شوراوو په څېر انتخابي اورګانو يا و لويي جرګې او داسي نورو ملي- قامي جرګو ته د خلګو د ريښتينو او باوري استازو لار موندل، له لويه سره ناممکنه خبره ده. لکه څنګه چي مو په وارو وارو ويلي دي، د اشغال، زور واکۍ او نابرابرۍ په شرايطو کي د «انتخاباتو»، «ملي شورا»، «ولايتي شوراوو»، او «اولسوالۍ شوراوو» يا «لويو جرګو» او «قومي - مشورتي جرګو» په شان موضوعات ګرده هغه استعماري پروژې او پروګرامونه دي، چي د يرغلګرو پوځو د بېلابېلو جناياتو د پټولو او د هغو ګوډاګي حکومت ته د «مشروعيت» ورکولو په مقصد وخت او ناوخت طرحه کيږي؛ خو هيڅکله زموږ د کړېدلو خلګو اساسي او حياتي غوښتنو ته جواب نسي ويلای.

په هغه غونډه کي، چي د کرزي د مزدور او فاسد حکومت له خوا به د عنعنه يي يا دوديزي لويي جرګې په نامه را غوښتل کيږي، زموږ د خلګو ريښتيني استازي نه، بلکي د دې هيواد داسي بدنام جنايتکاران، لاس پر نامه ګوډاګيان او پېژندل سوي غوړه مالان غړيتوب ولري، چي په ورين تندي به د امريکايي استعمارګرانو او د هغو د خاينو نوکرانو استعماري اجندا ته هرکلي و وايي؛ او له خو نمايشي شرطو او تبصرو وروسته به د تأييد ټاپه به پر ولګيي.

ولي؟
په دې چي نه د کرزي مزدور حکومت د خلګو د ريښتينو او رسالتمندو استازو ور بللو ته تيار دئ؛ او نه هم د خلګو واقعي استازي د کرزي د تپل سوي رژيم په «لويه جرګه» کي، برخي اخيستني ته چمتو دي.

البته، د سلګونو موافقو رغو په منځ کي يو و دوه مخالف رغونه بايد هيڅکله د دې فرمايشي او نمايشي غونډې د برخه والو د ارادو د ازادۍ او استقلال په مانا ونه ګڼو. د افغانستان د خلګو د ريښتينو استازو دريځ په دې برخه کي، تر لمر روښانه دئ: د پردو پوځيانو او ګوډاګي رژيم واکمني، په هيواد کي د وينو تويولو، ورانۍ، لوټمارۍ، قانون ماتولو، فساد خپرولو، لوږې او بدمرغۍ له اصلي عواملو څخه دي. دې ترخو او دردونکو واقعيتو ته په پام سره، د خلګو هيڅ ريښتنی او بامسووليته استازی په دې ويجاړه او ويرجنه مېنه کي د پردو عسکرو د همښني حضور شيطاني طرحي ته د تأييد او تصويب سر نسي ښورولای. د خلګو واقعي استازي څنګه د خپلو بي وسه او

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې کسه هيوادوالو قاتلانو او جلادانو ته په خپله سرلوړې خاوره کې د دايمي چوڼيو اجازه ورکولای سي؟ زموږ په هيواد کې پردو اشغالګرو ته د دايمي چوڼيو له طرحې سره يوازې هغه مزدوران سر ښورولای سي، چې په رازراز ناروا او ظالمانه معاملو کې توري ګټې ولري. مګر دا ډول جنايتکاران، خاينان، غله، د مخدره موادو سوداګران او نوري دوږخي ډلې ټپلې د خپل شرمناک ژوند او تورو ګټو د ساتني دپاره، په چا پوري ځانونه وتړي؟!

ايا په داسې شرايطو او حالاتو کې، د کرزي د دولت د ملي شورا غړي، د ولايتي شوراوو رييسان او نور بې اعتباره کسان، په «لويه جرګه» کې د افغانستان د خپلواکو او سرلوړو خلګو استازيتوب کولای سي که څنګه؟! دا خبره هرچا ته روښانه ده، چې د کورنۍ او باندنۍ مافيا په پيسو، سياسي معاملو او لاسوهنو کښېنول سوي وکيلان او د مدني ټولني په نامه ځو بې نفوذه او تش په نامه استازي هيڅکله د لويې جرګې پرېکړو ته «مشروعيت» نسي ورکولای سي.

کله چې د تش په نامه لويې جرګې پرېکړې او مصوبې په ميليونو افغانانو کې هيڅ راز منښت او مشروعيت و نه لري، بيا به نو په افغانستان او سيمه کې د سولې او ثبات په راوستلو، ترقۍ او پرمختګ کې د هغې د جوړېدو ګټه په څه کې يې؟! موږ او تاسو وليده، چې د ببرک او نجيب په واکمنيو کې هم دغه راز تبليغاتي جرګې خورا ډېري جوړې سوې؛ ور بلل سوو کسانو ته به ځو ورځې پرتميني مېلمستياوي جوړې؛ او په پای کې به ښه سوغاتونه هم ورکړل سوه؛ خود هيواد ونتلو او ويرژلو وګړوته به يې د يوې اولسکيزې ګټه نه رسېده؛ ځکه نه د جرګو برخه وال د خلګو ريښتيني او باوري استازي وه؛ او نه يې په جوړو سوو جرګو کې د خلګو پر اساسي غوښتنو او دردونو خبري کولای سوای. د کرزي د حکومت لويې جرګې هم د ببرک او نجيب تر غولوونکو جرګو، هيڅ ښه والی او سموالی نسي لرلای. ښايي په ډېرو برخو کې تر هغو هم ډېر زيات ملي ضد ماهيت ولري.

خبري ډېري سر يې يو دئ. د پردو د توپک او نيزې تر ظالمانه سيوري لاندي، هغه هم د يوه مزدور او ککړ حکومت له خوا، هيڅکله د يوې ريښتيني ملي او ولسي جرګې خبره نسي مطرح کېدای. د همدې استدلال له مخې به د کرزي د حکومت له خوا را غوښتل سوې نمايشي «لويه جرګه» په نهايت کې هغه څه کيي، چې امريکايي باداران يې غواړي. که څه هم په لويه جرګه کې به د ايران، پاکستان، روسيې او چين مزدوران، نه د افغانستان د خپلواکۍ، ملي واکمنۍ او ملي وياړونو د ژغورني په خاطر، بلکې د خپلو بهرنيو بادارانو د ستراتيژيکو ګټو د تحقق په مقصد د امريکايي چوڼيو د تصويب په لار کې ببلابېلو خنډونو او خاشو ماتولو ته لمن و وهي، خو سره له هغه هم هيڅ ګومان نه کيږي د هغه پلان مخه ونيسي، چې کلونه کلونه مخکې د زرګونو پوځي تلفاتو او ميلياردو ډالرو په بيه د همدې هدف دپاره په سي. آی. اې. او پينټاګان کې جوړ سوئ دئ؛ ځکه په تېرو مباحثو کې مو پر دې مسأله پوره خبري وکړې، چې اصلي هدفونه په واقعيت کې نور څه دي، بن لادن، القاعده، طالبان فقط پلمه او بهانه ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په پای کې باید دا خبره له یاده و نباسو، چې د کرزي د مزدور حکومت د را بلل سوې تش په نامه لويې جرګې له خوا د امریکايي چوڼیو تصویب او تأیید به نه یوازې زموږ د هیواد د سترو ملي او وطني مسألو حل ته لار هواره نه کړي، بلکي په دې ورانه او پاشل سوې ټولنه کې به د جګړو، افغان وژنو، ورانیو او بدمرغیو اور ته لا زیاته لمن و وهي. په راتلونکې برخه کې د خپلو ملي او وطني مسألو د حل پر اساسي لارو او په هیواد کې د امریکايي چوڼیو په وړاندې د یوه معقول بدیل پر امکاناتو رڼا اچوو.

له امریکايي چوڼیو او نورو استعماري فتنو څخه د ژغورني لار

زموږ په جنګ ځپلي او غملړلي کور (افغانستان) کې د تېرو لسو کالو ترخو تجربو، په ډاګه وښوول چې د سولې، امنیت، ازادۍ، ډیموکراسۍ، قانونیت، بشري حقوقو او پرمختګ په نامه راغلي پوځونه او د هغو لاس پر نامه مزدوران ټوله حتا په خپلو جبري اتوکې هم ډبل دي. داسې ورځ نسته، چې د دې بدمرغه هیواد په ګوټ ګوټ کې د یرغلګرو فرعونانو له خوا د کوچنیانو، ښځو او سپین ږږو په ګډون، لسګونه بې ګونا افغانان په وینو او خاورو ونه لړل سي. نن د هیلمند په نوزاد، پرون د نورستان په دوآب، آبله ورځ په کونړو او تر هغه مخکې په نورو کلو او بانډوکي (چې د ټولو یادونه یې ډېر ځای، وخت او حوصله غواړي) زموږ تنکیو ګلانو، زموږ خوندو، مندو، زموږ وروڼه او پلرونه، د اختري د پسو په شان، په وینو کې لیټکي ووهلې؛ او لکه څنګه چې ګورو د یرغلګرو پوځو د هوايي بمبارۍ او د وسله والو مخالفینو د ړندو انتحاري بریدو دا خونړۍ او زړه چاودونکې لړۍ ترننه په خورا دربې او درزي روانه ده.

تېرو لسو کالو دا هم له ورایه ثابته کړه، چې د افغاني مسألو یاني جګړې، زورواکۍ، وزګارتیا، چور او چپاو، فساد او نورو ناخوالو معقول او منطقي حل د پردو پوځو او د هغو د کښېنولي حکومت تر وس ډېره لوړه خبره ده؛ څکه سوله او امنیت راوستل؛ د خلګو نسونه مړول؛ د زورواکو او خپلسرو حاکمانو د ډول ډول ناروا وو مخه نیول؛ په سیاسي، اجتماعي، فرهنګي او اقتصادي نظام کې د فساد او بې عدالتیو ختمول او خلګو ته د ارام او سوکاله ژوند په هیله د ببلابېلو اسانتیاوو برابرول، اصلاً د استعماري ځواکو او د هغو د مزدورو جنګي او مافیايي ډلو ټپلو کار نه دئ. هیڅوک په نړۍ کې داسې هیواد نسي په ګوته کولای چې جنایتکارو، تباهکارو، چپاولګرو، زورواکو، قاچاقبرو، پلورل سوو عناصرو او په فساد ککړو واکمنانو دي خپلو ببوزلو او مظلومو خلګو ته د هوسا او سوکاله ژوند شرایط برابر کړي یې. علت دا دئ، چې جنګي او مافیايي ډلې ټپلې په جنګو، وژنو، اړودوړ، زورزیاتي، فساد او نورو انساني ضد سیاستو کې پربمانه ګټې لري؛ او د ژوند تر وروستۍ سلګۍ پورې، په خپل ټول واک او ځواک سره هلې ځلې کیږي، چې دا باد راوړي انساني ضد ګټې وتې له لاسه و نباسي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هو ! دا خبره بالکل دقيقه او پر ځای ده، چې زموږ په نړېدلي او ټوک ټوک هيواد کې جنګونه، نا ارامۍ او بېلابېلې سياسي، قومي، مذهبي او لساني شخړې، جنايتکارو او خاينو ډلو ټپلو ته د لنګو غواوو حيثيت لري؛ او هيڅوک نه غواړي په هيڅ بيه دا لنګې غواوې له لاسه ورکړي. ايا هغوکسانو چې پرون خر نه لاره او نن په څو لک ډالرې موټرانو کې دوري هورې چکرونه وهي ياد تورو پيسو په زور په يوه ورځ کې د ماڼيو ، ښارګوټو ،تجارتي مرکزو ، بانکو او شرکتو څښتنان سوه، ټول په حقيقت کې د همدې جنګ ، خيانت، چور، فساد او انساني ضد معاملو له برکته نه وه او نه دي؟ ! يو پلا د کرزيانو ، رباني، سياف، دوستم، فهيم، خليلي، محقق، عبدالله، قانوني، نور، شېرزي او داسې نورو پرتمنيو ماڼيو ، ډول ډول شتمنيو ، ناروا معاملو ، نوکرانو او چاکرانو ته وګورئ؛ او بيا په خپله قضاوت وکئ، چې د افغانانو د وينو او اوښکو دابې رحمه سوداګران، په تېرو لسو کالو کې په څه کاروبار بوخت وه؛ او تر اوسه لا څه کيې ؟!

که همدا اوس په افغانستان کې جنګ ، انسان وژنه او ډول ډول سياسي لوبې ودرېږي، بيا نو امريکا ، غربي دولتونه، روسيه، ايران، پاکستان، هند ، عربي هيوادونه او داسې نور مغرض دولتونه او سازمانونه هم لېونې نه دي،چې دې يا هغه جنګي ډلې، سياسي دلالانو ، جاسوسانو او مافيايي سازمانو ته په چارښاخو ډالرو ورکي.

له همدې سَوَبه ، ويجاړ او ټوکر ټوکر افغانستان، ژور او اساسي حل غواړي - داسې حل، چې پر ټولو ربړېدلو افغانانو سربېره، زموږ ګاونډيو هيوادو او نړۍ والې ټولنې ته هم د منلو وړ يې. زموږ د هيواد د دو د برش کلن ناورين معقول او منطقي حل، زما له نظره دوه لوی او اساسي اړخونه لري:

- اول دا چې د پردو مزدور، فاسد او بې کفايته حکومت بايد ژر تر ژره خپل ځای د ناپېيلو ، خپلواکو ، زړه سواندو او پوهو افغانانو يوه موقت ملي حکومت ته وسپاري. د دغه راز ملي حکومت د ښې پېژندنې د پاره دې درانه لوستونکې د دې عاجز هغه پراخه او مفصله ليکنه وګوري، چې څه کم درې کاله مخکې د هيواد د ځينو ملي ويبپاڼو لکه « بينوا»، « لر او بر» او ځينو نورو له لارې خپره سوه.

http://www.larawbar.com/detail.php?id=5710

- دوهم دا چې ټول ايتلافي پوځونه دې د يوه معقول او عملي زماني جدول په وړاندې کولو سره، د افغانانو سپېڅلې او خپلواکه خاوره پرېږدي؛ ځکه دا پردي پوځونه له تېرو لسو کالو راهيسې د أسامه بن لادن ، القاعدې او طالب مشرانو د وژلو يا ورکولو په پلمه دې خاورې ته راغلي دي؛ خو موږ عملاً ګورو ، چې په خپلسرو هوايي بمبارييو ، ورانوونکو مځکنيو عملياتو ، بېرحمانه ځورونو او بېلابېلو ناوړوکړو سره د افغانستان له ګردو مظلومو خلګو ، په تېره بيا سرلوړو او خپلواکو پښتنو سره په يوه ناروا ، ظالمانه او بې مفهومه جګړه کې ښکېل دي؛ او هره ورځ زموږ ببوزلي او بې ګونا اولس ته د سر او مال ستر تاوانونه اړوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د زموږ د بې ګونا خلګو په وړاندې د امریکايي او يتلافي قواوو دا ظالمانه او غير عادلانه جګړه هيڅ انساني او حقوقي توجيه نلري؛ او د هغو د طراحانو د ډول ډول درواغجنو ادعاوو پر خلاف يې د تروريستي عملو ، سیمه ييزو کړکېچو ، قومي - مذهبي نفرتو او په افغانستان، سیمه او ټوله نړۍ کې د افراطي تمايلاتو له زياتوالي او سختوالي سره مرسته کړې ده. زموږ وينښ او هوښيار لوستونکي ښه پوهېږي، چې پخوا زموږ په جنګ ځپلي او ناکاره هيواد کې هيڅکله د انتحاري بريدو دود او دستور چا نه پېژندئ ؛ خو اوس دا دئ په خواشينۍ سره ګورو ، چې زموږ د ټولنيز ژوندانه يو تريخ او زړه لړزوونکی واقعيت دئ. دغه راز، د عبادتځايونو او زيارتو نړول او د قومي، فکري، مذهبي او لساني توپيرو پر بنسټ د بې ګونا خلګو وحشيانه وژنه ګرده هغه پېښې دي، چې افغانستان ته د امریکايي او ايتلافي لښکرو په راتګ سره را وټوکېدې. له همدې امله بايد زموږ له کړېدلو او جنګ ځپلو خلګو سره دا وحشيانه جګړه ژر تر ژره او تل تر تله ودرېږي.

د سي. آی. اې. مشر - ليون پنيتا ، چې ټاکل سوې ده ډېر ژر به د اوباما په کابينه کی د دفاع وزير چوکۍ تر لاسه کړي، څه موده مخکې په خپله اعتراف وکړ، چې په افغانستان کې د القاعده شبکې د غړو شمېر تر سلو (۱۰۰) لږ دئ . د سي. آی. اې. د نوو رپوټو له مخې خو اوس دا شمېر حتا د پينځوسو او پينځه اويا (۵۰ - ۷۵) کسانو تر منځ اټکل کيږي، چې امریکايي واکداران يې د وژلو يا نيولو دپاره د مياشتې شاوخوا لس (۱۰) ميليارد ډالره لګيي . نور تفصيل د جيوپوليټيکل مانيټر ، په دې لينک کې وګورئ:

http://www.geopoliticalmonitor.com/opinion-us-wont-leave-afghanistan-4414/

بې له شکه، د أسامه بن لادن وژنه په خپله هم د دغه سازمان پر سياسي، سازماني او تبليغاتي ظرفيت بل کلک ګوزار و. پاته سوه طالبان، اسلامي حزب، حقاني ډله او نوري وسله والي ډلي، چې د هغو وژل او ورکول نه عملي کار دئ، نه معقول. عملي په دې نه دئ، چې دا خلګ ټول د دې وطن اصلي اوسېدونکي دي؛ په خلګو کې ژوري ريښې لري؛ او له تېرو لسوکالو راهيسې يې د امریکايي او ايتلافي قواوو له بمبارييو او بريدو سره سره، خپل موجوديت او هويت خوندي ساتلئ دئ. معقول په دې نه دئ، چې دې خلګو د سيپټمبر د يوولسمې په ګډون، په نړۍ وال تروريزم کې هيڅکله لاس نه لاره؛ او هيڅ وخت يې دا نه دي غوښتي، چې د نړۍ وال تروريزم تر شا ودرېږي . بن لادن، القاعده او داسې نوري ډلي هم په واقعيت کې د امريکا ، عربو او پاکستاني آی. ايس. آی. له خوا په غاړه کې ور واچول سوې. امريکايان نسې کولای په افغانستان کې د افراطي ډلو ټپلو د ځای پر ځای کېدو مسووليت د افغانانو پر اوږو ور واچيي.

که د افغاني ټولني واقعيتونه داسې دي، بيا نو دا بې سر و پايه پوځونه، دا ټانکونه او جهازونه او د زرګونو انسانانو د ژوند او ميليارډو ډالرو د خاوري کولو په بيه، دا بې رحمانه وژني او ورانۍ د څه دپاره؟! دا واقعيت هم

(c) ketabton.com: The Digital Library

هر چا ته تر لمر روښانه دئ، چې د ايتلافي قواوو ظالمانه بمبارييو او ړندو عملياتو نه يوازي د تروريزم، افراطيت او تاوتريخوالي په ورکولو کې هيڅ راز مرسته و نکړه، بلکې لا نور پېلوزي يې هم پر واچاوه؛ او د دې سرکښ اور لمبې يې اوس داسې ګڅې ته ورسولې، چې پر غمځپلو افغانانو سربېره يې د سيمې او نړۍ خلګو ته هم لوی ګوابن اړولئ دئ.

که ايتلافي فرعونانو او د پخواني شمالي اتحاد ځينو پښتون دوښمنه مزدورانو د القاعدې او طالبانو په نامه، د خپلواکو، سرلوړو او غيرتي پښتنو ونابودۍ ته ملاوې تړلې يې، دا نو کاملاً بېله خبره ده؛ خو لکه څنګه چې نورو يرغلګرو داکرغېړن خوبونه ريشتيا نکړای سوای، دوی به هم دا وحشيانه هيلې، ګور ته له ځانه سره يوسي.

په دې وجه، بېله خبرو اترو او روغې جوړې بله هيڅ لاره ليدل کيږي؛ خو خبرې اترې، مفاهمه او مصالحه له چا سره؛ د کومو اصولو له مخې؛ او کومو هدفو ته د رسېدو د پاره؟

که امريکايان او په کابل کې د هغو منفور مزدوران تصورکيې، چې د بهرني اشغال او ګوډاګي رژيم وسله وال او نا وسله وال مخالفين به، له هغه کميسيون يا شورا سره خبرو اترو او روغې جوړې ته غاړه کښېږدي، چې برهان الدين رباني يې مشري کيې، ډېر تېروتلي او خطاوتلي دي؛ ځکه د روغې جوړې د پاره نېکو او خيرغوښتونکو منځګړو ته اړتيا سته.

منځګړيتوب يا وساطت هم له حقوقي پلوه او هم زموږ د اولسي دودو او روايتو له مخې، يوازې د هغو کسانو کار دئ، چې پر نېک او مصلحانه شهرت سربېره، د ښکېلو اړخو تر منځ شخړه يا دعوه کې، هيڅ ډول لاس يا ګټې ونه لري؛ خو موږ ټول د سر په سترګو ګورو، چې د رباني د تش په نامه شورا په جوړښت کې له څو بې واکو او کلېشه يي کسانو پرته، د افغانستان د زرګونو بې ګونا وګړو قاتلان، د کابل ښار دکنډواله کولو مسوولين او په پای کې د اوسني امريکايي اشغال تر ټولو بې ايمانه، بې رحمه او فاسد مزدوران، غړيتوب لري، چې رباني په خپله هم د دې جنايتکارانو، ورانکارو، غلو او وطن پلورونکو له ډلې څخه دئ.

اوس نو تاسې حقپال لوستونکې په خپله قضاوت کولای سئ، چې ايا د داسې جانيانو، ورانکارو، لوټمارو او شرف بايللو په ستهوالي کې کېدای سي په هيواد کې د جګړې او وينو تويېدو و بندولو ته هيله من اوسو؟! جواب روښانه دئ. د سولې او روغې جوړې خبرې له هغو کسانو سره نسي کېدای، چې د افغانانو کور يې وران کړئ دئ؛ او زموږ د بې ګونا عزيزانو په وينو يې مځکې سرې کړې دي. د افغانستان کړېدلي او ويرژلي خلګ

(c) ketabton.com: The Digital Library

هيڅکله د دې جانيانو او وطن پلورونکو ظلمونه او ناروا وي نسي بخښلای. امريکايان او نورو ايتلافي دولتونه بايد په خپل ټول وجود سره، په دې ترخه حقيقت وپوهېږي.

د حل لار څه ده ؟

د حل يوازنۍ لار د يوه ريښتيني موقت ملي او ولسي حکومت جوړول دي.

ايا د يوه ريښتيني ملي او ولسي حکومت لرل؛ او دا په وينو لړلې خاوره له هر ډول پردو عسکرو او پردو جنګياليو څخه پاکول، ناسمه يا ناوړه غوښتنه ده؟

ګومان نه کوم له جنګي ډلوټپلو، ځينو جاسوسانو او فاسدو واکمنانو پرته، څوک د افغانانو له دې انساني، اسلامي او افغاني غوښتني سره تضاد او مخالفت ولري. راسئ په لاندي کرښو کي د دې ستر انساني، اسلامي او افغاني ارمان پر ځينو عملي اړخو يو څو لنډې خبري وکو:

له نېکه مرغه، افغانستان له بېلابېلو قومو او ټبرو څخه په هيوادکي دننه او دباندي ډېر خپلواک، زړور، غښتلي، پوه او مُخلص ملي شخصيتونه لري. داسي ناپېيلي ملي شخصيتونه، چي ټول افغانان يې په يوه دږغ پر ايمانداری، خپلواک فکر او عمل، سربښندني، هوښيارۍ او اخلاص آمنا کولای سي.

داسي خپلواک، ناپېيلي او په هره مانا باکفايته موقت ملي او اولسي حکومت کولای سي، دوه ستر کارونه پر مخ بوزي:

- يو دا چي له وسله والو ګوندو، ډلو او شخصيتو سره د مخامخ، ښکاره او ريښتينو خبرو اترو له لاري د جنګ او ورانۍ مخه ونيسي.

- بل دا چي د ملي او اولسي کړنلارو په وړاندي کولو سره، د هغو ميليونو جنګ ځپلو او ربړېدلو هيوادوالو بالفعل ملاتړ ترلاسه کړي، چي د پردو يرغلګرو له ظالمانه اشغال او د مزدورو واکمنانو له فساد، بې عدالتييو او بې کفايتييو څخه پزي ته رسېدلي دي.

د موقت ملي حکومت دا دوې ارزښتناکي برياوي به ببله شکه د همېشنۍ سولي او ملي روغي جوړي له برياليتوب سره لويه مرسته وکي؛ د سولي او ترقۍ جبهه به ورځ په ورځ غښتلي او د جنګ او وينو تويولو جبهه به ورځ تر بلي، تجريد او کمزوري کړي.

د موقت ملي حکومت او وسله والو مخالفينو تر منځ ازادي خبري اتري او روغه جوړه به ډېر ژر دا امکانات برابر کړي، چي ټول نابللي پردي (ايتلافي پوځونه او د مخالفينو تر څنګ ولاړ جهاديان) زموږ ورانه او غملړلي خاوره

(c) ketabton.com: The Digital Library

تل تر تله پرېږدي. دې لوی برياليتوب ته بايد هيڅکله په سپکه سترګه و نه کتل سي؛ ځکه تر هغه مهاله، چې افغانستان په بشپړه توګه افغانانو ته نه يي پرېښوول سوئ، په دې وران او غملړلي ټاټوبي کي د سولې، امنيت او سوکالۍ تمه هم بې ځايه ده. يوازې پر ټولو افغانانو متکي ملي او اولسي حکومت کولای سي، زموږ ګډ تاريخي کور د پردو له شره وژغوري.

موقت ملي حکومت به تر يوې ټاکلي مودې (د دې مودې اوږدوالی هم د ښکېلو اړخو په روغه جوړه اړه لري) وروسته، په هيواد کي عمومي انتخاباتو ته لار هواره کړي؛ او په دې توګه به د يوه رېښتني منتخب حکومت تر جوړېدو پوري، خپل ستر ملي او وطني رسالت بشپړ کړي.

زما په قاصر نظر خو د ځانګړو سياسي، اجتماعي، فرهنګي، مذهبي او اقتصادي خصوصياتو د لرلو له امله د افغانستان د سمي اداري او پرمختګ تر ټولو ښه نُسخه هم همدا ملي حکومت دئ، چي کولای سي د دې ګډ تاريخي کور د ټولو ټبرو، ژبو، مذهبو، سيمو او خلګو پر حقوقو سربېره، دګاونډيو هيوادو او نړۍ والي ټولني روا ګټي هم خوندي وساتي. ما ته خو په افغانستان غوندي ټولنه کي د دولتي نظام د اداري دپاره تر دې برياله، غوره او اغېزمنه لار نه ښکاري؛ ځکه په تېرو دوو دېرشو کالوکي مو په سترګو وليده، چي کيڼ او ښي (چپ او راست) افراطيت مظلومو افغانانو ته بې تباهۍ او بدمرغۍ هيڅ ورنکړه؛ او نه يي ورکولای سوای؛ ځکه افراطيت په هره بڼه او هر شکل وارداتي خټه لري؛ او زموږ د ټولني له عيني او ذهني واقعيتو سره هيڅ اړخ نه لګيي. همدا دليل دئ، چي زموږ د ټولني له سياسي، اجتماعي، فرهنګي او اقتصادي واقعيتو څخه پردي سيستمونه د خلګو له پراخ مخالفت او مقاومت سره مخامخ سوه؛ او لا به په راتلونکي کي هم مخامخ کيږي.

د دې عاجز په اند «خير الامور اوسطها» د ښي او کيڼ څواکو له ورانوونکو افراطي سياستو څخه د افغانستان د ژغورني تر ټولو غوره لار ده؛ خو د دې منځنۍ فکري او سياسي لاري اخيستل هيڅکله د پر شا تګ، محافظه کارۍ او تسليمۍ په مانا نه دئ. د خپلواکۍ، ټولنيز عدالت، بشري حقوقو او ډيموکراټيکو ارزښتو په لار کي فردي او ډله ييز کوښښونه به په کلک هوډ او لا زيات ټينګار سره پر مخ ځي؛ اما په دې اړه د پام وړ مهم او اساسي ټکی دا دئ، چي داپتمن او انساني تلاښونه بايد تل زموږ د خلګو عيني او ذهني ملاتړ له ځانه سره ولري. په دې مانا، چي زموږ دربدلي او ربړېدلي هيوادوال بايد د شمالي افريقا او منځني ختيځ د ځينو هيوادو د ويښو او غښتلو اولسو په څېر په افغاني ټولنه کي هم د دغسي سياسي، اجتماعي، فرهنګي او اقتصادي بدلونو د را منځ ته کولو دپاره په شعوري او نه ستړي کېدونکي ډول د مبارزې ډګر ته را ووزي؛ او په خپل مستقيم او فعال ګډون سره د وخت مستبد، تپل سوي او وارداتي نظامونه پر بل مخ واړوي. البته په دې کار بايد احساسات، عقدې او

(c) ketabton.com: The Digital Library

شخصي گټي هيڅکله لار ونه لري ... تر دي عمومي خبرو وروسته، بيرته را گرځو په وران او ويرجن افغانستان کي د ملي حکومت و تاريخي رسالت او مسوولیت ته:

د گردو افغانانو د خوښي وړ ملي حکومت به د سولي، تفاهم، ورورولۍ، دوستۍ او نړۍ والو معيارو په چوکاټ کي له گاونډيو هيوادو، د سيمي له دولتو، متحدو ايالاتو، لوېديځو هيوادو او نوري نړۍ سره دوستانه اړيکي وساتي؛ د هغو له علمي، تخنيکي، اقتصادي او انساني مرستو به پراخه گټه واخلي؛ او په خپله به هم د نړۍ والي ټولني د يوه فعال او گټور غړي په توگه، خپلو ملي او بين المللي مسووليتو ته ټينگ پام وکي. البته، نړۍ واله ټولنه په تېره بيا امريکا، د سيمي لوی دولتونه او همسايه هيوادونه هم بايد افغانانو ته د خپل سياسي، اجتماعي، اقتصادي او فرهنگي سيستم د غوراوي پوره حق ورکړي.

شک نسته، چي په نړۍ کي د مختلفو سياسي، اجتماعي، اقتصادي او کلتوري سيستمو سته والی د نړۍ والي سولي او امنيت د ټينگښت او بشري پرمختگ له خورا مهمو اړتياوو څخه گڼل کيږي. د بېلابېلو سياسي، اجتماعي او اقتصادي سيستمو لرونکو دولتو تر منځ د سوله ييز ژوندانه زرين اصل نه يوازي د معاصرو بين المللي حقوقو دري مهم اصول لکه: د زور يا زور د گواښ مخنيوی؛ د دولتو د ملي واکمنۍ درناوی؛ او د دولتو په کورنيو چارو کي نه لاسوهنه، په ښه ښه بيانوي، بلکي د بېلابېلو دولتو تر منځ د دوستۍ او همکارۍ نوري برخي او اړخونه هم را نغاړي. د سوله ييز گډ ژوند نړۍ وال اصل پر هغو سياستو د بطلان کرښه باسي، چي په مختلفو ټولنيزو سيستمو پوري تړلي دولتونه، د دوښمنۍ او تقابل لوري ته بيايي. بالعکس دا اصل له بېلابېلو دولتو څخه د ژوندانه په ټولو برخو کي د زياتېدونکو همکاريو غوښتنه کيي (ټونکين ۸۰).

البته، د سوله ييز گډ ژوندانه ارزښتناک حقوقي اصل ته د پخواني شوروي دولت يا نورو سوسياليستي دولتو په رنگېدو سره، هيڅ زيان نه دئ رسېدلئ. دا اصل د بشري ټولنی د گډ ژوندانه په ټولو پړاووکي د نړۍ والي سولي، امنيت، پرمختگ او همکارۍ ډاډمن او اغېزمن ضامن گڼل کيږي؛ ځکه د نړۍ بېلابېل هيوادونه د سياسي، اجتماعي، اقتصادي او فرهنگي پرمختگ له پلوه، لوی توپيرونه لري. له دي کبله په نړۍ کي د بېلابېلو سياسي، اجتماعي، اقتصادي او فرهنگي سيستمو د اجباري رنگولو او يېکه کولو په خاطر هلي ځلي، بېله شکه نړۍ واله سوله، امنيت، بشري پرمختگونه او همکارۍ له سترو کړاوو او لانجو سره مخامخ کيي. له همدي سَوَبه بايد د هر هيواد مېشتو اولسو ته په پوره ازادۍ حق ورکړل سي، چي له خپلو ملي ځانگړتياوو او اړتياوو سره سم، د خپلو زړو نظامو او زړو سياسي، اجتماعي، اقتصادي او فرهنگي مؤسسو د اليشولو په اړه پرېکړه وکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لکه څنګه چي پخوانی شوروي دولت پر نورو ملتو له هغې ډلي څخه زموږ پر هیواد د خپل سیاسي، اجتماعي، اقتصادي او فرهنګي سیستم په تپلو سره، له خطرناکو عواقبو سره مخامخ سو، د امریکا متحده ایالات او غربي متحدین، زموږ ګاونډي هیوادونه، په تېره بیا پاکستان، ایران او د چین، روسیې او سعودي عربستان په څېر لوی سیمه ییزو دولتونه باید افغانستان ته د خپلي خوښي نظامو له صادرولو، په ټینګه ډډه وکړي. د افغانستان په چاروکي ټول ښکېل دولتونه یوازي د دې هیواد د یوه پیاوړي او غښتلي ملي حکومت په ملاتړلو سره کولای سي د خپلو روا ګټو د تحقق د پاره هڅه او کوښښ وکي.

په افغانستان کي یو منلئ ملي او ولسي حکومت کولای سي د هیواد د مځکنۍ بشپړتیا، سیاسي خپلواکۍ او ملي واکمنۍ د ډاډمني دفاع د پاره د ملي ګټو او بین المللي موازینو په چوکاټ کي، د اړتیا پر مهال، د امریکا د متحدو ایالاتو په ګډون له هر بهرني هیواد سره د دفاعي او ستراتېژیکي همکارۍ بېلابېل تړونونه لاسلیک کړي. د عیني اړتیاوو پر بنسټ لاسلیک سوي دا ډول ستراتیژیکو تړونونه به هیڅکله په هیواد او سیمه کي جګړو، نا ارامیو او کړکېچونو ته لمن و نه وهي؛ خو دا کار په بشپړ باور سره د اوسني مزدور حکومت تر صلاحیت ډېر پورته دئ، چي د پردو د توپ او ټانک په زور، پر خلګو حکومت کیي. د داسي بې واکه او مزدور حکومت له خوا د ستراتیژیکو تړونو لاسلیک، په هیواد کي دننه او دباندي د جګړو، وینو تویولو او بحرانو لمن نوره هم پسي پراخیي.

درنو لوستونکو ته ځرګنده ده، چي ګاونډي هیوادونه، د سیمي دولتونه او نړۍ وال قدرتونه د بېلابېلو طرحو او نخشو په پرمخ بیولو سره، زموږ په ګران هیواد کي متضادي ګټي لري. مزدور رژیمونه په سیاسي، اجتماعی، فرهنګي، مذهبي، اقتصادي او ستراتیژیکو چاروکي د خپلواک فکر او عمل نه لرلو په وجه دا متضادي او متناقضي ګټي نسي پوځلا کولای؛ ځکه نو په دولتي دستګاه کي ټولي شاملي مزدوري ډلي ټپلي تر وسه وسه کوښښ کیي د خپلو بهرنیيو بادارانو ګټي خوندي کړي، چي دا کار هرومرو زموږ په کورنیو چارو کي د نورو لاسوهنکو لوبغاړو د سختو غبرګونو سبب ګرزي؛ د مثال په توګه له هند سره دوستي د پاکستاني پوځیانو دوښمني را پاریي یا په هیواد کي د چین، روسیې او ایران اقتصادي تشبثات د امریکا د متحدو ایالاتو او د هغه د لوېدیځو متحدینو و پټو او ښکاره مخالفتو ته لمن وهي یا د سعودي عربستان او نورو عربي هیوادو سیاسي، اقتصادي، فرهنګي او مذهبي هڅي سمدلاسه د ایران د شیعه اخوندانو پر سر اور بلیي؛ او داسي نوري چپه او راسته لوبي، چي د یوه په رضایت کي د بل د دوښمنۍ او خپګان موجبات برابریږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د همدې استدلال له مخې، یوازې یو پیاوړی ملي او اولسي حکومت کولای سي د یوه فعال او مثبت ناپېيلي ملي دریځ په غوره کولو سره کولای سي د ګاونډیانو، سیمه ییزو لوبغاړو او د نړۍ والي ټولني د ټولو غړو د مشروع ګټو ساتنه وکړي؛ او د نامشروع ګټو او ناروا لاسوهنو يې په کلکه مخه ونیسي.

یو ځل بیا باید تکرار کړو، چې په افغانستان کي بهرنۍ لاسوهني، جګړې او نا ارامۍ ټول له بهرنییو لښکرو او ګوډاګي رژیم سره نه شلېدونکې اړیکي لري. که امریکایان او ایتلافي دولتونه ریشتیا هم له تروریزم او افراطیت سره د مبارزې په خاطر افغانستان ته تللي دي، باید د افغاني شخړو او لانجو د اساسي حل د پاره د هغو په اصلي علت او سَوَب پسې وګرځي. کله چې د بهرنییو لاسوهنو، جګړو، وینو تویولو او ورانکاریو اصلي علت له منځه ولاړ سي، بیا نو د هغو معلولونه یاني تروریزم، نا ارامۍ، زورزیاتۍ، افراطیت، لوږه، بېکارۍ، وروسته پاته والی او نوري ناخوالي په خپله له منځه ځي.

که امریکا په افغانستان او شاوخوا سیمه کي د خپلو سیاسي، اقتصادي او ستراتیژیکو ګټو د تحقق د پاره نه، بلکي په ریشتیا سره د سوله ییز، سوکاله او متمدن افغانستان د جوړولو د پاره تللي يي، بیا نو تر هر څه وړاندي باید د اوسني مزدور رژیم له سیاسي، عسکري او مالي ملاتړ څخه، چې په هیوادکي د سولې او امنیت تر ټولو لوی او اساسي خنډ دئ، ژر تر ژره لاس واخلي؛ او د یوې بین الافغاني جرګې له لارې د هیواد د مشرتابه چارې د افغانانو یوه ریښتیني موقت ملي حکومت ته وسپاري؛ او د هغه له لاربښوونو سره سم د وتلو پر ستراتیژۍ غوَر وکي.

که امریکایان د جنایتکارو، ورانکارو، جاسوسانو او غلو داوسني بې کفایته حکومت ملاتړ ته دوام ورکيي، د دې خبرې مانا دا ده، چې په لوی لاس غواړي یو ځل بیا د مظلومو او بې اوازه افغانانو د چارو واګې د پخوانیيو دورو په څېر وسله والو ډلو ټپلو ته په لاس ورکړي؛ او په دې توګه نورو جګړو، وینو تویولو او افراطي جریانو ته لار هواره کړي؛ ځکه ټولو افغانانو ته مالومه ده، چې د کرزي فاسد او بې کفایته حکومت هیڅکله په یوازې سر د وسله والو مخالفینو په وړاندې د مقابلې او مقاومت وس نه لري.

که د مزدور رژیم ځیني عناصر د خدای، وجدان او افغانیت په نامه څه پېژني، نو باید له دې شرمناک، خونړي او خاینانه واک څخه لاس واخلي؛ او یوه موقت ملي حکومت ته د واک په سپارلو کي مرسته وکړي، چې په دې توګه هیواد د تنظیمي جګړو او ډول ډول استعماري فتنو له شامته وژغورل سي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا خبره هیڅ بحث او مشاجرې ته اړتیا نه لري، چې په افغانستان کې د امریکایي عسکرو دایمي حضور زموږ د هیواد د سیاسي خپلواکۍ او ملي واکمنۍ د محدودولو او زیانمن کولو په لارکې، ډېر خطرناک گام دئ. له دې امله یې هیڅ خپلواک، سرلوړي او باغروره افغان ومنلو ته غاړه نه ایږدي. امریکایي ستراتیژیستان باید د تاریخ په اوږدوکې د افغانانو له خپلواکۍ غوښتونکو مبارزو او حماسو څخه د عبرت درس واخلي؛ او پرېږدي د زرگونو پوځیانو په قرباني کولو او میلیاردو ډالرو په ضایع کولو سره، کټ مټ هغه نتیجه تر لاسه کړي، چې تر دوی مخکې نوري یرغلگري امپراتورۍ ور سره مخامخ سوي وې. تاریخونه شاهدي ورکیي، چې د دې خپلواک او سرلوړي هیواد په غرو او رغوکې د ډېرو فاتحانو پزې په خاورو لړل سوي دي؛ څینو یې پښې او لاسونه، څینو یې سرونه او څینو یې ان درست لښکرونه بایللي دي. امریکایان باید په دې حقیقت هم سر خلاص کړي، چې د نړۍ مؤرخانو او محققانو په ناحقه افغانستان ته د امپراتوریو د هدیرې لقب نه دئ ورکړئ!

که امریکا د تعقل او منطق پر ځای د زور او گوابښ لار تینگه کړي، بیا نو په دې حقیقت هم باید ښه سر خلاص کړي، چې افغانانو ته په خپل پلرني هیواد کې د پردو دایمي لښکرکوټونه، د دایمي اشغال په مانا دي؛ او د دایمي اشغال په عواقبو یاني دایمي جگړو او دایمي تراژیدییو هم هر څوک ډېر ښه پوهېږي؛ څکه نو تل له په یوه وجود او یوه اواز له هغو سره د مبارزې او مقابلې په مورچل کې درېږي. له بله پلوه، زموږ په هیواد کې د امریکایي عسکرو دایمي استوگه، چې په هیڅ بڼه او هیڅ ډول د افغانستان د مسألې د منطقي او اصولي حل لار نه ده، ټولي نړۍ ته په ډاگه ښیي، چې امریکایي واکمنان په افغانستان او سیمه کې د هغو استعماري نخشو د عملي کولو په لټه کې دي، چې پر جنگ ځپلو افغانانو سربېره د سیمې د نورو ملتو له روا او انساني گټو سره هم ښکارند تضاد لري. دغه راز نامعقولې او مستکبرانه ماجراغوښتوني، زموږ کړېدلي ملت او د سیمې نورو ملتو ته له تراژیدیو او بدمرغییو پرته، هیڅ گټه او نتیجه نسي لرلای.

د امریکا سیاسي او پوځي ستراتیژیستان باید خپل تېر لس کلن ریکارډ یو پلا بیا له سره وگوري. دا خونړۍ ریکارډ له ورایه ښیي، چې له پردو لښکرو څخه د افغانانو کرکه او نفرت د هري ورځي په تېرېدو سره ډېر سوئ او لا ډېرېږي. د امریکایي عسکرو دایمي استوگه به ښه شکه دا کرکه او انزجار د عمومي پاڅون گچې ته لوړ کړي.

که یو نیم لک منظم پوځ او لسگونو زرو په اصطلاح استخباراتي، امنیتي او اکملاتي قواوو په تېرو لسو کالو کې د خلگو خپلواکۍ غوښتونکي ارادې ماتي نکړای سوې، تر دې وروسته هم هیڅ دلیل او ثبوت نسته، چې په عسکري چوڼییو کې ځای پر ځای سوي د برش - څلوېښت زره عسکر به د خپلواکۍ مینو او سرسپارو افغانانو د پر شا نه تلونکي ملي پاڅون مخه ونیسي؟!

(c) ketabton.com: The Digital Library

په پای کې د دې مهمې خبرې یادونه ضروري ګڼو ، چې د جنګ او تباهۍ لېونۍ لمبې به هرومرو زموږ د اسکېرلو هیوادوالو ویرجنه او ویجاړه کوډغاله نوره هم ورانه او لولپه کړي ؛ خو له هغو سره جوخت به امریکايي لښکرکوټونه او د هغو مزدور رژیم هم هیڅکله پر ارامه پرې نږدي ؛ دا اورونه او لوګي، دا ویني او اوښکي، دا ساندي او کړیکې به هرومرو د فرعونانو تر جګو ماڼیو او ارګو هم رسیږي.

انګرېزي «بېس» ته په پښتو او دري کې څه وایو؟

اډه، پوځي اډه، لشکرګاه/ لښکرګاه، لښکرکوټ، پایګاه، چونۍ/ چونۍ؟

د لغتپوهنې او ایتیمولوژۍ په رڼا کې څو لنډې خبرې

څو ورځې مخکې د هیواد خوږ ژبي، مبتکر او متفکر لیکوال - ښاغلي ډیپلوم انجنیر خلیل الله معروفي، په «افغانستان آزاد - آزاد افغانستان» ویبپاڼه کې، د امریکايي چونیو په اړه، د یوې په زړه پورې مقالې په ترڅ کې، د معقولو دلایلو په وړاندې کولو سره، د هیواد د لیکوالو او ژورنالیستانو پام د ایراني «پایګاه» پر ځای د خپلې ژبې د یوې خوږې تاریخي کلیمې (لشکرګاه) کارولو او رواجولو ته اړولئ ؤ، چې ماته یې هم په ریشتیا سره ډېر خوند را کړ. د «لشکرګاه» او «پایګاه» د کلیمو پر څېړنه او شننه سربېره د امریکايي چونیو په ردولو او کړلو کې، د ښاغلي معروفي علمي مقاله، دلته کتلای سئ:

http://afgazad.com/Siasi/042511-KM-Ejaaza-ye-Lashkargaah-e-Begaana-Botlaan-e-Afghaniyat%5B2%5D.pdf

غواړم په دې لنډ بیان کې، درنو لوستونکو ته د ایتیمولوژۍ او لیکسیکالوژۍ په رڼا کې، د ښاغلي معروفي پر علمي استدلال، څو نور ټکي هم ور زیات کړم.

«اډه» یا «اډا» د ایتیمولوژۍ یا ریښه پېژندنې له نظره د هندي ژبې ټکی دئ، چې له اوږدو زمانو څخه په زیاترو هندي الاصله ژبو او پښتو کې، په پراخه توګه استعمالیږي (پلاټس ۳۷). په پښتو کې د موټروانـــو اډه، د ټـــکیسیانو اډه، د ګاډیو اډه او داسي نور عبارتونه له پخوا څخه باب دي، چې په عمومي ډول د تم ځای/ تمځی، درېد ځــای/ دریدځی، ایستګاه، توقفګاه او داسي نورو په مانا دي. دا ټکی پخوا په افغاني پښتو کې د عسکري قشلې، عسکري قطعې، عسکري قرارګــاه ،ګارنـــېزیون او داسي نورو په مانا نه کارېدئ؛ خو په کښته پښتنوکي د اوردو ژبې د پراخي اغېـــزې له کبله «فوجي اډه»، «هوايي اډه»، «د پولیسو اډه» او داسي نور عبارتونه، له پخوا څخه استعمالیږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

« پوځ » کليمه د عربي« فوج » مغغنه يا پښتو سوې بڼه ده، چې نن سبا په افغاني پښتوکي خورا ډېره کاريږي؛ او د پخوانيو مروجو کليمو لکه لښکر، اوردو يا عسکري قوې ځاى يې نيولئ دئ؛ خو لښکر، سپاه، عسکر، اوردو هغه کليمې دي، چې له پېړيو پېړيو راهيسي زموږ په ژبه او ادب کي پراخ مقبوليت او تابعيت لري؛ او له همدې کبله يې بايد ځاى په بشپړه توګه د« پوځ » مغغني کليمې ته ور نکړل سي؛ ځکه دا کار هيڅ منطق نه لري، چې خپلي زړې او اشنا عربي، پارسي، هندي، تورکي او داسي نوري کليمې د پرديتوب په ګونا تر خاورو لاندي کو؛ او پر ځاى يې نوري بې خونده او زموخته پردى، خو نا اشنا کليمې ودروو؛ د مثال په ډول « سبب » داسي عربي ټکى دئ، چې د پښتو تر څنګ په عربي، پارسي، اوردو او زموږ د فرهنګي حوزې په نورو ژبوکي هم پراخ استعمال لري. دا اسانه، ساده او مروج ټکي د کندهار په پښتني چاپېرکي افغاني رنګ اخيستى دئ؛ او له پېړيو پېړيو راهيسي د« سَوَب » په بڼه په عامو او خاصوکي دود دئ؛ په ډېري خواشينى سره، نن سبا د ژبې د سوچه کولو متعصب او بې خبره محتسبين د عربي توب په ګونا د دې اشنا او اسانه مغغني کليمې له کارولو مخ اړيي؛ او پر ځاى يې د پښتو او عربي ژبې د يوه لغوړن ترکيب (لامل) و بدرېغه استعمال ته ملا تړلې ده، چې په حقيقت کي له دوو برخو ياني « له » او« عمل » څخه ترکيب سوى دئ. ځيني کسان يې د جمعي په بڼه (لاملان) هم کاريي، چې تر مفرد حالت لا ډېر بې خونده او خندنى ايسي.

پر « سَوَب » سربېره ډېري نوري کليمې هم سته، چې په پښتون مېشتو سيمو کي يې د پېړيو پېړيو په تېرېدو سره پښتني جولهَ اخيستې ده؛ او نن د دې لرغوني ژبې د لغوي زېرمي نه بېلېدونکې برخه ګڼله کيږي، چې په هيڅ بيه او هيڅ ډول يې بايد له لاسه و نه باسو؛ خو له بده مرغه زموږ د ژبې بې خبره او تنګ نظره واکداران يې د پرديتوب په ګونا تر خاورو لاندي کيي؛ او پر ځاى يې د خپلي خوښي بې خونده او نا اشنا ټکي را باسي.

ځينو مغغن سوو ټکوخو حتا په پښتني سيموکي تر پېړيو پېړيو مقبوليت او تابعيت وروسته زامن، لمسي او کړوسي هم پيدا کړي دي، چې ګرده يې زموږ د ملي ژبې ارزښتناکه لغوي زېرمه بلله کيږي؛ د مثال په ډول د« خرج » عربي ټکى، چې په پښتني چاپېر کي په « خرڅ » اوښتئ دئ؛ او د اوږدو تاريخي پړاوو تر تېرولو وروسته يې له نېکه مرغه دا دئ بچي، لمسي او کړوسي هم پيدا کړي دي: « خرڅول = فروختن »، « خرڅوونکى = فروشنده »، « خرڅيلا و/ خرڅلاو = فروختن »، « خرڅه = خرچه، مصرف، هزينه »، « خرڅاوو = خراج، ولخرج، اسراف کننده »، خرڅښت، خرڅېدنګ، خرڅوَنګ، خرڅېدل، خرڅېده، خرڅګير، خرڅون، خرڅونى يا خرڅېدونکى او داسي نور، چې هر يو يې بېله مانا او بېل مفهوم لري؛ او ګرده له همدې مغغن سوي مادې (خرڅ) څخه را ټوکېدلي دي.

اوس نو که د« سوچه کولو » تنګ نظره او متعصب پېښنه ګران په خپلو جاهلانه کوښښو سره د دې مغغن يا پښتو سوي ټکي ځاى د« لګښت » په اصيل يا سوچه پښتو ټکي ډک کړي، بيا خو له « خرڅ» کليمې څخه ټول راوتلي

(c) ketabton.com: The Digital Library

مشتقات هم د خلګو له شک او تردید سره مخامخ کیږي؛ کرار کرار له استعماله لویږي؛ او په دې توګه زموږ د خوږې ژبې لغوي زېرمې ته لوی او نه جبران کېدونکی تاوان رسیږي. عجبه خو دا ده، چې د نړۍ پرمختللي قومونه ترګرده کوښښ کیږي، چې د پردو ژبو د بېلابېلو ټکو، ترکیبو او عبارتو په اخیستلو سره د خپلو ژبو لغوي ذخیره پراخه کړي؛ مګر موږ ناپوه او بې خبره پښښه ګران په لوی لاس د خپلې ژبې د ښکلي او سمسور بڼ ښایسته ګلونه او له میوو ډکې څانګې، په تېشه غوځوو.

هو ! د «لګښت» د اصیلي او سپېځلي پښتو کلیمې کاروَنه او ترویج باید ښېله شکه ډېر نبک او ګټور کار وګڼو؛ خو نه د «خرڅ» او د هغه د مشتقاتو د نست کولو او بې رنګه کولو په بیه. د داسې مفغناتو لمن خورا پراخه ده. ګرده باید د پښتو د اصیلو یا سوچه ټکو تر څنګ، په پراخه توګه استعمال کو؛ او تل یې د خپلې ژبې د اصلي او نه بېلېدونکي برخې په توګه وګڼو.

اما د نوو ټکو د جوړولو په اړه مهمه او اساسي پوښتنه دا ده: که پېړۍ پېړۍ مخکې په خپله ژبه کې د یوه مفهوم او مدلول د افادې د پاره ساده، اسانه او مروجه کلیمه لرو، د بلې نا اشنا، زموختې او بې خونده کلیمې د جوړولو اړتیا په څه کې ده؟! ماته خو په دې کار کې له بې خبرۍ او خپلسرۍ پرته بل څه نه ښکاري. دا بحث دلته پرېږدو؛ ځکه زموږ په نیولوجیزم کې د شکلي او مانوي (معنوي) کمزوریو څېړنه او سپړنه د لوی کتاب د لیکلو غوښتنه کیږي، چې دا لنډه مقاله یې ځای نه دئ.

عربي«فوج» یا د هغه مفغنه بڼه (پوځ) د پرش کاله دمخه په افغاني پښتو کې رواج نه وه. یوازې یې په کښته پښتنو کې د اوردو ژبې د فرهنګي نفوذ په وجه له ډېرو وختو راهیسې، په اصلي عربي بڼه (فوج) یا نیمه عربي، نیمه مفغنه بڼه (فوځ) پراخ استعمال لاره (وبر ۷۳۱).

د پارسي ژبې په زړو متنو کې د عسکري یا پوځي اډې د پاره د «لشکرګاه» ترکیبي ټکی کار سوی دئ، چې یوه بولګه یې د هیلمند د اوسني اداري مرکز (لشکرګاه/ لښکرګاه) په تاریخي نامه کې تر اوسه هم ژوندۍ ده. لشکری بازار/ لښکري بازار، اوردو بازار او اوردوګاه (اردوګاه) د همدې مفهوم د پاره ځیني نوري مروجې کلیمې دي.

له تاریخي پلوه، بوست (بُست) د غزنویانو په لویه امپراتورۍ کې دوهم لوی ښارو. غزنوي پاچهانو د مجللو او شاندارو سلطنتي مانییو په جوړولو سره له بوست څخه د خپل ژمني تفریحي مرکز په توګه کار اخیست. د غزنوي دورې ځینو شاعرانو لکه فرخي سیستاني او عنصري بلخي ددې ښار د پرتمنیو او با صلابته وادنییو په ستاینه کې، خورا ښایسته شعرونه ویلي دي (و.ګ. د عنصري بلخي او فرخي سیتاني دیوانونه).

(c) ketabton.com: The Digital Library

بوست ښار د اسلام د لومړیو فتوحاتو په زمانه کې د لښکرو استوګنځی (معسکر / لښکرکوټ) یا زموږ په اوسنۍ اصطلاح قرارګاه ؤ ، ځکه یې نو د لشکرګاه یا لښکرګاه په نامه بللئ دئ. د لوی استاد - اروانباد علامه حبیبي (۱۲۸۹ش/ ۱۹۱۰ع - ۱۳۶۳ ش/ ۱۹۸۴ع) په عقیده د عربانو تر راتګ او د عربي ژبې تر رواجېدو دمخه، په دري ژبه کې د عسکرو د راغونډېدو او استوګنې ځای ته « لشکرګاه » ویل کېده. لوی استاد په خپل ستر شهکار « تاریخ افغانستان بعد از اسلام » کې کښلي دي، چې د عربي ژبې « عسکر » کلیمه هم د دري ژبې له « لشکر» کلیمې څخه معرب سوې ده؛ او په دې توګه تر « عسکر» زړه او لرغونې ده (حبیبی، تاریخ افغانستان بعد از اسلام ۵۷۴ ؛ وبر ۷۱۳). « لشکرګاه » د هیواد د نامتو مؤرخ - اروانباد استاد علي احمد کهزاد (۱۲۸۲–۱۳۶۲ هـش) د هغه ارزښتناک علمي- تحقیقي اثر نوم دئ، چې د همدې ښار تاریخي او ادبي پېښې پکښې څېړلې سوې دي.

له بده مرغه د لشکرګاه/لښکرګاه کلیمه اوس، د پارسي او پښتو ژبو په ورځنیو محاورو او مکالموکې، له یوه جغرافیایي نامه پرته، په خپله اصلي مانا نه استعمالیږي. د افغاني پارسۍ (دري) په رسمي او مطبوعاتي ژبه کې هم اوس د « لشکرګاه » ځای د ایرانیانو بې خونده او نا رسا ترکیبي کلیمې (پایګاه) نیولــئ دئ.

د پایـګــاه (پای + ګاه) ترکیبي کلمه، لکه څنګه چې زموږ پوه او سترګه ور لیکوال - ښاغلي معروفي هم په دقت سره اشاره کړې ده، د بنسټ، بېخ، بنیاد ، اساس، قاعدې، کښته برخې او داسې نورو په مانا د انګرېزي ژبې د « بېس» یا نورو اوروپایي ژبود ورته کلیمو هو به هو ژباړه ده، چې په پیل کې له یوناني ژبې څخه لاتیني ژبې ته ننوتې ده؛ په دولسمه مېلادي پېړۍ کې له لاتیني څخه زړې فرانسوۍ ؛ او بیا په څورلسمه میلادي پېړۍ کې له فرانسوي ژبې څخه انګرېزي ژبې ته ننوتلې ده؛ خو د هغې عسکري یا پوځي مانا په انګرېزي ژبه کې تر(۱۸۶۰ع)کلو وروسته دود سوې ده. د زیات تفصیل دپاره، د ریښه پېژندنې د آن لاین فرهنګ ، دغه لینک وګورئ:

http://www.etymonline.com/index.php?search=base&searchmode=or

د « لښکرګاه » قسماً مغفن سوې کلیمه له پخوانو زمانو څخه په پښتو کې باب وه؛ او پښتنانه یې په کارولو کې هیڅ ستونزه او پېچومه نه لري. د دې ترکیبي ټکي اوله برخه (لښکر) په پښتو ژبه، په تېره بیا د هغې په لوېدیځه لهجه کې پراخ استعمال لري؛ او اوس د دې ژبې نه بېلېدونکې برخه بلله کیږي؛ خو د هغې دوهمه برخه یاني د « ګاه » ظرفي وروستاړي یا شاوندی د ځینو ځایو له نومو لکه « لښکر ګاه »، « قرارګاه » او نورو پرته، ډېر زیات استعمال نه لري. که په پښتو کې د « ګاه » د ظرفي وروستاړي د نه لرلو له کبله د بلې کلیمې جوړولو ته اړتیا و مومو، بیا نو کولای سو د « لښکرګاه » د مفهوم او مانا بیانولو دپاره د « لښکرکوټ » له ترکیبي ټکي څخه هم کار واخلو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ايتيمولوژۍ له پلوه «لښکرکوټ» له دوو بېلو ټکو «لښکر» او «کوټ» څخه جوړ سوی دئ. «لښکر» د پارسي «لشکر» مفغنه بڼه او «کوټ» د کلا(قلعه)، جنګي کلا، لوړه کلا، لو (لويه) کلا يا بالاحصار، ټينګ او مزبوت مورچل په مانا په هندي، پاړسي او پښتو کي مشترک ټکی دئ، چي ريښه يې له هندي ژبې سره پيوند لري (پلاټس ۸۵۹). د «کوټ/ کوت» ټکی د پاړسي په زړو متنوکي د «کوتوال» په ترکيبي کليمه کي ډېر ليدل کيږي، خو اوس يې ځای د عربي ژبې «قلعه»، «حصار»، «بالاحصار» او د پهلوي/ پاړسي ژبې «دژ» کليمې نيولئ دئ. په پښتو کي د «کوټ» ټکی په ډېرو ترکيبي کليمو او عبارتو لکه «برېښناکوټ»، «سلاح کوټ»، «شاولي کوټ»، «نادرشاه کوټ» او داسي نوروکي تر اوسه ژوندی دئ.

په لشکرګاه (لشکر+ګاه) کي لکه څنګه چي ګورو د کليمې مانا او مفهوم له ورايه ښکاره دئ؛ کوچنی او لوی، لوستی او نالوستی ګرده په پوهيږي؛ هيڅ اضافي تشريح او توضيح ته اړتيا نه لري؛ خو «پايګاه» له بلي تکميلي يا وصفي کليمې پرته قطعاً د لښکرګاه يا لښکرکوټ مانا نه رسيي. په پښتو او انګرېزي کي هم د عسکري قشلې يا لښکرکوټ په مانا د «اډې» يا «بېس» کليمه همدا ستونزه پېښوي. هرومرو يې بايد د مانا د وضاحت او تفسير دپاره يوه بله تکميلي يا وصفي کليمه هم راوړل سي. که څوک په پښتو کي بې وصفي کليمې يوازي «اډه» و وايي، نو د اروېدونکي په ذهن کي سمدلاسه د موټرانو اډه، د بګييو اډه او داسي نور مفاهيم ورګرزي. په پاړسي کي هم د بلي تکميلي يا وصفي کليمې له يو ځای کولو پرته د «پايګاه» په کارولو سره د اروېدونکي يا لوستونکي په ذهن کي د «پايګاه سياسی»، «پايګاه مردمی» «پايګاه اجتماعی»، «پايګاه اقتصادی» او داسي نورو مانا وي او مفهومونه تېريږي.

سربېره پردې نيمګړتيا او نا رسايي، هرصفت هم د اډې عسکري يا نظامي ځانګړتيا نسي په ګوته کولای. په دې مانا چي «نوې اډه»، «زړه اډه»، «لويه اډه»، «کوچنۍ اډه»، «شمالي اډه»، «جنوبي اډه» او داسي نور عبارتونه هيڅ يو د اډې د عسکريت خصوصيت نه جوتوي. د همدې دليل له مخي بايد له اډې سره ملګری صفت خامخا د اډې لښکري يا عسکري خصوصيت ته اشاره وکي لکه: «عسکري اډه»، «پوځي اډه»، «هوايي اډه»، «استخباراتي اډه»، «پوليسي اډه» او داسي نور، که نه نو د اډې کليمه به په يوازيتوب سره اروېدونکو يا لوستونکو ته د هغې د دقيقي مانا په موندلوکي، لوی سرخوږی پيدا کړي؛ او د فصاحت او بلاغت د اصولو پر خلاف کار دئ، چي په لغتپوهنه کي يې ښه نه ګڼي.

که څه هم په انګليسي ژبه کي تر (۱۸۲۰ ع) کال وروسته د «بېس» کليمې پر پخوانيو مانا وو د هغه پوځي يا عسکري مفهوم هم ورزيات سو؛ خو سره له دې هم دا کليمه د بل وصفي يا تکميلي ټکي له زياتولو پرته، د مانا په پوهېدوکي ستونزه او مشکل پېښيي. د همدې التباس او سرخوږي د ليري کولو په خاطر زياتره د يوه صفت په

(c) ketabton.com: The Digital Library

زیاتولو سره کاریږي لکه: «میلیټري بېس»، «آرمي بېس»، «نېوي بېس» او داسې نور او یا یې د مفهوم د ښه وضاحت او روښانولو دپاره نور مترادف او متقارب ټکي استعمالیږي، چې ځینې یې دا دي:

army base, camp, army camp, military instillation, post, barracks, headquarters, garrison, cantonment, station.

که د ایتیمولوژۍ له اړخه وګورو «پایګاه نظامی» له دوو کاملاً بېلو کلیمو څخه جوړ سوی عبارت دئ، چې اوله کلیمه یاني «پایګاه» یې په خپله هم له «پای» او «ګاه» څخه جوړه سوې مرکبه کلیمه ده. دا دواړې کلیمې په ګډه یوازې د یوه واحد مفهوم او مانا یاني لښکرګاه یا لښکر کوټ د افادې دپاره استعمالیږي. د «پایګاه نظامی» پر خلاف، «لشکرګاه/ لښکرګاه» داسې ترکیبي کلیمه ده، چې له دوو برخو یاني «لشکر/ لښکر» او «ګاه» څخه جوړه سوې ده. د «لشکرګاه/ لښکرګاه» ټکی پر لنډوالي، ساده ګۍ او اسانۍ سربېره د مانا په لحاظ هم تر «پایګاه نظامی» یا پوځي اډې ښکلی، اسانه او پُر مانا دئ. البته «لشکرګاه» پر دې شکلي او مانوي (معنوي) فضیلت سربېره زموږ د هیواد له تاریخ او ادب سره هم نه شلېدونکی اړیکی لري؛ نو په دې وجه یې باید د زړښت یا لرغونتوب ښېګڼه هم له پامه و نه غورځول سي. دا ټول دلایل د دې ښکارندوی دي، چې د «لشکرګاه/ لښکرګاه» د کلیمو را ژوندی کول ډېر ګټور او پرځای کار دئ، چې ویاړ یې باید زموږ د محقق او مدقق همکار - ښاغلي معروفي مُسلم حق و بولو.

اما په پښتو او دري کي د عسکري قشلې، عسکري قطعې، قرارګاه، لښکرګاه، لښکر کوټ یا پوځي اډې پر ځای یو بله کلیمه هم تر اوسه د خلګو په محاورو او مکالمو کي ژوندۍ ده، چې د نورو پخوانیو ټکو په شان یې باید له ورکېدو او بې رنګه کېدو څخه وژغورو. دا د «چوڼۍ/ چونی/ چهاونی/ چهاوڼۍ» کلیمه ده، چې له خورا پخوا زمانو څخه پر هندي ژبه سربېره، په ډېرو نورو هندي الاصله ژبو، پښتو او دري کي هم استعمالیږي. که څه هم نن سبا د افغانستان په رسمیاتو کي د عسکري قشلې، عسکري قرارګاه، عسکري قطعې او ګارنیزیون اصطلاحات ډېر کاریږي؛ او زموږ د ملي ټرمینالوژۍ بڼه یې اخیستې ده؛ خو سره له هغه هم په کندهار کي له عمـرونو راهیسې د «چوڼۍ» کلیمه د خلګو په ورځنیو محاورو او مکالمو کي ژوندۍ ده.

زما په قاصر نظر د «چوڼۍ/ چونی» کلیمه زموږ په پراخه سیمه او پراخو اولسو کي د عمومیت، لنډوالي، ساده ګۍ، روانۍ او روښانه مانایا هغه څه پر بنسټ، چې ژبپوهان او لغتپوهان یې د فصاحت او بلاغت د اصولو په نامه یادوي، تر لښکرګاه، لښکر کوټ او پوځي اډې هم په زړه پوري برښني؛ ځکه دا کلیمه هم له یوې خوا زموږ په ژبه کي تاریخي ریښې لري؛ او له بلې خوا تر اوسه د عام اولس په ورځنیو خبرو کي کاریږي. د لغتپوهني اصول او قواعد هم دا حُکم کیي، که یو ټکی د دووجلا ټکو مفهوم افاده کړای سي، بیا نو دوو ټکو ترکیب ته هیڅ حاجت

(c) ketabton.com: The Digital Library

نسته. دغه راز، که له يوې ريښې څخه راوتلې ساده يا بسيطه کليمه په دوو يا درو ټکو کې بيان سوئ مفهوم، په واضح او روښانه ډول بيان کړای سي، بيا نو له دوو بېلو ريښو يا دوو بېلو ټکو څخه جوړې سوې ترکيبي کليمې ته هيڅ اړتيا نسته. لنډ والی، سادگي، اساني او د مانا بشپړتيا (جامعيت او مانعيت) د نيولوجيزم تر ټولو مهم او اساسي اصول دي. ما د هري بلې ليکني په څېر په دې ليکنه کې هم د پښتو د لغوي زېرمې د پراخېدو او بډاينې په هيله ټولي کليمې او ترکيبونه کارکړي دي.

ماخذونه او سرچيني

حبيبی، عبدالحی. تاريخ افغانستان بعد از اسلام. چاپ سوم. تهران: دنيای کتاب، ۱۳۶۷.

---. تاريخ مختصر افغانستان. کابل: نشر کرده د کتاب چاپولو مؤسسه به همکاری انجمن تاريخ. ۱۳۴۶.

---. جنبش مشروطيت در افغانستان. چاپ جديد. قم: کميسيون فرهنگی حزب وحدت اسلامی افغانستان، ۱۳۷۲
.

خټک، خوشحال خان. د خوشحال خان خټک کُليات. د څېړنوال محمد مؤمن پتوال، څېړنمل محمد عارف غروال او څېړنيار عبدالواجد واجد په اهتمام. کابل: د افغانستان د علومو اکاډمي، د ژبو او ادبياتو انستيټوټ، د ادب او فولکور څانگه، ۱۳۵۸. لومړی ټوک.

شادروان، حسن. اقبال شناسی. تهران: مرکز چاپ و نشر سازمان تبليغات اسلامی، ۱۳۷۱.

عنصری بلخی. ديوان. به کوشش دبير سياقی. چاپ دوم. ايران: ب ن. ۱۳۲۳.

غبار، مير غلام محمد. افغانستان در مسير تاريخ. چاپ چهارم. ايران: مرکز نشر انقلاب با همکاری جمهوری، ۱۳۶۸.

فرخی سيستانی، ديوان. به کوشش دبير سياقی. ايران: ب. ت.

لاهوری، علامه محمد اقبال. کليات اقبال. به اهتمام داکتر جاويد اقبال. اشاعت ششم. کراچی: شيخ غلام علی ايند سنز پبليشرز، ۱۹۹۰.

(قانون اساسی افغانستان، ۱۳۸۲).

هوتک، محمد. پټه خزانه. به تصحيح و تحشيه وتعليق عبدالحی حبيبی. کابل: پښتو ټولنه، ۱۳۲۳.

(c) ketabton.com: The Digital Library

Brzezinski, Zbigniew. The Grand Chessboard : American primacy and its geostrategic imperatives. New York: BasicBooks, 1997.

Cooley, J. K. Unholy Wars, 2nd edition (London: Pluto Press, 2001).

D. I. Feldman et. al. International Law. Ed. Prof. G.I. Tunkin. English translation from the Russian edited by Muran Saifulin, Cand. Sc.(Law). Moscow: Progress Publishers, 1986.

Platts, J. T. A dictionary of Urdu, classical Hindi, and English. London: W. H. Allen & Co., 1884.

Tunkin, G.I. Law and Force in the International System. Trans. from the Russian. Moscow: Progress Publishers, 1985.

Wehr, Hans. A Dictionary of Modern Written Arabic. Ed. by J. Milton Cowman, 3rd. ed. Beirut: Librairi du Liban, 1980.

Websites:
http://www.wsws.org/articles/2011/apr2011/afgh-a19.shtml
http://www.benawa.com/details.php?id=41909
http://www.surgar.net/-news-pg-Hot-News-1651.html
http://www.globalresearch.ca/index.php?context=va&aid=24444
www.reuters.com/article/idUSTRE70A3B620110111
http://www.independent.co.uk/news/world/americas/us-begins-lockerbie-compensation-transfer-
http://en.wikipedia.org/wiki/Pan_Am_Flight_103
http://www.closethebase.org/
http://people.sabanciuniv.edu/ficici/docs/20070710-Okinawa.pdf
http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/asia/japan/7795734/Japanese-PM-Yukio-Hatoyama-resigns-over-broken-Okinawa-base-promise.h
http://www.worldpublicopinion.org/pipa/articles/international_security_bt/579.php
http://www.fluglaerm-kl.de/dl/American_bases_in_Germany_fs.pdf

(c) ketabton.com: The Digital Library

http://www.wsws.org/articles/2003/apr2003/germ-a07.shtml
http://www.nytimes.com/1991/12/28/world/philippines-orders-us-to-leave-strategic-navy-base-at-subic-bay.html
http://en.wikipedia.org/wiki/United_States_withdrawal_from_Saudi_Arabia
http://news.bbc.co.uk/1/hi/world/middle_east/2984547.stm
http://www.foxnews.com/politics/2009/02/19/official-confirms-using-pakistan-base-launch-attacks/
http://www.timesonline.co.uk/tol/news/world/asia/article5762371.ece
http://en.wikipedia.org/wiki/Category:Military_coups_in_Turkey
http://www.historyplace.com/worldhistory/genocide/armenians.htm
http://en.wikipedia.org/wiki/Cyprus_dispute
http://www.worldpublicopinion.org/pipa/articles/international_security_bt/579.php
http://icasualties.org/oef/
http://costofwar.com/en/
http://www.fas.org/sgp/crs/natsec/RL33110.pdf
http://www.usatoday.com/news/military/2010-05-12-afghan_N.htm
http://thehill.com/blogs/blog-briefing-room/news/63121-crs-calculates-cost-of-us-troop-presen
http://www.digitaljournal.com/article/282238
http://en.wikipedia.org/wiki/Economy_of_the_People's_Republic_of_China
http://www.tradingeconomics.com/united-states/gdp-growth
http://www.foreignaffairs.com/articles/67026/robert-d-blackwill/plan-b-in-afghanistan
http://www.blogfrommiddleeast.com/?new=69848
http://afgazad.com/Siasi/081810-Dr-Aziz-Formal-Support-and-Infomral-Subversion[1].pdf
http://afgazad.com/Siasi/042511-KM-Ejaaza-ye-Lashkargaah-e-Begaana-Botlaan-e-Afghaniyat%5B2%5D.pdf
http://news.bbc.co.uk/1/hi/6965115.stm

http://articles.latimes.com/2010/oct/01/world/la-fg-1001-afghan-opium-20101001

(c) ketabton.com: The Digital Library

http://www.globalresearch.ca/index.php?context=va&aid=24697
http://www.bloomberg.com/news/2011-05-12/bin-laden-s-death-won-t-end-toll-on-taxpayers.html
http://en.wikipedia.org/wiki/Indo-Pakistani_wars_and_conflicts
http://en.wikipedia.org/wiki/Indo-Pakistani_War_of_1965
http://en.wikipedia.org/wiki/Indo-Pakistani_War_of_1971
http://en.wikipedia.org/wiki/Kargil_War
http://www.spiegel.de/international/world/0,1518,672828,00.html
http://afgazad.com/Tarixi/121808-A.A._Kohzad_Shair_Surkh_wa_Pir_Sabz[1].pdf
http://www.globalresearch.ca/index.php?context=va&aid=25089
http://en.wikipedia.org/wiki/Zbigniew_Brzezinski#Afghanistan
http://www.davidappleyard.com/japan/jp22.htm
http://nihon.awardspace.com/okinawa_sofa_crime.html
http://okinawa-island.blogspot.com/2010/01/list-of-main-crimes-committed-and.html
http://thesop.org/story/world/2010/02/03/crime-and-the-us-military-in-okinawa.php
http://en.wikipedia.org/wiki/Headscarf_controversy_in_Turkey
http://www.geopoliticalmonitor.com/opinion-us-wont-leave-afghanistan-4414/

(c) ketabton.com: The Digital Library

پای

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library